

Årsredovisning 2021

Årsredovisning 2021

Årsredovisning 2021

Universitets- och högskolerådet, februari 2022

Diarienummer 1.2.1-01511-2021

Tryck: Östertälje Tryckeri AB, Stockholm, februari 2022

Foto: Eva Dalin

För mer information om myndigheten och våra publikationer, se **www.uhr.se**.

Innehåll

Generaldirektörens förord	4
Om Universitets- och högskolerådet	5
Resultatredovisning	6
Uppdragsverksamhet	8
Information	14
Systemtjänster	15
Bedömning av utländska utbildningar	18
Internationellt samarbete och mobilitet	22
Uppföljning och analys	33
Främjande uppgifter	35
Högskoleprovet	37
Övriga regeringsuppdrag	40
Kompetensförsörjning	44
Finansiell redovisning	46
Resultaträkning	47
Balansräkning	48
Anslagsredovisning	49
Noter	50
Tilläggsupplysningar	59
Sammanställning av väsentliga uppgifter	60
Intern styrning och kontroll	61
Beslut om årsredovisning	63

Generaldirektörens förord

Det gångna årets verksamhet har påverkats av coronapandemin. Lärdomarna från den kommer att vara viktiga ingångsvärden i verksamhetens fortsatta utveckling. Myndigheten har kunnat leverera goda resultat i de huvudsakliga produktionsuppdragen, även då medarbetarna arbetat hemifrån större delen av året. En relativt hög grad av automatisering och öppenhet för att använda och utveckla digitala lösningar har bidragit till det.

Antagningsverksamheten har kunnat hantera stora volymer av sökande till högskolan och fortsatt fokus under året har varit att säkra antagningen till högre utbildning. För att säkerställa att samtliga av årets avgångselever från gymnasiet skulle kunna söka till högre utbildning, trots eventuella förseningar i betygsutfärdanden, senarelades sista datum för att komplettera meriter med två veckor. Det fördjupade och samordnade samarbetet mellan lärosätena och UHR har varit avgörande för **stabiliteten i antagningen**.

Området utveckling och genomförande av provverksamhet har stått i fokus. Tillsammans med en nationell samordnare och 21 lärosäten har UHR **genomfört tre högskoleprov** på ett smittskyddssäkert sätt. Trots det tillfälliga anmälningstak som tillämpades vid proven har alla som behövt provresultat för att söka till högskolan under 2021 kunnat anmäla sig. Systemstödet för högskoleprovet har också utvecklats och uppdaterats, bland annat avseende funktioner för att hantera kö och betalning.

UHR har också, på regeringens uppdrag, inlett utvecklingsarbetet inför en kommande försöksverksamhet med ett **nationellt behörighetsprov**. Provet ska ge grundläggande behörighet inför högskolestudier.

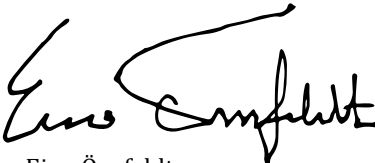
Pandemin har fortsatt påverkat den **internationella programverksamheten**: En del resor och fysiska utbyten har inte kunnat genomföras, andra har ersatts av digitala alternativ. Inom Nordplus och Erasmus+ har UHR börjat ta fram en papperslös ärendehantering av kontrakt och utbetalningar.

Antalet ärenden om **erkännande av utländsk utbildning har ökat något**. Ärenden som är kopplade till yrkeskvalifikationsdirektivet (YKD) har ökat med cirka 50 procent jämfört med 2020. Det beror bland

annat på att UHR som expertmyndighet på YKD har fått en allt viktigare rådgivande roll i processen för regelgivning för yrkesreglering. UHR:s bedömnings-tjänst för utländska utbildningar innehåller nu 1 001 bedömningar av kvalifikationer från 77 länder.

UHR har genomfört ett antal regeringsuppdrag under året och har bland annat tagit fram underlag för att inrätta en **plattform för internationalisering** och samordning av erfarenheter samt insatser för att **utveckla kvalitet och genomströmningen i distansutbildning**. Det är uppdrag som förstärker behovet av nära och breddad dialog med högskolesektorn.

Förväntningarna på utökad myndighetssamverkan och samordning har ökat påtagligt och det har varit en bidragande orsak till en översyn av verksamhetsstödet. Myndigheten har efter att ha identifierat behov förstärkt kompetensen inom digitalisering, juridik, gemensam verksamhetsutveckling och säkerhet. ■

Eino Örnfeldt
Generaldirektör, UHR

Om Universitets- och högskolerådet

Uppgift

Universitets- och högskolerådet, UHR, ansvarar enligt myndighetens instruktion för uppgifter i fråga om service, samordning, främjande och utvecklande verksamhet samt internationellt samarbete och mobilitet inom utbildningsområdet. Myndigheten har även andra uppgifter enligt regleringsbrevet och andra beslut av regeringen.

UHR:s fem huvudsakliga ansvarsområden:

- Information inför högskolestudier, ansvar för högskoleprovet, ta fram regelverk och samordna antagningen till högskolan.
- Utveckla och förvalta IT-system och e-tjänster åt utbildningssektorn.
- Förmedla internationella utbyten och kompetensutveckling för hela utbildningskedjan.
- Bedöma utländska utbildningar.
- Främjande uppgifter och analyser av frågor inom UHR:s ansvarsområden.

Organisation

UHR leds av en styrelse och generaldirektören är myndighetschef. Verksamheten är organiserad i sex avdelningar: administrativa avdelningen, avdelningen för analys, främjande och tillträdesfrågor, avdelningen för antagning och studentstöd, avdelningen för bedömning av utländsk utbildning, avdelningen för internationellt samarbete och avdelningen för systemförvaltning och systemdrift. Myndigheten har kontor i Solna och i Visby.

Styrelse

UHR är en styrelsemyndighet, vilket innebär att styrelsen utgör myndighetens högsta ledning och har kollektivt ansvar. Styrelsen består av myndighetens generaldirektör och åtta ledamöter. Ordförande Catharina Elmsäter-Svärd förordnades från och med den 1 maj 2019. Styrelseledamöternas förordnanden sträcker sig

till den 31 december 2021. Både styrelseordförande och ledamöter har fått förlängt förordnande av regeringen till den 31 mars 2022.

Styrelseledamöter 2021

- **Catharina Elmsäter-Svärd (ordförande)**, verkställande direktör, Byggföretagen
- **Sara Andersson**, avdelningschef, Svenska kraftnät, före detta avdelningschef, Statens skolverk
- **Peter Aronsson**, rektor, Linnéuniversitetet, vice ordförande i UHR:s styrelse
- **Berit Kjeldstad**, professor, f.d. prorektor, från och med sommaren 2020 rådgivare Norges teknisk-naturvetenskapliga universitet (t.o.m. 30 juni 2021, därefter entledigad från styrelsuppdraget)
- **Jan Larsson**, verkställande direktör, Business Sweden (fr.o.m. 10 maj 2021), kommunikationschef, Handelsbanken (t.o.m. 9 maj 2021), före detta verkställande direktör, Yrkesakademin
- **Daniel Lindblom**, politisk sekreterare för Socialdemokraterna i riksdagsgruppens sekretariat (fr.o.m. 15 november 2019), före detta studentledamot
- **Matilda Strömberg**, student, Linköpings universitet
- **Kent Waltersson**, universitetsdirektör, Linköpings universitet
- **Eino Örnfeldt**, generaldirektör, UHR (fr.o.m. 3 maj 2021)
- **Maria Linna Angestav**, vikarierande generaldirektör, UHR (t.o.m. 2 maj 2021)

Under 2021 har styrelsen sammanträtt vid fyra tillfällen och utöver det har ett beslut fattats per capsulam. Styrelsen har fattat beslut i frågor som rör föreskrifter, avgifter för antagnings- och licenstjänst, årsredovisning, internrevision och åtgärder till följd av internrevision samt budgetunderlag. ■

Resultatredovisning

I avsnittet *Resultatredovisning* redovisar Universitets- och högskolerådet verksamheten i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB). Verksamhetens resultat 2021 redovisas och kommenteras utifrån uppgifter enligt instruktion och regleringsbrev och syftar till att ge en rättvisande bild av den genomförda verksamheten under året. Resultatredovisningen innehåller också analys och bedömningar av verksamhetens resultat och utveckling. Individbaserad statistik är uppdelad efter kön.

Resultatredovisningen relaterar även mot UHR:s övergripande mål, att genom hög kvalitet och effektivitet i myndighetens verksamhet bidra i arbetet för att Sverige ska vara en ledande kunskapsnation. UHR ska vidare bidra till en innovativ och samverkande statsförvaltning som är rättssäker, ha väl utvecklad kvalitet, service och tillgänglighet som därigenom bidrar till Sveriges utveckling och ett effektivt EU-arbete. Medlen för att nå dessa mål är effektivisering, digitalisering och kvalitetssäkring, enligt beslut av UHR:s styrelse.

Ekonomiskt resultat i korthet

Av myndighetens totala förvaltningsanslag om 249 733 tkr återstår 31 700 tkr, varav maximalt anslags-sparande om 7 301 tkr förs över till nästkommande år. En betydande orsak till överskottet på förvaltningsanslaget är pandemin vilket inneburit att verksamhet genomförts digitalt eller i vissa fall ställts in. En annan orsak är att avsatta medel för uppdrag till flera av myndighetens underleverantörer inte har utnyttjats fullt ut.

Årets ekonomiska resultat utgörs också av ett överskott inom uppdragsverksamheten, där den avgiftsfinansierade verksamheten inom samordnad antagning står för överskottet på 2 391 tkr (tabell 1). Den avgiftsfinansierade verksamheten består främst av bas-, master- och licentjänst inom samordnad antagning samt högskoleprovet. Licentjänsten står för den största avvikelserna jämfört med det planerade underskottet och orsaken är bl a att planerade insatser inte kunde genomföras på grund av intern och extern resursbrist. Det ackumulerade resultatet i den avgiftsfinansierade verksamheten uppgår därmed vid årsskiftet 2021/22 till 16 094 tkr.

UHR:s intäkter av bidrag uppgår till 62 688 tkr, motsvarande belopp år 2020 uppgick till 81 281 tkr. Årets minskade bidragsintäkt beror på det extra regeringsuppdrag UHR fick med anledning av det inställda högskoleprovet våren 2020, där merparten har betalats ut till lärosätena för deras kostnader. Övriga avvikelser beror på en nettoeffekt mellan bidragsintäkter och utblivna eller minskade kostnader på grund av pandemin.

Tabell 1 omfattar kostnader och intäkter för antagningsverksamhet, studieinformation samt förvaltning och drift av de verksamhetssystem som används av lärosätena inom området antagning och studieadministration. Resultatet motsvarar årets kapitalförändring som i sin helhet återfinns inom den avgiftsfinansierade verksamheten. Den anslagsfinansierade verksamheten studieinformation ingår i tabell 1, men inte i tabell 5, vilket utgör den huvudsakliga skillnaden mellan dessa två tabeller. Kostnadsökningen beror främst på uppdrag som tillkommit.

Tabell 2 visar kostnader och intäkter för verksamheten med bedömning av utländska gymnasiala, yrkes- och akademiska utbildningar.

Tabell 3 visar kostnader och intäkter för verksamheten inom området internationellt samarbete och mobilitet, inom och utanför Europa, som helt eller delvis finansieras av bidrag från Nordiska ministerrådet, EU-kommissionen och Sida. Kostnadsökningen beror främst på ökning av medel från EU-kommissionen inom Erasmus+.

Tabell 4 omfattar kostnader och intäkter för verksamheten med uppföljning och analys, främjande uppgifter, breddad rekrytering till högre utbildning samt högskoleprovet. Kostnadsökningen beror främst på högskoleprovet, där myndigheten fått ett flertal uppdrag till följd av pandemin samt UHR:s nya samordnande roll gentemot lärosäten och högskolor.

Tabell 5 visar intäkter och kostnader för de verksamheter som finansieras med avgifter från enskilda personer eller lärosäten. Antagning och studieadministration är också den del som motsvarar den avgiftsfinansierade verksamhet vars resultat utgörs av årets kapitalförändring enligt resultaträkningen. I tabell 5 ingår enbart kostnader och intäkter i ordinarie verksamhet för det genomförda högskoleprovet. För en mer komplett bild av verksamheten för högskoleprovet 2021, se avsnittet *Högskoleprovet*.

Tabell 1. Uppdragsverksamhet inklusive studieinformation

Uppdragsverksamhet (tkr)	2021	2020	2019
Intäkter av anslag	33 262	32 387	19 727
Övriga intäkter	214 514	203 562	201 587
Kostnader	-245 385	-245 003	-233 011
Resultat	2 391	-9 054	-11 697

Tabell 2. Bedömning av utländska utbildningar

Bedömning av utländska utbildningar (tkr)	2021	2020	2019
Intäkter av anslag	94 689	91 449	92 398
Övriga intäkter	4 313	3 550	3 391
Kostnader	-99 002	-94 999	-95 789
Resultat	0	0	0

Tabell 3. Internationellt samarbete och mobilitet

Internationellt samarbete och mobilitet (tkr)	2021	2020	2019
Intäkter av anslag	35 602	34 600	31 651
Övriga intäkter	59 113	58 387	57 712
Kostnader	-94 716	-92 987	-89 363
Resultat	0	0	0

Tabell 4. Uppföljning och analys och främjande uppgifter samt högskoleprovet

Uppföljning och analys, främjande uppgifter, högskoleprovet (tkr)	2021	2020	2019
Intäkter av anslag	96 681	61 306	47 953
Övriga intäkter	21 977	25 752	24 742
Kostnader	-118 658	-87 058	-72 695
Resultat	0	0	0

Tabell 5. Intäkter och kostnader för högskoleprovet samt antagning och studieadministration

Verksamhet (tkr)	Ingående balans	Intäkter 2021	Kostnader 2021	Resultat	Ackumulerat +/- t.o.m. 2021	Budget Intäkter 2021 ¹	Budget kostnader 2021 ¹	Budget resultat ¹
Högskoleprovet		17 924	28 437	-10 513		20 000	30 000	-10 000
Varav finansierat av förvaltningsanslag				-10 513				
Antagning och studieadministration	13 703	211 412	209 021	2 391	16 094	205 000	218 000	-13 000
Resultat	13 703	229 336	237 458	-8 122	16 094	225 000	248 000	-23 000

1. Enligt regleringsbrev 2021

Underskottet för högskoleprovet år 2021 (10 513 tkr) har finansierats genom UHR:s förvaltningsanslag.

Rättvisande redovisning

UHR avser att beskriva verksamheten på ett överskådligt och rättvisande sätt. Årsredovisningen riktar sig till regeringen.

Alla belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) där inget annat anges. Till följd av detta kan summeringsdifferenser förekomma. UHR redovisar individbaserad statistik uppdelat på kön där detta är möjligt.

Uppdragsverksamhet

Enligt förordningen (SFS 2012:811) med instruktion för UHR ska myndigheten utföra vissa uppgifter på uppdrag av universitet, högskolor och enskilda utbildningsanordnare. Dels ska Universitets- och högskolerådet erbjuda stöd vid antagningen av studenter och ansvara för en samordnad antagning, dels ska myndigheten ge råd och service angående studieadministrativ verksamhet. Dessutom får myndigheten utföra andra närliggande uppgifter, förutsatt att kostnaderna täcks av befintliga resurser eller av ersättning från uppdragsgivaren.

Antagning och studieadministrativ verksamhet

Antagning under pandemin

Att säkra den samordnade antagningen har även under 2021 varit den högst prioriterade verksamheten för myndigheten.

Antagningsverksamheten har i hög grad präglats av pandemin och dess effekter på antagning till högre utbildning. UHR har dock kunnat dra nytta av de erfarenheter som gjordes under förra året i arbetet med att planera och prioritera verksamheten i kommunikation och samverkan med lärosätena.

Universitets- och högskolerådet fick tidigt under våren 2021 signaler om att flera kommuner planerade sommarskola för sina avgångselever på grund av att distansundervisningen gjort att många elever inte uppnått tillräckliga resultat. UHR fick uppgift om att många gymnasieskolor befarade förseningar i betygsutfärdanden, vilket skulle kunna påverka tidplanen för antagning till högre utbildning. I mars skickade UHR därför ut en enkät till gymnasieskolorna för att få en tydligare bild av läget.

Enkäten visade att ett relativt stort antal elever riskerade att få ut sin gymnasieexamen så pass sent att det äventyrade antagningsprocessens tidplan.

I slutet av mars fattade därför SUHF beslut om ett tillfälligt avsteg från rekommendationen om datum för sista kompletteringsdag till höstterminen 2021, varefter UHR fattade beslut om att ändra sista kompletteringsdag från den 21 juni till den 5 juli. I samband med detta beslut fick UHR stöd av Skolverket genom att de kommunicerade ut informationen till gymnasieskolorna genom sina kanaler.

Den nya tidplanen medförde att sökande fick sina antagningsbesked en vecka senare, samt att tiden för att svara på det första antagningsbeskedet kortades ner till en vecka.

Beslutet om ändrad tidplan svarar mot det regeringsuppdrag UHR fick den 11 mars 2021 om att följa upp eventuella konsekvenser av pandemin för tillträde till högre utbildning för studerande i gymnasieskolan och vid behov vidta åtgärder.

Under året har UHR också genomfört ett antal digitala informationsinsatser i sociala medier, både för att väcka intresse för högskolestudier och att uppmuntra allmänheten att söka högskoleutbildning. Målet var att så många som möjligt skulle göra en anmälan i god tid före sista anmälningssdag och skyndsamt komplettera med meriter. Statistiken visar att tolv procent färre sökande väntade med att lämna in sin anmälan under sista anmälningssdag till höstterminen 2021 jämfört med sista anmälningssdag till höstterminen 2020. Inför vårterminen 2022 var det tio procent färre av de sökande som anmälde sig sista anmälningssdag jämfört med föregående år, vilket är helt i linje med UHR:s mål om att få sökande att anmäla sig i tid och i och med det i högre grad vara behöriga till sökta utbildningar och göra välavvägda val. UHR:s bedömning är att informationsinsatserna bidragit till detta resultat.

Myndighetssamverkan för kvalitet och effektivitet

För att tydliggöra myndighetens arbete inom antagningsområdet på kort och lång sikt beslutade generaldirektören under 2020 om en strategi för samordnad antagning. Strategin klargör vad externa intressenter kan förvänta sig av UHR och vilka insatser UHR ska prioritera på längre sikt. För att säkerställa att målen i strategin uppnås inom alla delar och på olika nivåer med hög kvalitet och effektivitet deltar UHR i flera samverkans- och arbetsgrupper med representanter från lärosäten, utsedda av Sveriges universitets- och högskoleförbund (SUHF). Antagningsrådet är ett råd-

Tabell 6. Digital överföring av sökandes dokument

Digital överföring av sökandes dokument	2021	2020	2019
Totala antalet dokument i de nationella antagningsomgångarna	376 498	375 223	332 437
Procentuell andel dokument som laddades upp digitalt av den sökande	94%	94,1 %	92,3 %
Procentuell andel dokument som skickades per post av den sökande	6%	5,9 %	7,7 %

givande organ som stöttar UHR i frågor som gäller den övergripande planeringen och utvecklingen av antagningssystemet, utformningen av verksamhetsprocesser samt hur UHR kan stödja lärosätena i antagningsprocessen på bästa sätt.

Under året har UHR initierat ett arbete med att utveckla antagningsprocessen i syfte att uppnå ännu högre kvalitet och effektivitet i samverkan med lärosätena. Arbetet omfattar en kartläggning av hela processen för att identifiera områden där förändringar skulle göra störst nytta på kort och lång sikt. Arbetet med att färdigställa och därefter vidta relevanta åtgärder och förändringar för att uppnå önskad effekt förväntas fortgå under de närmaste åren.

NUAK¹, en årlig konferens inom det studieadministrativa området, genomfördes för första gången helt digitalt på grund av pandemin. Det digitala formatet möjliggjorde att fler personer kunde delta – 967 var anmälda till den fyra dagar långa konferensen. Konferensdeltagarna erbjöds såväl gemensamma föreläsningar som enskilda pass kopplade till olika arbetsområden. Syftet med konferensen är att ge lärosäten möjlighet till samverkan med varandra och med UHR för att fördjupa och bredda kunskaperna inom verksamhetsområdet. Utvärderingen av konferensen visar att det digitala formatet fungerade väl och var uppskattat, men många deltagare efterfrågade fler möjligheter till nätverkande.

En antagningsverksamhet i takt med tiden

Målet med den samordnade antagningen är att den ska vara såväl effektiv som bedrivs med hög kvalitet och därmed bidra till att Sverige ska vara en ledande kunskapsnation. 30 av 31 statliga universitet och högskolor samt nio av 18 enskilda utbildningsanordnare² använder UHR som stöd i antagningsverksamheten.

Under 2021 hanterade UHR 984 232 anmälningar i de sju nationella antagningsomgångarna, att jämföra

med 1 021 293 anmälningar under 2020. Det innebär en minskning med 3,6 procent. UHR:s bedömning är att det fortsatt höga söktrycket beror på att pandemin påverkat den svenska arbetsmarknaden och möjligheten till arbete och studier utomlands.

Fortsatt fokus på digitalisering – för en hållbar antagning

Antagningsverksamheten är i stort en digitaliserad process. När sökande gjort en anmälan till högskolestudier hämtas uppgifter och meriter från ett antal olika system, till exempel gymnasimeriter från betygsdatabasen Beda, akademiska meriter från Ladok och resultat från högskoleprovet. Merparten av alla anmälningar hanteras helt digitalt, vilket innebär att antagningssystemet prövar behörighet och genomför meritvärdering utan att någon handläggare manuellt behöver granska ärendet.

Universitets- och högskolerådet strävar efter att så många dokument som möjligt ska hämtas in digitalt till antagningssystemet, utvecklingen visas i **tabell 6**. Sökande kan snabbt, enkelt och utan kostnad ladda upp sina meriter digitalt för att komplettera sin anmälan. Det medför att UHR och lärosätena snabbare får tillgång till de sökandes handlingar, vilket innebär en tidsvinst som skapar förutsättningar för en effektivare handläggning.

Allt fler utländska lärosäten övergår till att enbart utfärda digitala examensbevis och resultatintyg. Studenten får en PDF-fil med olika typer av säkerhetsdetaljer i stället för ett traditionellt pappersdokument med stämplor och underskrift. Under året har en kartläggning och analys av dessa digitalt utfärdade meriter gjorts för att ha en grund för vidare utvecklingsarbete för att kunna möta en digitaliserad omvärld.

Beda – en nationell betygsdatabas

Beda är en nationell betygsdatabas som förvaltas av UHR och som bland annat syftar till att säkerställa att betyg hämtas in på ett rättssäkert och kvalitetssäkrat sätt. Anslutna gymnasieskolor och vuxenutbildningsorganisationer rapporterar själva in såväl gymnasieexamina som slutbetyg och enstaka kurser till Beda.

1. NUAK står för Nationell utbildningsadministrativ konferens.

2. Totalt antal statliga universitet och högskolor samt totalt antal enskilda utbildningsanordnare enligt statistik från Universitetskanslersämbetet, UKÅ.

1 206 gymnasieskolor och 297 vuxenutbildningsorganisationer är anslutna till Beda. Under 2021 har 26 nya skolor anslutit sig. Antalet anslutna skolor varierar mellan åren eftersom nya skolor ansluter sig och skolor antingen slås samman eller läggs ner.

Vid anmälan till högre utbildning förs den sökandes betyg automatiskt över från Beda till antagningssystemet NyA utan att behöva granskas eller registreras.

För att underlätta kommunernas arbete med aktivitetsansvar har den kommunala sektorn möjlighet att teckna löpande avtal med UHR för att få uppgift om personer som är folkbokförda i kommunen har en gymnasieexamen eller inte. Uppgiften hämtas från Beda. Under 2021 tecknades elva nya avtal, vilket innebär att totalt 51 avtal har tecknats med UHR. 195 kommuner omfattas av avtalen, flera kommuner kan ingå i ett enskilt avtal.

VO – en virtuell organisation för handläggning av utländska meriter

UHR ansvarar för en handläggorganisation som kallas den virtuella organisationen (VO) – ett samarbete mellan UHR och lärosätena för att hantera utländska meriter i antagningsprocessen. Genom överenskommelser nyttjar UHR och lärosätena gemensamt de resurser och kompetenser som finns inom högskolesektorn avseende handläggning av utländska meriter. Det gemensamma arbetet och kvalitetssäkringen av handläggningen inom VO leder till ökad rättssäkerhet och kompetensspridning mellan lärosätena och UHR. Under 2021 bidrog 25 lärosäten med handläggaresurser, motsvarande cirka 44 heltidstjänster. Antalet handläggare varierar från år till år beroende på behov och tillgängliga resurser.

I stället för att ett enskilt lärosäte ska behöva säkerställa intern kompetens för att bedöma betyg från samtliga länder, har en metodik utvecklats inom VO där handläggare arbetar tillsammans. Syftet är att uppnå högre kvalitet, snabbare handläggning och ett effektivt nyttjande av resurser. VO:s arbetsätt kommer alla lärosäten till gagn, då de har tillgång till VO:s arbetsmaterial och själva kan arbeta enligt samma metodik.

Ett utvecklat och förbättrat användarstöd

Under 2021 har UHR påbörjat en större satsning på att vidareutveckla befintliga tjänster inom den samordnade antagningen och ta fram nya tjänster där syftet är att personal på lärosätena och UHR samt andra intressenter kan erbjudas det stöd de behöver för att utföra sitt arbete.

Sedan ett par år tillbaka utvecklar och förvaltar UHR ett systemstöd (Asta) för att på ett enkelt och effektivt sätt visa och ge användarna tillgång till antagningsstatistik. Under året har ett bättre och tydligare gränssnitt för underlag till pressmeddelanden samt bättre visning av statistik kring anmälningsavgifter utvecklats. Asta används också för att hantera inkomna frågor om antagningsstatistik från medborgare, press och lärosäten. Under året inkom 594 ärenden.

Inom ramen för Asta har en ny webbtjänst för antagningsstatistik lanserats på uhr.se, vilken ersatt en tidigare sökfunktion för statistik. Den nya tjänsten har en förbättrad sökfunktion, förändrad navigation och fler ledtexter och förklaringar än tidigare. Dessutom finns helt ny funktionalitet för att visa upp tidsserier med tabeller och diagram över bland annat sökande och antagna per utbildning.

Under våren 2021 lanserades NyA Användarstöd, en webbtjänst som stödjer användare av NyA-systemet och ersätter flera tidigare webbtjänster.

Syftet med den nya webbtjänsten är att på ett ställe samla information om antagningssystemet för olika användargrupper, med en inloggning. Effekten som UHR vill uppnå av att länka samman de olika webbtjänsterna är att göra informationen lättare för användaren att ta till sig och därmed bidra till att minska antalet supportärenden till UHR.

I november genomfördes en utvärdering av NyA Användarstöd. Resultatet av den enkät som gick ut visar att användarna i stort sett är nöjda. På frågan om det generella helhetsintrycket av webbtjänsten blev medelbetyget 7,7 på skalan 1–10 och på frågan om i vilken uträkning webbtjänsten gav användaren stöd i arbetet blev medelbetyget 7,9.

UHR:s support till de sökande

UHR anlitar en extern underleverantör för att hantera inkommande telefonsamtal, e-postmeddelanden och chattfrågor via ett contact center (CC). Kommunikationen med den sökande sker på svenska eller engelska. CC hanterar numera frågor som gäller tre olika uppdrag inom myndigheten – antagning till högre studier, bedömning av utländsk utbildning och högskoleprovet.

Samtliga som söker utbildning inom den samordnade antagningen kan ställa frågor via CC, i stället för att vända sig till de enskilda lärosätena. CC är specialister på att hantera stora mängder förfrågningar och besvarar frågor av enklare karaktär. Det frigör tid för handläggare på UHR och lärosätena att hantera frågor som kräver djupare kunskap om antagningsprocessen

och regelverket för antagning till högre utbildning. Under året inkom totalt 294 725 antagningsärenden, vilket är en ökning med 0,33 procent jämfört med 2020, då det inkom 293 759 ärenden. Ärendeflödet speglar det fortsatt höga intresset för högskolestudier.

CC besvarar också frågor gällande bedömning av utländsk utbildning och reglerade yrken inom EU/EES. 6 579 telefonsamtal som gäller denna verksamhet inkom under året.

Under 2021 har CC i allt större utsträckning även stöttat UHR i uppdraget med att genomföra högskoleprovet genom att hantera frågor i samband med anmälan till högskoleprovet samt inför provdagen. CC mottog 4 902 telefonsamtal och 4 005 mejl som gällde detta uppdrag.

Genom att nyttja ett gemensamt CC för tre olika målgrupper bedömer UHR att målen hög effektivitet och utvecklad kvalitet samt service och tillgänglighet är väl uppfyllda.

Under 2021 har CC vidarebefordrat 32 653 ärenden till UHR gällande antagningsfrågor, 19 328 samtal och 13 325 mejl, varav 55 procent gällde sökande med internationella meriter. Det är 21 procent färre ärenden än 2020, då 41 202 ärenden vidarebefordrades. Minskningen är sannolikt en kombination av ett minskat söktryck och att CC är mer erfarna i sitt uppdrag och kan besvara fler frågor än under 2020 då de var ny leverantör.

Till UHR:s bedömningsverksamhet vidarebefordrades totalt 2 541 samtal.

Frågor rörande högskoleprovet besvaras enbart av CC, inga ärenden skickas vidare till UHR.

Lärosäten som använder antagningssystemet

Av **tabell 7** framgår det vilka lärosäten som, fördelat på grund- och avancerad nivå, använder antagningssystemet NyA och ger uppdrag till UHR att bistå vid antagning. UHR tecknar treåriga överenskommelser med de lärosäten som deltar i de sju årliga nationella antagningsomgångarna.

UHR bistår även lärosätena med att avgöra vilka sökande som ska betala anmälningsavgift. Förutom de lärosäten som använder antagningssystemet har UHR under 2021 även gett stöd till Stockholms konstnärliga högskola och Kungl. Konsthögskolan.

Samtliga lärosäten beställer också tilläggstjänster av UHR. Det kan bland annat gälla hjälp med lärosätesspecifika förberedelser inför antagningsomgångarna, hjälp med handläggning och med att kontrollera urvalsresultaten.

Kostnader för antagningssystemet

I **tabell 8** anges sammanlagd kostnad för antagningssystemet (system- och hanteringskostnader) inklusive masterantagning. **Tabell 9** visar kostnaderna exklusive masterantagning. 2019 och 2021 års kostnad innehåller endast avgiftsfinansierad verksamhet. I kostnaden för 2020 ingår även anslagsfinansierad verksamhet i enlighet med uppdrag om utökad antagningsverksamhet med anledning av pandemin. Andelen anslagsfinansierad verksamhet av den sammanlagda kostnaden är fem procent år 2020.

Under 2021 har kostnaderna minskat jämfört med 2020. År 2020 påverkades antagningsverksamheten kraftigt av pandemin med ökade kostnader som följd. Under 2021 har verksamheten anpassat sig till de nya förutsättningarna vilket speglas i resultatet.

Biträde vid antagning och annan service

UHR:s tjänster inom stöd vid antagning delas in i två områden. Det ena är tilläggstjänster för lärosäten inom nationella antagningsomgångar inklusive lokala antagningsomgångar. Det andra området är tjänster för andra myndigheter än lärosäten. Fördelningen och omsättningen per område för åren 2019–2021 framgår nedan av **tabell 10**. Intäkterna motsvarar kostnaderna för dessa tjänster. Vilka lärosäten som haft tilläggstjänster framgår av tabell 7.

Andra myndigheter än lärosäten

Tabell 11 visar vilka myndigheter UHR bistår med antagning, till vilka utbildningar och antalet anmälningar till dessa utbildningar. UHR:s bedömning är att den fortsatta ökningen av antalet anmälningar till utbildningar som ges på uppdrag av Skolverket beror på pandemins inverkan på arbetsmarknaden, vilket inneburit att fler valt att söka utbildning. Orsaken till det minskade söktrycket till de utbildningar som erbjuds av Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, samt polisutbildningen, är svårare att bedöma.

Direkta produktionskostnader

UHR redovisar direkta produktionskostnader för antagningsverksamheten till utbildning på grundnivå, enligt **tabell 12**. 2019 och 2021 års kostnad innehåller endast avgiftsfinansierad verksamhet. I kostnaden för 2020 ingår även anslagsfinansierad verksamhet i enlighet med uppdrag om utökad antagningsverksamhet med anledning av pandemin.

Den direkta produktionskostnaden per sökande har minskat under de senaste två åren. UHR bedömer att

Tabell 7. Lärosäten som använder antagningssystemet

Lärosäte	Grundnivå	Avancerad nivå	Tilläggstjänster
Blekinge tekniska högskola	X	X	X
Chalmers tekniska högskola	X	X	X
Enskilda Högskolan Stockholm	X		X
Ersta Sköndal Bräcke Högskola	X		X
Försvarshögskolan	X	X	X
Gymnastik- och idrottshögskolan	X		X
Göteborgs universitet	X	X	X
Handelshögskolan i Stockholm	X		X
Högskolan Dalarna	X	X	X
Högskolan i Borås	X	X	X
Högskolan i Gävle	X	X	X
Högskolan i Halmstad	X	X	X
Högskolan i Skövde	X	X	X
Högskolan Kristianstad	X	X	X
Högskolan Väst	X	X	X
Johannelunds teologiska högskola	X		X
Karlstads universitet	X	X	X
Karolinska institutet	X	X	X
Konstfack	X	X	X
Kungl. Konsthögskolan			X
Kungl. Musikhögskolan i Stockholm	X		X
Kungl. Tekniska högskolan	X	X	X
Linköpings universitet	X	X	X
Linnéuniversitetet	X	X	X
Luleå tekniska universitet	X	X	X
Lunds universitet	X	X	X
Malmö universitet	X	X	X
Mittuniversitetet	X	X	X
Mälardalens högskola	X	X	X
Newmaninstitutet	X		X
Röda Korsets Högskola	X		X
Sophiahemmet Högskola	X		X
Stiftelsen Högskolan i Jönköping	X	X	X
Stockholms universitet	X	X	X
Sveriges lantbruksuniversitet	X	X	X
Södertörns högskola	X	X	X
Umeå universitet	X	X	X
Uppsala universitet	X	X	X
Örebro universitet	X	X	X

Tabell 8. Sammanlagd kostnad för antagningssystemet inklusive master samt antal sökande

	2021	2020	2019
Kostnad (inkl. masterutbildning) (tkr)	209 021	215 464	202 850
Kostnad/sökande (inkl. master) (kr)	212	211	232
Totalt antal sökande (inkl. masterutbildning)	984 232	1 021 293	874 612
antal kvinnor	606 887	625 530	531 271
antal män	377 345	395 763	343 341
åldersgrupp 19 år och under	60 026	58 185	45 809
åldersgrupp 20–24 år	313 801	319 031	278 955
åldersgrupp 25 år och äldre	610 405	644 077	549 848

I kostnad 2020 ingår även anslagsfinansierad verksamhet i enlighet med uppdrag om utökad antagningsverksamhet.

Tabell 9. Sammanlagd kostnad för antagningssystemet exklusive master samt antal sökande

	2021	2020	2019
Kostnad (exkl. masterutbildning) (tkr)	176 160	185 154	176 722
Kostnad/sökande (exkl. master) (kr)	198	200	223
Totalt antal sökande (exkl. masterutbildning)	889 597	925 760	792 476
antal kvinnor	567 116	587 135	498 487
antal män	322 481	338 625	293 989
åldersgrupp 19 år och under	59 718	57 957	45 599
åldersgrupp 20–24 år	288 147	292 774	255 573
åldersgrupp 25 år och äldre	541 732	575 029	491 304

I kostnad 2020 ingår även anslagsfinansierad verksamhet i enlighet med uppdrag om utökad antagningsverksamhet.

Tabell 10. Intäkter för biträde med tilläggstjänster, tjänster för andra myndigheter än lärosäten och kommunala kunder

	2021	2020	2019
Tilläggstjänster inom nationella och lokala antagningsomgångar (tkr)	2 656	1 870	1 929
Andra myndigheter än lärosäten ¹ (tkr)	4 503	4 898	3 533
Kommunala kunder (tkr)	397	305	375
Totalt (tkr)	7 556	7 074	5 837

1. Skolverket, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap och Plikt- och prövningsverket.

Tabell 11. Antal anmälningar till utbildningar på uppdrag av statliga kunder

	2021	2020	2019
Statens skolverk Läraryftet	5 489	4 506	1 616
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap Skorstensfejartutbildning	428	794	280
Utbildning i skydd mot olyckor	2 133	2 438	1 672
Plikt- och prövningsverket Polisutbildningen	14 939	17 304	11 675

Tabell 12. Direkta produktionskostnader för antagningsverksamheten till utbildning på grundnivå

	2021	2020	2019
Kostnader (tkr)	68 357	75 542	67 117
Antagningskostnad/sökande (kr)	77	82	85
Totalt antal sökande	889 597	925 760	792 476
antal kvinnor	567 116	587 135	498 487
antal män	322 481	338 625	293 989
åldersgrupp under 19 år	59 718	57 957	45 599
åldersgrupp 20–24 år	288 147	292 774	255 573
åldersgrupp 25 år och äldre	541 732	575 029	491 304

I kostnad 2020 ingår även anslagsfinansierad verksamhet i enlighet med uppdrag om utökad antagningsverksamhet.

anledningen till det är att ökningen av antalet sökande framför allt består av sökande som har svenska meriter. Eftersom det primärt är handläggning av avgiftsbefriade sökande med utländska meriter som är kostnadsdrivande blir effekten att kostnaden per sökande minskar.

Avräkning av anmälningsavgifter

UHR:s avräkning av anmälningsavgifter för 2021 utgår från myndighetens kostnader och avräknas mot intäkter från anmälningsavgifter avseende tredjelandsstudenter. Avräkningen gjordes för samtliga sju nationella antagningsomgångar under perioden 5 september 2020–4 september 2021.

UHR:s kostnader under perioden var 27 995 tkr och myndigheten tog emot 28 975 tkr i avgifter.

32 194 avgiftsskyldiga sökande betalade anmälningsavgift 2021, att jämföra med 31 339 personer 2020, en ökning med 2,7 procent. Kostnaden per sökande uppgick till 953 kr jämfört med 941 kr 2020, en ökning med 1,3 procent. Ökningen av kostnaden per sökande beror på ökade personalkostnader för registrering och handläggning av de sökandes meriter.

Information

Informationskanaler för sökande till högre utbildning

UHR har i uppdrag att ge råd och service till sökande till högre utbildning och myndigheten publicerar därför information på flera webbtjänster. Webbtjänsten Studera.nu vänder sig till presumtiva sökande och innehåller bland annat information om högskolestudier, högskoleprovet och en söktjänst för att hitta och jämföra utbildningar.

På Studera.nu gjordes 4 242 363 besök/sessioner under året, vilket är en ökning med 9,5 procent jämfört med 2020. UHR bedömer att en stor orsak till ökningen är högskoleprovets genomförande under våren 2021 med två prov, vilket genererade många sökningar efter information på webbplatsen. Antalet sidvisningar som gäller information om högskoleprovet ökade med 54,7 procent jämfört med 2020.

När det är dags att söka till högskolan är det webbtjänsterna Antagning.se, med 23 991 351 besök under 2021, och Universityadmissions.se, med 6 205 111 besök under 2021 som används i den samordnade antagningen. I dessa två webbtjänster anmäler sig de sökande, kontrollerar sina meriter samt tar del av

sina antagningsbesked. Webbtjänsterna innehåller också information om regelverken för bland annat behörighet och urval.

Under året har en användarundersökning av webbtjänsterna genomförts. Undersökningen visar att de senaste årens utveckling av webbtjänsterna har tagits emot väl. Andelen besökare som svarar att de skulle rekommendera tjänsterna har stigit avsevärt sedan den undersökning som genomfördes 2016 och ligger nu betydligt högre än branscher inom samma område. UHR:s bedömning är att det förbättrade resultatet beror på en omfattande förändring i utformning och tillgänglighetsanpassning som genomfördes av webbtjänsterna under hösten 2020. Resultatet har lett till att Antagning.se har nominerats till ett pris för webbtjänster i kategorin Samhällskommunikation.

Insatser för studie- och yrkesvägledare

Som vidareinformatörer utgör vägledare en kanal för myndighetens information till nya svenskar, presumtiva sökande och studenter på högskolenivå. Vägledare på gymnasiet, inom vuxenutbildningen och på högskolan, liksom anställda med vägledande funktioner på exempelvis Arbetsförmedlingen och Myndigheten för yrkeshögskolan (MYH), bidrar till individens möjlighet att göra välavvägda val, genom att informera om behörighet till högskolan, utbildningsutbud, studieförberedelse med mera.

Universitets- och högskolerådets huvudkanaler till målgruppen utgörs av webbtjänsten uhr.se/syv och ett digitalt nyhetsbrev. Efter en treårsperiod med en årlig ökning av antalet webbtjänstbesök, planade ökningen ut 2021 (+0,5 procent jämfört med 2020) till cirka 130 000. Både öppnings- och klickstatistiken för nyhetsbrevet visar på hög relevans: Antalet prenumeranter är 2 700 och av dem öppnar i snitt 44 procent brevet, varav 50 procent klickar sig vidare till uhr.se/syv och andra webbtjänster som nyhetsbrevet länkar till.

Under året har fokus legat på att informera om de nya tillträdesreglerna och effekter för de som planerar att ansöka till högskolan med äldre betyg. Genom medverkan i lärosätens regionala nätverk och andra aktörers informationsinsatser har myndigheten nått både vägledare och presumtiva studenter med stor geografisk spridning.

Målgruppen efterfrågar möjligheter till fördjupning i regelverket för antagning. I syfte att kunna erbjuda fler deltagare utbildning har myndigheten under året genomfört en förstudie om framtida digitala lärmiljöer för interaktivitet och uppföljning.

Information om vägar till lärar- och förskolläraryrkena

Enligt regleringsbrevet ska UHR genomföra informationsinsatser som tydliggör vägarna in i lärar- och förskolläraryrkena samt lärar- och förskolläraryrken utbildningarna. Insatserna bygger på tidigare kommunikation och fokus har varit på att synliggöra Lärarutbildningsguiden. Uppdraget har delvis genomförts i samverkan med andra myndigheter.

UHR har genomfört digitala informationsinsatser, framför allt i sociala medier, inför sista anmälningssdag till högskolestudier. Kampanjinhållet visades 1 948 463 gånger under året och 58 264 personer har gått vidare till lärarutbildningsguiden på Studera.nu för att få mer information om utbildningsvägarna för att bli lärare. I en webbundersökning uppger närmare 80 procent av respondenterna att de tycker att innehållet tydliggör vägarna in i läraryrket och cirka 73 procent svarar att de fått ny information som de inte känt till tidigare. Många personer uppger att de fått ny information om och ett ökat intresse för de kompletterande utbildningarna, vilket går helt i linje med UHR kommunikationsmål om att öka kännedomen och intresset för de kompletterande utbildningarna.

Information för välvägd studieval

UHR ska, enligt uppdrag i regleringsbrevet, återrapportera hur myndigheten samlar in och tillgängliggör information för att underlätta välvägd val av studier.

På Studera.nu finns den integrerade tjänsten Hitta och jämför utbildningar, vars övergripande syfte är att tillgängliggöra jämförande information om de universitets- och högskoleutbildningar som erbjuds vid svenska lärosäten. Tjänsten innehåller även antagningsstatistik och framtidsprognoser för yrken.

Användarundersökningar visar att tjänsten Hitta och jämför utbildningar är besökarnas mest populära mål på Studera.nu, och stod för 56 procent av sidvisningarna på webbplatsen under 2021.

På Studera.nu finns även information om och hänvisning till Universitetskanslersämbetets (UKÄ:s) söktjänst Högskolekollen, där utvärderingar av olika utbildningar, SCB:s lönestatistik samt Arbetsförmedlingens yrkesprognoser finns tillgängliga.

UHR har tagit fram ett undervisningsmaterial – Välkommen till högskolan! – för lärare och vägledare i grundskolan och anställda inom högskolan som arbetar med breddad rekrytering och information om högskolestudier. Syftet med materialet är informera om och avdramatisera högskolan och det riktar sig till alla

elever oavsett bakgrund. UHR genomför även snabbanalyser och trendrapporter om antagningsstatistiken och utvärderar i samarbete med UKÄ om lärosätenas arbete med breddad rekrytering. UHR har också ett uppdrag i samarbetet med Centrala studiestödsnämnden (CSN) om uppföljning av gymnasieungdomars högskolestudier. Rapporter och information publiceras i anslutning till dessa uppdrag och informationen riktar till målgrupper som studie- och yrkesvägledare och är tillgänglig på myndigheternas webbplatser.

Single Digital Gateway (SDG)

– en gemensam europeisk digital ingång

UHR:s arbete med nätverkande och samverkan över myndighetsgränser i samband med SDG har bidragit till att uppfylla de förvaltningspolitiska målen om en samverkande statsförvaltning. UHR är behörig myndighet för SDG³ och Myndigheten för digital förvaltning (DIGG) är nationell samordnare för SDG. UHR ansvarar för arbetet med livshändelsen Studera i samverkan med andra behöriga myndigheter.

UHR har bland annat arbetat aktivt tillsammans med andra medlemsstater samt EU-kommissionen för att ta fram en *genomförandeakt* för hur det tekniska systemet ska fungera när det gäller utbyte av bevis.

Diskussioner om hur Beda ska kunna stödja utbytet av bevis inom SDG har påbörjats.

Myndigheten har även etablerat en intern arbetsgrupp för att samordna arbetet med genomförande av SDG-förordningen. Arbetet ska vara slutfört senast december 2023.

De delar som UHR måste arbeta vidare med för att uppnå kraven rör:

- eIDAS (att kunna ta emot utländska bank-ID:n)
- utveckling av e-tjänsterna på Antagning.se/Universityadmissions.se och för de reglerade yrkena Bergsguide/Skidinstruktör
- utveckling av NyA (antagningssystemet) för att kunna ta emot bevis.

Systemtjänster

Antagningssystemet NyA

På uppdrag av merparten av Sveriges lärosäten ansvarar UHR för förvaltningen av antagningssystemet NyA.

3. Se www.regeringen.se/rattsliga-dokument/lagratsremiss/2021/11/kompletterande-bestamelser-till-eus-forordning-om-en-gemensam-digital-ingang/

Antagningsystemet består både av tjänsterna för anmälan – webbtjänsterna Antagning.se och Universityadmissions.se – och av gränssnitt för exempelvis styrning och handläggning.

Under 2021 färdigställdes ett nytt sätt för handläggare på UHR och på lärosätena att logga in i systemet. Detta nya inloggningsförfarande är en grund för att den nya enhetliga webbapplikationen för handläggning och styrning ska kunna användas effektivt och säkert. Webbapplikationen har under 2021 vidareutvecklats med två nya tjänster som används av handläggare på UHR, dels för att handlägga finländska gymnasiebetyg, dels för att skapa och hantera antagningsomgångar. Dessa tjänster är planerade för leverans första kvartalet 2022. Inhämtningen av akademiska meriter från Ladok till antagningsystemet är också ett område där stora förbättringar gjorts. Inhämtningsfunktionen har förbättrats och ändringar har gjorts gällande avgiftskontroller, program och examen, i syfte att bättre och mer effektivt använda och visa meriterna vid antagningshandläggning.

Under 2020 lanserades en ny webbfunktion som ska stötta lärosätena i att hantera överklaganden. Effekten av det nya systemstödet följdes upp under 2021 i samband med överklaganden av antagningsbeslut för vårterminen 2021. Utvärderingen visade både önskade och oönskade effekter; samtidigt som det är lättare och snabbare för lärosätena att hitta överklaganden för vidare hantering så har antalet felaktiga överklaganden ökat. Återkopplingen har analyserats och leder till vidareutveckling av vissa funktioner under 2022.

På webbtjänsterna Antagning.se och Universityadmissions.se har arbetet med ökad tillgänglighet och användbarhet fortsatt. Fokus har legat på sökandes inloggade sidor, med utveckling av både form och funktion. I september ersattes också betaltjänsten som används vid betalning av anmälningsavgifter med en ny lösning. Under hösten 2021 genomfördes ett omfattande arbete med att uppdatera delar av användarhanteringen i syfte att uppfylla krav som ställs av Swamidfederationen⁴.

UHR har gjort om de tekniska funktioner som styr anställdas behörighet och tillgång till olika funktioner i antagningsystemet, i syfte att effektivisera och öka säkerheten i den samordnade antagningsverk-

samheten inom UHR och vid svenska lärosäten. Detta bidrar till målet att UHR genom hög kvalitet och effektivitet i myndighetens verksamhet bidrar i arbetet för att Sverige ska vara en ledande kunskapsnation.

Nationella betygsdatabasen Beda

Arbetet med den nationella betygsdatabasen Beda har till stor del inneburit fortsatt utredning av nya tekniska lösningar för att rapportera in och tillgängliggöra meriter i ett utbyggt system. Vidare har en ny systemarkitektur börjat implementeras. Första steget i produktion för utbyggnaden är releasen av den nya regeluppsättningen över hur en programvara kan kommunicera med annan programvara (API). Detta används nu för att tillgängliggöra uppgifter för CSN i syfte att stödja nämndens prövning av villkor för körkortslån enligt förordningen (2018:1118) om körkortslån.

UHR har dessutom anpassat Beda till förändringarna i förordningen (2011:1108) om vuxenutbildning gällande examen från komvux. Beda kvalitetskontrollerar även de examina som registreras i NyA och därför har de flesta anpassningarna av regelverket gjorts i Beda.

Enligt regeringsuppdraget har UHR påbörjat arbetet med att bygga ut Beda med utgångspunkt i förslaget i Skolverkets redovisning "Förstudie om betygsdatabas för rätten till behörighetsgivande utbildning inom komvux" samt i UHR:s utredning av de juridiska förutsättningarna för en utbyggnad. UHR förbereder systemet för att kunna ta emot nya meriter och tillgängliggöra dem för nya aktörer. Ett första steg i utbyggnaden är uppdraget att stödja CSN i deras prövning av villkor för körkortslån enligt förordningen om ändringen i förordningen (2018:1118) som trädde i kraft i december.

TentaAdmin - ett verktyg för administration av tentamenstillfällen

TentaAdmin är ett webbaserat verktyg som lärosäten kan använda för att administrera tentamenstillfällen. Verktyget har uppdaterats under året med bland annat förbättrad hantering av vakter och vaktsidor samt arvodeshantering.

Valda – ett ärendehanteringssystem för validering

Valda är en digital plattform för validering inom Läraryftet II och yrkeslärarutbildningen. Valda stödjer handläggning av valideringsärenden hos anslutna lärosäten och möjliggör också för UHR att genomföra uppdraget att samordna validering av yrkeskunskaper inom antagningen till yrkeslärarutbildningen.

4. SWAMID, Swedish Academic Identity Federation, är en identitetsfederation som drivs av Sunet och omfattar lärosäten och andra offentliga organisationer som är kopplade till forskning och högre utbildning. Genom identitetsfederationen kan medlemmarna använda kvalitetssäkrad och säker inloggning för forskare, lärare och studenter i olika tjänster – både i och utanför Sverige.

Tabell 13. Kostnad för Nais samt antal ansökningar

	2021	2020	2019
Kostnader (tkr)	2 470	2 962	3 122
Kostnad/ansökan (kr)	158	225	302
Totalt antal sökande	15 641	13 140	10 324
antal kvinnor	10 922	9 110	7 094
antal män	4 719	4 030	3 230
åldersintervall 19 år och under	1 428	1 244	872
åldersintervall 20–24 år	6 485	5 314	4 371
åldersintervall över 25 år	7 728	6 582	5 081

Valda ska vara ett stöd genom hela valideringsprocessen både för de sökande och för lärosätena. Fyra lärosäten⁵ använder Valda för handläggning inom yrkeslärarutbildningen och genom systemstödet har de full kontroll över hela processen. Då samtliga avslutade ärenden sparas i Valdass ärendebank underlättas också UHR:s arbete med att kvalitetssäkra de bedömningar som gjorts. I Valda läses även data in från de sex lärosäten som använder Valiweb⁶ för sina bedömningar, Valda innehåller därmed samtliga uppgifter från alla tio lärosäten.

Under 2021 påbörjades ett arbete med en uppdatering av Valda för att möjliggöra en tillgänglighetsanpassning av sökandesidorna och förbättringar av handläggningsfunktionerna för Lärarlyftet II.

Nais – ett ärendehanteringssystem för pedagogiskt stöd

Nationellt administrations- och informationssystem för samordnare (Nais) är ett ärendehanteringssystem som underlättar lärosätenas administrativa hantering för dokumentation av studenters behov av riktat pedagogiskt stöd och kommunikation med studenterna. UHR erbjuder lärosätena systemet som en avgiftsbelagd tjänst och 36 lärosäten använder Nais.

Ökningen av antalet ansökningar i Nais är i huvudsak en effekt av det ökande studentantalet. Den vanligaste studentkategorin som söker stöd i Nais är studenter med dyslexi/specifika läs- och skrivsvårigheter. Kostnaden per ansökan har minskat, vilket främst beror på ökat antal sökanden.

Asta – en ny plattform för lagring och framtagning av antagningsstatistik

Asta är en ny plattform för lagring och framtagning av antagningsstatistik, främst för UHR:s behov men även för att täcka behov hos externa användare. De externa användarna kan hämta statistik från Antagningsstatistiktjänsten på uhr.se och statistikuppgifter på Studera.nu, som båda använder Asta som källa. Data som finns i Asta laddas kontinuerligt under året från NyA och data finns lagrat sedan 2008. Den statistik som genereras används för statistik till analyser, rapporter, årsredovisningar, pressmeddelanden, ad hoc-frågor, antagningstjänsten på uhr.se med mera. Förvaltningen av Asta startade 2021 och under året har justeringar och intrimning genomförts. Den dagliga lagringen av antagningsdata har påverkat lagringsutrymmet som behövde utökas jämfört med den ursprungliga planen. En testmiljö och nya rapporter har även skapats.

Systemstöd för högskoleprovet

Högskoleprovet administreras via webbtjänsten System HP och systemet består av delsystem HP-anmälan och HP-admin. I HP-anmälan görs anmälan till högskoleprovet och kallelse samt provresultat visas. HP-admin används av handläggare på lärosäten för administration av provtillfällen med salar, vakter och skrivande.

Under våren 2021 genomfördes två prov i befintligt system samtidigt som utvecklingen av en ny version genomfördes och lanserades i juni. Då infördes även Swish som betalmetod. Den nya versionen av System HP hanterade höstanmälan och provgenomförandet. Med anledning av regeringens krav för 2022 och 2023 att kunna genomföra två vårprov så uppdaterades det nya systemet för den uppgiften och lanserades i december 2021.

5. Högskolan Väst, Karlstads universitet, Malmö universitet och Stockholms universitet.

6. Valiweb är en valideringstjänst som drivs av Skellefteås kommun.

Bedömning av utländska utbildningar

UHR är nationellt informationscenter för erkännandefrågor, det vill säga ett ENIC-NARIC-kontor⁷, i enlighet med konventionen om erkännande av bevis avseende högre utbildning i Europa. UHR:s uppdrag är att informera om svensk utbildning internationellt samt att informera om utländsk utbildning och utländska kvalifikationer till olika målgrupper nationellt. UHR:s huvuduppdrag är att bedöma vad utländska utbildningar på gymnasial och eftergymnasial nivå motsvarar i det svenska utbildningssystemet. Bedömningen kan användas som ett stöd för den som söker arbete eller vill studera vidare i Sverige. UHR bidrar genom dessa bedömningar på ett effektivt sätt till arbetet med att Sverige ska vara en ledande kunskapsnation.

I ett yttrandeförfarande bedömer UHR även utländska utbildningar åt Skolverket och andra behöriga myndigheter i deras arbete med att utfärda legitimation eller motsvarande för reglerade yrken. Inom UHR ryms funktioner som nationell samordnare och rådgivningscentrum för yrkeskvalifikationsdirektivet och rollen som behörig myndighet för bergsguider med tillhörande uppgifter samt kanslifunktionen för Rådet för reglerade yrken.

UHR ansvarar därtill för föreskrifter om bilagan till examensbevis – Diploma Supplement – och har till uppgift att stödja lärosätenas användning av bilagan. UHR har även uppdraget som Nationell korrespondent för referensram för högre utbildning (QF-EHEA).

Ökad efterfrågan

Efterfrågan på UHR:s kunskap och tjänster kopplade till bedömning av utländsk utbildning ökar igen, både från individer som vill ha sin utbildning bedömd och andra aktörer som vill ta del av UHR:s kunskap om utländsk utbildning och hur den ska erkännas. Trots att världen fortfarande befinner sig i en pandemi så märks det i år bland annat på antalet ansökningar, antalet besök till UHR:s bedömningstjänst samt på förfrågningar från behöriga myndigheter för reglerade yrken. Efterfrågan ökar också bland personer med svenska kvalifikationer som behöver UHR:s hjälp i samband med att man vill arbeta i ett annat land.

Ärendehandläggning

År 2021 ökade ansökningarna om bedömning av utländska utbildningar med 6,5 procent, jämfört med år 2020. Trots pandemin och en minskad flyktingmottagning, ökar antalet ansökningar igen. En förklaring till detta är troligen en ökad arbetskraftsinvandring, där bland annat ansökningar från personer med utbildningar från Indien ökar kraftigt.

UHR har under 2021 avgjort 7,2 procent fler ärenden totalt sett jämfört med 2020. Trots detta har den genomsnittliga handläggningstiden för en bedömning ökat med 3 dagar från 81 till 84 dagar. Det innebär att målet att den genomsnittliga handläggningstiden skulle sänkas med sju dagar under året inte har uppfyllts, till viss del på grund av ett ökat antal inkommande ärenden under året. Myndigheten bedömer att det ändå är möjligt att nå det treåriga målet med sänkta handläggningstider på totalt 20 dagar till 2023, under förutsättning att det inte blir en ytterligare ärendeökning under kommande år.

Tabell 14 visar antal inkomna ärenden och avgjorda ärenden.

Tabell 15 visar statistik avseende ålder och kön för ärenden för bedömning av utländsk utbildning.

Tabell 16 visar den totala kostnaden för bedömningar samt kostnaden per bedömningsärende.

År 2021 var den genomsnittliga handläggningstiden för en bedömning 84 dagar. För bedömning av akademisk utbildning var handläggningstiden samma som den genomsnittliga, 84 dagar. För eftergymnasial yrkesutbildning var motsvarande siffra 121 dagar och för gymnasial utbildning 77 dagar. Se **tabell 17** för jämförelse med tidigare år.

Antalet frågor till bedömningsverksamheten har fortsatt att öka under året, de generella frågorna om bedömning via e-post har ökat med 13 procent jämfört med 2020. UHR bedömer att kännedomen om bedömningsverksamheten har ökat framför allt på grund av Bedömningstjänsten, en digital tjänst på uhr.se, som delvis når ut till nya målgrupper. I NARIC-portalen, en inloggningsbar tjänst främst för antagningshandläggare vid svenska universitet och högskolor, har däremot frågorna minskat med 6 procent sedan 2020, att jämföra med en ökning med 21 procent mellan 2019 och 2020. Förra årets ökning var sannolikt en effekt av att fler sökt och antagits till högskoleutbildning samt att tjänsten har blivit ännu mer etablerad. Minskningen till i år bedöms bero på att Bedömningstjänsten svarar på en del frågor som tidigare behövt ställas i portalen.

7. ENIC-NARIC: European Network of Information Centres och National Academic Recognition Information Centres.

Tabell 14. Inkomna och avgjorda ärenden

	2021		2020		2019	
	Inkomna ärenden ¹	Avgjorda ärenden ²	Inkomna ärenden ¹	Avgjorda ärenden ²	Inkomna ärenden ¹	Avgjorda ärenden ²
Gymnasial utbildning	10 184	10 342	9 662	8 789	10 588	10 798
Eftergymnasial yrkesutbildning	2 184	2 136	2 103	2 134	2 438	2 724
Akademisk utbildning	10 213	9 934	9 444	9 993	10 099	10 826
Summa	22 581	22 412	21 209	20 916	23 125	24 348

1. Ärenden inkomna till myndigheten under respektive år.

2. Ärenden avgjorda under respektive år oavsett vilket år de inkom till myndigheten.

Tabell 15. Ärendestatistik bedömning utländsk utbildning

	2021	2020	2019
Totalt antal inkomna ärenden	22 581	21 209	23 125
varav kvinnor	13 661	12 490	13 525
varav män	6 623	6 380	7 289
varav annat ¹	2 297	2 339	2 311
åldersgrupp 19 år och under	398	351	369
åldersgrupp 20–24 år	1 628	1 616	2 012
åldersgrupp över 25 år	20 454	19 182	20 660

1. Annat anger att sökande saknar svenskt personnummer, inte angivit kön eller uppgett "annat" i ansökan.

Tabell 16. Kostnader för bedömningsärenden

	2021	2020	2019
Avgjorda ärenden	22 412	20 916	24 348
Kostnad för bedömning (tkr)	65 168	69 598	65 796
Kostnad per bedömningsärende (kr)	2 908	3 327	2 702

Tabell 17. Genomsnittlig handläggningstid

	2021	2020	2019
Gymnasial utbildning	77 dagar	60 dagar	44 dagar
Eftergymnasial yrkesutbildning	121 dagar	108 dagar	115 dagar
Akademisk utbildning	84 dagar	95 dagar	114 dagar
Genomsnitt handläggningstid totalt ¹	84 dagar	81 dagar	83 dagar

1. Den genomsnittliga handläggningstiden räknas fram som ett viktat värde, i relation till antal ärenden som har avgjorts per process.

Ärendehandläggning för reglerade yrken

UHR har under året också tagit emot 2 081 begäranden om yttranden från Skolverket inom ramen för legitimationsprövning för lärare och förskollärare med utländsk lärarutbildning, en ökning med 6,7 procent jämfört med 1 951 år 2020. Efter dialog med Skolverket kring prioritering av ärendehantering, har handläggningstiden minskat från 23 dagar under 2020 till 16 dagar under 2021.

Utöver yttrandena har myndigheten även behandlat ett stort antal frågor från Skolverket, vad gäller utökad behörighet för personer med utländsk utbildning, och deltagit som sakkunnig i arbetet med översyn av föreskrifter för lärare med utbildning från EU. UHR och Skolverket har fortsatt samverka kring de överenskommelser och bedömningsgrunder som styr uppdraget myndigheterna emellan. UHR fortsätter även att samarbeta med samtliga lärosäten som erbjuder kompletterande lärarutbildningar för personer med utländsk examen och arbetar kontinuerligt för att skapa nya rutiner som underlättar vägen till svensk lärarlegitimation.

UHR avslutade år 2020 med att ingå en överenskommelse med Arbetsmiljöverket för det reglerade yrket sprängarbas. Under 2021 har UHR fokuserat på samarbetet med Socialstyrelsen, där ytterligare två yrken (arbetsterapeut samt kiropraktor) lagts till den befintliga överenskommelsen. Ännu en överenskommelse har slutits med Socialstyrelsen om bedömning av tredjelandsärende för det reglerade yrket psykolog. Två nya överenskommelser har dessutom slutits med Elsäkerhetsverket för det reglerade yrket elinstallatör. Samarbetet har fortlöp med övriga behöriga myndigheter. UHR har därmed totalt nio formella överenskommelser med behöriga myndigheter, för 22 yrken.

Under 2021 inkom 255 ärenden med förfrågningar från svenska behöriga myndigheter om utländsk utbildning, utöver Skolverket. Det är en kraftig ökning jämfört med 2020, då 184 förfrågningar inkom och är en effekt av det ökade antalet överenskommelser samt tillägg av ytterligare yrken i samarbetet mellan UHR och behöriga myndigheter.

Utvecklade tjänster och riktad information

I syfte att ytterligare effektivisera verksamheten och möta målgruppernas efterfrågan på digital tillgänglighet, har UHR fortsatt att utveckla och förbättra tillgängligheten i bedömningstjänsten på uhr.se. I tjänsten kan intresserade snabbt få övergripande information om vad en utländsk utbildning på gymnasial och

eftergymnasial nivå motsvarar i det svenska utbildningssystemet. Tjänsten, som finns på både svenska och engelska, erbjuder också möjligheten att ladda ner en beskrivning av den utländska utbildningen i relation till det svenska utbildningssystemet.

Under året har UHR lagt till elva nya länder, däribland Afghanistan. Bedömningstjänsten innehåller nu 1 001 bedömningar av kvalifikationer från 77 länder. Användningen av tjänsten har fortsatt att öka sedan den lanserades. Antalet unika sidvisningar i den svenska och engelska tjänsten har tillsammans ökat med 25,5 procent till 289 987 sidvisningar 2021 jämfört med föregående år och antalet nedladdade utdrag från tjänsten har ökat med 39 procent till 17 576 nedladdningar. Det innebär att målet med tio procent fler besök i bedömningstjänsten i år har uppfyllts med marginal.

Under året har UHR också driftsatt en ny webbansökan på svenska och engelska för enskilt utlåtande, där målet är att effektivisera informationen och ansökningsprocessen för de sökande så att de i ett tidigt skede har ett komplett ärende och därmed får en kortare total handläggningstid. Sökande kommer även att kunna följa ärendets status under handläggningens gång samt komplettera sitt ärende direkt på "Mina sidor", vilket både synliggör och kvalitetssäkrar processen för målgruppen.

Yrkeskvalifikationsdirektivet

Som nationell samordnare för yrkeskvalifikationsdirektivet (Europaparlamentets och Europarådets direktiv om erkännande av yrkeskvalifikationer 2005/36/EG) har UHR under 2021 anordnat ett seminarium om brexit inom ramen för Rådet för reglerade yrken, vilket är ett forum för erfarenhetsutbyte som regleras i förordning (2016:157). Seminariet anordnades tillsammans med Utrikesdepartementet. UHR har bedrivit en omfattande rådgivande verksamhet vad gäller tillämpningen av EU-direktiv 2018/958 om proportionalitetsprövning för antagandet av ny reglering av yrken.

Under 2021 utfärdade UHR, som rådgivningscentrum för yrkeskvalifikationer, 71 juridiskt bindande intyg för personer med svensk utbildning inför tillträde till reglerade yrken inom EU/EES och Schweiz. UHR avgav också 236 yttrande till behöriga myndigheter i annat land än Sverige inom EU/EES om personer med svensk utbildning i samma syfte. Rådgivningscentrum ger även stöd till medborgare om tillämpningen av yrkeskvalifikationsdirektivet samt hante-

rar, som hjälp- och problemlösningstjänst inom ramen för förordning (EU) 2018/1724 om en gemensam digital ingång (SDG), fortsatt utveckling av webbinformation, bland annat genom att ta fram en animerad informationsfilm.

Därtill har UHR, som behörig myndighet för yrket bergsguide, hanterat 49 ansökningar om utfärdande och förlängning av europeiskt yrkeskort för utresande svenskutbildade bergsguider. År 2020 var antalet ansökningar 33 och år 2019 var antalet ansökningar 37.

Nationell korrespondent för referensram för högre utbildning

Inom uppdraget som nationell korrespondent för referensramen för högre utbildning (QF-EHEA) har UHR deltagit i det årliga nätverksmötet arrangerat av Europarådet. Syftet med mötet är information, erfarenhetsutbyte och att främja samstämmighet mellan nationella ramverk för högskoleutbildning och det övergripande kvalifikationsramverket inom European Higher Education Area (QF-EHEA). För andra året i rad genomfördes mötet digitalt. De punkter som behandlades var: Reference Framework for Competences for Democratic Culture, påverkan på kvalifikationsramverk av covid-19, en uppdatering av vilka länder som har ändrat i sina nationella ramverk eller genomgått en ny självcertifiering samt mikromeriter. Mötet har återskärats till Utbildningsdepartementet.

Information till och samverkan med andra myndigheter

UHR bistår universitet, högskolor och andra relevanta aktörer med information och expertkunskap om utländsk utbildning främst genom webbtjänsterna NARIC-portalen, för erkännande av utländsk utbildning, och Bedömningshandboken⁸. UHR har under året utöver direktkontakt med aktörerna även publicerat filmer, webinarier och presentationer på uhr.se med både generell och riktad information till de olika målgrupperna sökande, vägledare och arbetsgivare samt även till handläggare på universitet och högskola som behöver information och verktyg för att kunna utföra sitt arbete.

8. Bedömningshandboken tas fram av en arbetsgrupp utsedd av Sveriges universitets- och högskoleförbund, (SUHF) där UHR ingår. Handboken utgör, vid sidan om högskoleförordning och Universitets- och högskolerådets föreskrifter, underlaget för antagning till utbildning på grundnivå och avancerad nivå. Bedömningshandboken består av tre delar; svenska meriter, utländska gymnasiala meriter och utländska akademiska meriter.

UHR får, enligt högskoleförordningen 6 kap § 10 a, tillhandahålla närmare föreskrifter om vad bilagan till examensbevis, Diploma supplement, ska innehålla. Under året har UHR påbörjat processen med att göra mindre ändringar i föreskrifter och allmänna råd för bilagan till examensbevis, så att de stämmer överens med den nya internationella mallen (Revised Template for Diploma supplement), som antogs 2019 inom Lisabonkonventionen. UHR har också samarbetat med Ladokkonsortiet, för att bilagan till examensbevis ska fortsätta att fungera ihop med utvecklingen av digitala svenska examensbevis och examensbilagor. Liksom tidigare år samverkar myndigheten inom Europakonsortiet, där Diploma supplement ingår som ett av mobilitetsdokumenten.

UHR, Socialstyrelsen och Migrationsverket har under 2021 utvecklat formerna för samverkan om arbetskraftinvandring från tredje land, då UHR:s expertkunskap om utländska utbildningsdokument efterfrågades av de övriga aktörerna. Diskussionerna har resulterat i en processkartläggning som beskriver gången för dessa ärenden och omfattar de tre myndigheterna. UHR:s roll kommer att bestå av verifiering av äkthet avseende utbildningsdokument samt information om lärosätets erkännandestatus för de ärenden som Socialstyrelsen och Migrationsverket skickar till UHR. Verksamheten kommer att starta under 2022.

På uppdrag av CSN prövar UHR eftergymnasiala utbildningar och fattar beslut om de uppfyller kraven för det vi kallar godtagbar standard. Bedömningen görs med stöd i föreskrifterna om godtagbar standard; UHRFS 2115:2. Det är en förutsättning för att svenska studenter som studerar ska beviljas studiemedel. Bedömningarna av godtagbar standard gäller studier utanför Sverige och Norden. Bemyndigandet om att besluta om godtagbar standard är reglerat i Studiestödsförordningen 3 kap. 21 §. Våren 2021 påbörjades ett projekt med syfte att ändra och tydliggöra föreskrifterna och de allmänna råden för godtagbar standard. 2021 gjordes 408 bedömningar, varav 281 ledde till bifall och 127 till avslag. 2020 gjordes 317 bedömningar med 209 bifall och 108 avslag.

Samarbetet med Arbetsförmedlingen och arbetsmarknadens parter

UHR bedriver ett arbete för att fler arbetsgivare ska få en ökad kännedom om myndighetens verksamhet samt öka användandet av tjänsterna för bedömning av utländsk utbildning. En analys över vad arbetsgivare efterfrågar samt en aktivitetsplan med insat-

ser för arbetsgivare med rekrytering av personer med utländsk utbildning har påbörjats, där en ökad användning av myndighetens tjänster är ett av målen. Ett exempel är att information om UHR:s bedömnings-tjänst publicerades i Arbetsförmedlingens nyhetsbrev till arbetsgivare som når 170 000 prenumeranter⁹. Utöver det har en dialog om en kännedomsundersökning hos arbetsgivare inletts.

Myndighetens samverkan med Arbetsförmedlingen har utvecklats under året och tidigare etablerade aktiviteter har justerats, så som samverkan kring personer inskrivna i etablering och snabbspåren (där det sistnämnda ägs av arbetsmarknadens parter).

Internationell samverkan

Som en del av ENIC-NARIC-uppdraget deltar UHR fortsatt i styrelsen för NARIC Advisory Board, med inriktning bland annat på frågor om erkännande och Bologna-processen. Utöver det så ingår myndigheten i flera EU-samverkansprojekt inom ENIC-NARIC-nätverket, bland annat digitalisering av andra bedömningskontor, kvalitetssäkring och spridning av lärande exempel samt hur den strategiska kommunikationen inom nätverket ska utföras. Denna samverkan är ett av de sätt där UHR bidrar till ett internationellt utvecklingsarbete och därmed deltar i att uppfylla de förvaltningspolitiska målen.

Vidare har UHR:s medarbetare under året deltagit och hållit presentationer vid en rad konferenser och andra internationella och nationella sammanhang, främst utifrån myndighetens informationsuppdrag som nationellt ENIC-NARIC-kontor. UHR har även representerat Sverige på möten om UNESCO World Reference Levels, ett verktyg som underlättar jämförelse av kvalifikationer och färdigheter samt presenterat myndighetens arbete med erkännande av eftergymnasial yrkesutbildning på EU:s yrkesutbildningsmyndighet Cedefops konferens om yrkeskvalifikationer.

UHR samarbetar också kontinuerligt med de övriga nordiska bedömningskontoren. I år har samarbeten bland annat skett kring hanteringen av utbildningar från Afghanistan, utifrån det nya politiska läget i landet, samt planering och genomförande av ett webinarium om digitalisering och utbyte av digitala utbildningsdokument.

Internationellt samarbete och mobilitet

UHR är det svenska programkontoret för program som möjliggör internationella samarbeten och utbyten för organisationer och individer inom hela utbildningssektorn. Programmen finansieras av:

- EU-kommissionen (*Erasmus+ samt digitala plattformar eller verktyg som eTwinning, EPAL, Euro-pass och Euroguidance*)
- Nordiska ministerrådet (*Nordplus*)
- Sida, genom utgiftsområde 7 för internationellt bistånd (*Linnaeus-Palme, Minor Field Studies, Den globala skolan och Praktikantprogrammet*)
- Ramanslag enligt regleringsbrev (*Atlas, Ettårsprogrammen, ASEM-DUO och Stipendier för studieavgiftsskyldiga studenter*).

UHR:s ansvar för programmen skiftar beroende på finansiär och verksamhetens karaktär. I huvudsak har myndigheten ansvar för såväl information, bedömning och beslut inom ansöknings- och projektprocessen som uppföljning av resultat. I vissa fall ansvarar UHR dessutom för utveckling av programmen medan myndigheten i andra fall enbart ansvarar för information och spridning av resultat.

Gemensamt för programverksamheten är att den ska bidra i arbetet för att Sverige ska vara en ledande kunskapsnation samt bidra till en innovativ och samverkande statsförvaltning.

Den internationella programverksamheten har under 2021 bidragit till UHR:s övergripande mål om att Sverige ska vara en ledande kunskapsnation, bland annat genom att skapa förutsättningar för internationella samarbeten, kontakter och interkulturella perspektiv inom utbildningssektorn, i och med beviljande av 693 ansökningar, för sammanlagt 546 mnkr. Detta har lett till att förskolor, skolor, lärosäten, företag, organisationer och enskilda individer kan delta i allt från internationella samarbetsprojekt och kompetensutveckling till praktik och studier utomlands. Programmen syftar till att bidra till ökad kvalitet i utbildningen, samt stärka den internationell kompetensen och individers och landets konkurrenskraft på en global marknad.

Under året har det nya Erasmus+ programmet lanserats för programperioden 2021–2027. Implementering av det nya programmet har varit en prioriterad process utifrån det uppdrag som UHR har och eftersom det är det största programmet för internationella

9. Arbetsförmedlingens nyhetsbrev till arbetsgivare 2021-09-30.

utbildningssamarbeten. Implementeringen har gått bra förutom vissa utmaningar med de nya IT-verktyg som EU-kommissionen utvecklat och som skapat visst merarbete för ansökare och Universitets- och högskolerådets administration.

UHR:s nätverkande och samverkan över myndighetsgränser har bidragit till myndighetens arbete med att uppfylla det förvaltningspolitiska målet. Till exempel har samarbete med Skolverket under året formaliserats genom en överenskommelse, vilket stärker förutsättningarna för skolutveckling genom internationalisering. Tydliga steg har även tagits för att öka digitaliseringen inom programverksamheten, bland annat avseende kontraktsskrivning, i syfte att effektivisera handläggning och förenkla för dem som deltar i programverksamheten.

Covid-19 var under 2021 den största faktorn att påverka UHR:s möjlighet att bidra till ovanstående målsättningar. I likhet med 2020 ledde pandemin till ett påtagligt minskat deltagande i de flesta av de program som UHR ansvarar för. UHR har under året arbetat aktivt, både enskilt och i samverkan med andra, för att möjliggöra virtuella utbyten och samarbeten, som komplement till ett mera fysiskt internationellt samarbete.

Inkomna ansökningar

Totalt tog UHR emot 749 ansökningar under 2021 (se **tabell 18**), vilket är en minskning med närmare 37,2 procent jämfört med föregående år.

Den främsta orsaken till denna minskning har varit covid-19 och de påtagliga negativa konsekvenser som pandemin inneburit för internationella samarbeten och utbyten. Många lärosäten, skolor och andra aktörer som vanligen ansöker om medel inom programverksamheten valde att inte ansöka alls, eller söka mindre medel under 2021. I samråd med finansiärer har UHR även i flera fall förlängt tidigare beviljade projekt för att möjliggöra genomförande när riskerna kring pandemin avtagit.

Utöver pandemi har utvecklingen av regelverk och programstruktur inom det nya Erasmus+ programmet påverkat antal ansökningar. Fler aktörer har nu möjlighet att ansöka om så kallad ackreditering, vilket sker för hela programperioden till och med 2027, och specifikt riktat mot programområdet för mobilitet. Efter ackreditering sker endast en förenklad årlig ansökan om medel. Ackrediteringen innebär mer omfattande ansökningar och leder till både ökad effektivitet och långsiktighet i programverksamheten.

En fördel med ackreditering är också att det är möjligt att söka på huvudmannanivå och sedan fördela budget för utbyten på ett mer strategiskt och flexibelt sätt mellan olika skolor vilket flera organisationer också gjort. Som exempel kan nämnas att de 18 konsortier som beviljades medel inom sektorn för skola 2021 utgörs av totalt 234 enskilda skolor eller andra organisationer.

I programområdet för mobilitet inom Erasmus+ programmet genomfördes en ansökningsomgång i maj, för både ackrediterade organisationer och så kallade korttidsprojekt till aktörer som inte är ackrediterade. Antalet ansökningar minskade med 33 procent jämfört med föregående år, men uppgifterna för 2021 och 2020 är inte helt jämförbara på grund av en delvis förändrad programstruktur inom det nya Erasmus+ programmet.

I programområdet för partnerskap inom Erasmus+ programmet genomfördes ansökningsomgångar i maj och november. Det totala antalet ansökningar minskade med 46 procent, jämfört med 2020. Förutom covid-19 beror minskningen av ansökningar till stor del på förändrad programstruktur inom Erasmus+ programmet och mera specifikt på att skolor som tidigare ansökt om mindre samarbetsprojekt nu uppmanats att i stället söka medel inom programområdet för mobilitet där elevutbyten möjliggjorts. Under 2020 genomfördes även en extra ansökningsomgång, vilket ytterligare försvårar jämförelse med 2021.

Liksom tidigare år har det varit ett stort intresse och många ansökningar för de budgetmässigt större partnerskapen, som inom det nya programmet kallas samarbetspartnerskap. Samtidigt konstaterar UHR ett begränsat intresse för den helt nya programdelen Småskaliga partnerskap, där relativt få ansökningar kom in och där information och marknadsföring behöver utvecklas ytterligare.

Även inom de biståndsfinansierade programmen har pandemin på ett tydligt sätt påverkat antalet ansökningar. Inom programdelen Linnaeus-Palme partnerskap beslutade UHR att inte genomföra en utlysning för 2021, framför allt beroende på att projekt beviljade 2019 och 2020 hade förlängts till följd av pandemin. UHR fördelar vanligtvis närmare 30 mnkr till cirka 100 projekt inom programmet.

Inom programmet Minor Field Studies minskade antalet ansökningar med över 50 procent, då många lärosäten haft kvar stipendier från den förlängda programomgången 2020, orsakad av pandemin. De förlängda programperioderna för programmen har i sin

Tabell 18. Finansiärer av internationella program och antal inkomna, beviljade samt avslutade ärenden för respektive finansiär

	2021			2020			2019		
	Inkomna	Beviljade	Avslutade	Inkomna	Beviljade	Avslutade	Inkomna	Beviljade	Avslutade
EU	394	392	245	641 ¹	307	162	416	328	321
Nordiska ministerrådet	79	71	62	149	120	151	182	141	89
Sida	42	42	51	138	130	157	178	152	151
Anslagsmedel	234	188	182	265	221	304	534	426	408
Summa	749	693	540	1 193	778	774	1310	1047	969

Antalet inkomna ansökningar avser mobilitets- och samarbetsprojekt samt enskilda stipendier som inkommit under 2021. Beviljade ärenden avser de ansökningar som fått bifall under året. Antal avslutade ärenden avser beviljade ärenden som avslutats under 2021. Eftersom projektperioden vanligen är flerårig och en ansökan i vissa fall kan inkomma ett år, beviljas ett annat och slutrapporteras ett tredje år kan antalet inkomna ärenden under ett specifikt kalenderår inte jämföras fullt ut med antal beviljade ärenden och avslutade ärenden.

1. Antalet inkomna ansökningar inkluderar även Erasmus+ ackrediteringsansökningar (162 st) samt den extra ansökningsomgången inom programområde 2 (47 st). Beslut om dessa fattas i januari 2021, och finns därför ej redovisade under beviljade eller avslutade.

Tabell 19. Beviljade medel

Beviljade medel (tkr)	2021	2020	2019
EU	436 112	522 577	504 417
Nordiska ministerrådet	16 133	30 335	28 989
Sida	20 758	65 083	65 442
Anslagsmedel	73 260	76 275	81 781
Summa	546 263	694 269	680 629

Beviljade medel avser bidragsmedel som betalas ut under högst en treårsperiod enligt villkoren i respektive program. EU-medel och medel från Nordiska ministerrådet utbetalas i euro och är i tabell 19 ovan omräknade till svenska kronor enligt principen 1 euro = 10 kr, i syfte att kunna ge en jämförande helhetsbild.

tur medfört att antalet avslutade ärenden är färre än normalt. Ansökningar till program som finansieras genom Nordiska ministerrådet (Nordplus) samt anslag (bland andra Atlas) har också minskat väsentligt jämfört med 2020.

Beviljade medel för mobilitets- och samarbetsprojekt samt enskilda stipendier

Under 2021 beviljade UHR 693 ansökningar för olika mobilitets-partnerskapsprojekt eller enskilda stipendier. Värdet för de beviljade projekten uppgick till 546 mnkr. Antal beviljade ansökningar var 11 procent lägre än föregående år och summan av beviljade medel sjönk med 21 procent, se **tabell 19**. Störst minskning av beviljade medel (-68 procent) skedde inom de program som finansieras av Sida och anledningen är framför allt att ingen utlysning gjordes inom Linnaeus-Palme-programmet samt att projektägare inom MFS-programmet har kvar beviljade medel från tidigare år. Inom Erasmus+ beror minskningen av beviljade medel framför allt på att budgeten från EU-kommissionen minskat för 2021, bland annat på grund av

begränsade förutsättningar för genomförande under rådande pandemi.

Beviljande av medel förutsätter att ansökningar inkommer i tillräcklig utsträckning och att dessa är av god kvalitet, utifrån de kvalitetskriterier som UHR eller finansiär fastställer för respektive program. Bedömning genomförs både av UHR och av externa bedömare. Under 2021 har UHR genomfört nio bedömarutbildningar där 65 av de totalt 98 externa bedömare som myndigheten anlitar har deltagit. Utbildningsinsatserna är viktigt för att se till att bedömningsprocessen är likvärdig och rättssäker utifrån varje programs specifika prioriteringar och villkor.

I samband med att medel beviljas ingår UHR avtal med alla mottagare av bidragsmedel. Under 2021 har tydliga steg tagits för att göra denna kontraktshantering helt digital genom att UHR har infört digitalisering av kontrakt inom Erasmus+ programmet. Myndigheten har sedan tidigare även gjort detta för de biståndsfinansierade och de anslagsfinansierade programmen. Sammantaget har detta lett till ökad effektivitet för både UHR och projektägare och bidragit till

övergripande målsättningar kring en effektiv och tillgänglig statsförvaltning. Den övervägande delen av UHR:s internationella programverksamhet bygger nu på digitala överenskommelser.

Den totala kostnaden för UHR:s administration av program för internationella utbildningssamarbeten uppgick 2021 till 94,7 mnkr att jämföra med 93,0 mnkr för 2020. Beloppen avser samtliga kostnader för marknadsföring, administration, handläggning och uppföljning. Kostnadsökningen beror på löneökningar.

Avslutade ärenden och rapportering av studier

Av tabell 18 framgår att antalet avslutade ärenden minskat med 30 procent i relation till 2020. Den huvudsakliga orsaken till det minskade antalet avslutade ärenden är de förlängningar som UHR genomfört av pågående projekt, i syfte att skapa förutsättningar för genomförande i takt med att pandemin avtar.

Som en del i processen för att avsluta ett ärende där bidragsmedel tidigare beviljats mottar UHR vanligen en slutrapport. Struktur och innehåll i slutrapporterna varierar beroende på program och finansier. Varje enskild projektägare relaterar i sin rapportering till de mål som ställts upp inom projektet och som ligger i linje med de prioriteringar inom respektive program som kommunicerats från finansier och UHR.

UHR strävar även efter att synliggöra och analysera förändringar på övergripande nivå, bortom det enskilda projektet. Det är dessa perspektiv som i större utsträckning kan påvisa eventuella bidrag till de stora och övergripande målen för verksamheten, som till exempel att bidra till att Sverige ska vara en ledande kunskapsnation. UHR genomför därför fördjupade studier och utvärdering av verksamheten, på regelbunden basis. Fyra sådana rapporter publicerades under 2021.

Studien som redovisas i rapporten "Det goda exemplets makt – En analys av hur transnationella mobilitetsprojekt inom Erasmus+" (UHR 2021:6) genomfördes med syfte att belysa på vilket sätt personalens erfarenhetsutbyte med europeiska kollegor kan stärka den egna kompetensutvecklingen och bidra till skolutveckling i stort. Studien handlar om skolutveckling, med avstamp i genomförande av internationella mobiliteter. Av resultatet framgår att både lärare och rektorer ser positivt på deltagande i Erasmus+ mobilitetsprojekt, och att detta ligger i linje med skolans behov. Studien har identifierat framgångsfakto-

rer och premisserna för dessa, samt vilka utmaningar och hinder som mobilitetsprojekten stött på. Arbetsmotivationen och sammanhållningen mellan lärarna har stärkts och intresset för skolans internationalisering har ökat. Utvecklade strukturer för erfarenhetsutbyte är viktiga där erfarenheter från projekten samt deltagarnas egna idéer för att förbättra undervisningen kan ventileras, för att i förlängningen leda till konkreta insatser inom ramen för skolans systematiska kvalitetsarbete.

I Rapporten "Stärkta partnerskap för ett globalt genomförande av Agenda 2030 – utfall av akademiska utbyten inom Linnaeus-Palme-programmet" (UHR 2021:10) presenterar UHR en studie med syfte att inventera vilka olika typer av resultat som projektet med finansiering av Linnaeus-Palme-programmet ger upphov till, i Sverige och samarbetsländer. Inventeringen visar flera intressanta utfall där samarbetet inom programmet bidrar till att öka såväl individuella kompetenser som utveckling på institutionell nivå – både hos den svenska partnern och samarbetspartnern. Utfallet utvecklas över tid och gynnas av flera års finansiering. Av resultaten framgår att det stöd som UHR bidrar med ligger väl i linje med de behov som lärosätena själva har avseende internationalisering.

Av rapporten "Breddad rekrytering till internationell mobilitet. Lärosätenas arbete med breddad rekrytering i internationell studentmobilitet" (UHR 2021:8) framgår bland annat att de flesta lärosäten välkomnar de nya möjligheterna till så kallad blandad mobilitet inom Erasmus+. Blandad mobilitet, där fysisk mobilitet kan kombineras med virtuell, förväntas öka och bredda rekryteringen till programmet. Virtuell mobilitet förväntas också bredda möjligheten till erfarenheter av internationalisering och väcka studenters intresse för utlandsstudier. Flera lärosäten konstaterar att pandemin har drivit fram en utveckling som annars hade tagit längre tid. På motsvarande sätt välkomnas kortare mobilitetsperioder, som en möjlighet till breddad rekrytering. Ett resultat av kartläggningen var att den akademiska nyttan av internationell studentmobilitet behöver lyftas fram, särskilt för att motivera underrepresenterade studentgrupper att delta.

I studien som redovisas i rapporten "Linnaeus-Palme och lärarutbildningarna" (UHR 2021: 5) har UHR identifierat och kartlagt framgångsfaktorer, hinder och utmaningar för lärarutbildningarnas medverkan i utbytesprogrammet Linnaeus-Palme. Syftet med studien var att främja ett ökat deltagande. Kartläggningen

Tabell 20. Fördelning per lärosäte av beviljade medel för stipendier till studieavgiftsskyldiga studenter för läsåret 2022/2023 (tkr, avrundat till jämna tusental)

Lärosäte	2021	2020	2019
Beckmans designhögskola	0	-	360
Blekinge tekniska högskola	1 958	2 185	2 132
Chalmers tekniska högskola	3 903	4 170	4 577
Försvvarhögskolan	235	255	223
Gymnastik- och idrottshögskolan	0	-	-
Göteborgs universitet	3 399	1 000	2 925
Handelshögskolan i Stockholm	999	1 027	978
Högskolan Dalarna	1 491	1 331	1 209
Högskolan i Borås	471	455	493
Högskolan i Gävle	739	726	703
Högskolan i Halmstad	1 601	1 867	1 945
Högskolan i Skövde	868	911	815
Högskolan Kristianstad	502	455	448
Högskolan Väst	2 101	1 738	1 815
Karlstads universitet	344	393	-
Karolinska institutet	1 543	1 263	1 258
Konstfack	588	604	606
Kungl. Konsthögskolan	675	669	644
Kungl. Musikhögskolan i Stockholm	522	510	200
Kungl. Tekniska högskolan	6 525	7 478	7 906
Linköpings universitet	2 567	3 036	2 985
Linnéuniversitetet	3 095	3 345	3 622
Luleå tekniska universitet	500	646	725
Lunds universitet	6 744	6 870	6 338
Malmö universitet	861	910	860
Mittuniversitetet	446	424	402
Mälardalens högskola	652	668	671
Stiftelsen Högskolan i Jönköping	2 820	3 153	3 278
Stockholms konstnärliga högskola	1 142	1 328	950
Stockholms universitet	2 818	2 810	2 274
Sveriges lantbruksuniversitet	977	834	920
Södertörns högskola	397	396	331
Umeå universitet	1 630	1 660	1 798
Uppsala universitet	6 596	6 557	5 335
Örebro Universitet	570	603	550
Summa	60 275	60 276	60 276

Varken designhögskola eller Gymnastik- och Idrottshögskolan har ansökt om nya medel 2021, men har outnyttjade medel sedan tidigare år att disponera.

visar att det finns olika steg för framgångsrik internationalisering av lärarutbildningarna. De två viktigaste stegen är organiserade stödstrukturer och utformningen av lärarutbildningen. Lärosäten som har både hög generell medverkan i Linnaeus-Palme-programmet och hög medverkan från lärarutbildningarna har arbetat aktivt med stödstrukturer och utformningen av lärarutbildningarna. Studenter som deltagit i Linnaeus-Palme-programmet upplever att medverkan förbättrar kvaliteten på och omfattningen av internationella perspektiv, både i utbildningen och senare i yrkeslivet. Men det är inte bara kunskapen om hur lärarrollen ser ut i det andra landet som är viktig. Även den fördjupade kulturella förståelsen som vistelsen ger, beskrivs som central för lärare som ska arbeta i en mångkulturell värld. Lärare som deltagit i programmet säger att de fått viktiga erfarenheter av att undervisa studenter med en annan bakgrund och i en annan kontext. Rapporten utgör ett kunskapsunderlag som kan bidra till att öka deltagandet från lärarutbildningarna i Linnaeus-Palme-programmet, men även i andra utbytes- och samarbetsprogram. Rapporten har presenterats för Nätverket för Internationalisering av Lärarutbildningen i Sverige (NILS-nätverket).

Utbetalning av medel för stipendier för studieavgiftsskyldiga studenter

UHR ska betala ut medel till universitet och högskolor när det gäller ersättning för stipendier som avses i förordning (2010:718) om stipendier för avgiftsskyldiga studenter. Statistik över utbetalda stipendier redovisas även till Sida. Stipendier för avgiftsskyldiga studenter är avsedda för lärosäten som fördelar stipendier till särskilt kvalificerade studenter från länder utanför EU/EES och Schweiz.

Under 2021 inkom 34 ansökningar om stipendiemedel inför läsåret 2022/2023. Lärosätena ansökte sammanlagt om stipendiemedel för 179,9 mnkr, att jämföra med de 60,3 mnkr som totalt fanns att fördela. Fördelningen av stipendiemedel utgår från respektive lärosätes medelstudieavgift, lärosätets antagning av avgiftsskyldiga studenter föregående läsår samt planerad antagning inför kommande läsår.

Utbetalningen av medel som beviljades 2021 kommer att ske under 2022 och 2023. I **tabell 20** framgår beslutad fördelning av medel för åren 2019–2021, uppdelat på de lärosäten som beviljats medel för stipendier för avgiftsskyldiga studenter. Två lärosäten har under 2021 inte ansökt om nya medel, men förfogar ännu över medel som inte förbrukats från tidigare

beviljade ansökningar. Under 2021 återbetalades 7,3 mnkr av tidigare beviljade stipendiebelopp till lärosätena, vilket är i samma storleksordning som tidigare år.

Den geografisk fördelning av stipendier framkommer inte vid ansökningstillfället utan i rapportering från lärosätena. De rapporter som inkom till UHR 2021 avser medel som beviljades 2019 och 2020 (se **tabell 21**) och där framgår att 85 procent av stipendiemedlen fördelades till DAC-länder.¹⁰ För 2020 var motsvarande siffra 90 procent. Kina var det DAC-land dit flest beviljade stipendier förmedlades utifrån rapportering som inkom 2021 och 2020. Bland icke DAC-länder var USA det vanligast förekommande landet båda åren.

Det ömsesidiga utbytesprogrammet ASEM-DUO

Programmet ASEM-DUO är ett ömsesidigt utbytesprogram mellan studenter i Sverige, Asien och Oceanien, där två studenter byter utbildningsort med varandra. UHR tilldelas 1 000 tkr för ASEM-DUO per år. Då återkrav från ej genomförda utbyten från 2020 har kunnat fördelas i ansökningsomgång 2021 har UHR beviljat 1 602,5 tkr till 23 par studenter.

Uppdrag att samordna stipendiesamarbete med Kina

UHR har enligt regleringsbrevet 2021 (U2021/02015) i uppdrag att planera, implementera och samordna ett stipendieprogram för högskolestudenter mellan Sverige och Kina. UHR har inte gått vidare med samarbetet med den kinesiska samarbetspartnern Chinese Scholarship Council (CSC) utan avvaktar beslut från regeringen om genomförande och eventuell finansiering, samt vilken roll UHR bör ha i samordningen av stipendiesamarbetet.

Stipendier till College of Europe

UHR har enligt regleringsbrevet i uppdrag att dela ut stipendier till svenska studenter antagna vid College of Europe (CoE). Till läsåret 2021/2022 antogs tre svenska studenter till colleget. Av dessa valde två att tacka ja till utbildningen. En av dessa studenter fick stipendium av College of Europe som täcker avgifter för utbildning, kost och logi. En student tackade ja till stipendiet från UHR och fick 264 tkr i stipendium som helfinansiering för kursavgift, kost och logi på CoE, som totalt kostar 26 000 euro per student.

10. DAC (Development Assistance Committee) är ett internationellt forum som säkerställer biståndets kvalitet och beslutar om gemensamma regler för bistånd samt vilka länder som uppfyller krav för bistånd.

Tabell 21. Av lärosätena beviljade stipendier per land 2020–2021

Land	2021 (kr)	2020 (kr)
Afghanistan (DAC)	78 750	0
Albanien (DAC)	144 000	320 000
Algeriet (DAC)	95 000	0
Australien	0	50 000
Azerbajdzjan (DAC)	290 000	0
Bangladesh (DAC)	1 782 500	2 760 000
Belarus (DAC)	90 000	0
Benin (DAC)	80 000	0
Bosnien-Hercegovina (DAC)	290 000	353 000
Brasilien (DAC)	771 000	160 000
Chile	198 000	200 000
Colombia (DAC)	1 970 600	790 500
Costa Rica	401 250	0
Egypten (DAC)	508 000	253 250
Eritrea (DAC)	0	290 000
Etiopien (DAC)	38 500	313 450
Filippinerna (DAC)	105 000	155 000
Gambia (DAC)	266 000	65 000
Georgien (DAC)	0	220 000
Ghana (DAC)	711 250	1 004 000
Guatemala (DAC)	242 000	0
Guyana (DAC)	119 700	0
Indien (DAC)	9 312 750	8 614 000
Indonesien (DAC)	1 566 000	620 000
Irak (DAC)	87 000	0
Iran (DAC)	3 258 587	4 646 700
Israel	155 000	0
Jamaica (DAC)	120 000	50 000
Japan	180 000	155 000
Jemen (DAC)	82 500	0
Jordanien (DAC)	210 000	0
Kamerun (DAC)	257 900	1 013 750
Kanada	948 000	909 237
Kazachstan (DAC)	0	573 000
Kenya (DAC)	280 000	340 250
Kina (DAC)	11 057 825	11 233 250
Kongo-Kinshasa, Dem. Rep. (DAC)	0	63 750
Kosovo (DAC)	38 500	328 000
Libanon (DAC)	352 600	250 000
Liberia (DAC)	60 900	0
Malawi (DAC)	0	311 875
Malaysia (DAC)	310 000	47 500
Maldiverna (DAC)	0	155 000
Marocko (DAC)	90 000	196 000
Mexiko (DAC)	1 163 000	1 231 500
Myanmar (Burma) (DAC)	72 000	598 000
Nepal (DAC)	188 500	56 000
Nigeria (DAC)	4 257 900	4 121 700
Pakistan (DAC)	5 470 300	7 191 050
Palestina (DAC)	0	198 000
Peru (DAC)	188 200	198 000
Rwanda (DAC)	202 500	367 300
Ryska federationen	842 400	1 070 000
Saudiarabien	100 750	0
Serbien (DAC)	400 000	538 500
Singapore	315 000	0
Sri Lanka (DAC)	1 321 200	2 215 500
Storbritannien och Nordirland	1 365 000	0
Sudan (DAC)	290 000	350 800
Sydafrika (DAC)	226 500	345 000
Sydkorea	47 500	1 518 987
Syrien (DAC)	1 287 400	0
Taiwan	783 000	322 487
Tanzania (DAC)	0	45 000
Thailand (DAC)	402 500	577 000
Tunisien (DAC)	93 700	0
Turkiet (DAC)	1 645 600	832 000
Uganda (DAC)	118 750	1 116 600
Ukraina (DAC)	444 000	205 000
Uruguay	0	200 000
USA	3 901 000	2 449 000
Uzbekistan (DAC)	334 000	0
Vietnam (DAC)	505 750	612 100
Vitryssland ¹ (DAC)	0	243 000
Zambia (DAC)	0	229 750
Zimbabwe (DAC)	815 375	784 500
Totalsumma	63 330 937	64 058 286

Inom Stipendieprogrammet för avgiftsskyldiga studenter finns inte jämförande siffror per land för 2019, då rapporteringen förändrats över tid. Det skedde till exempel en förändring gällande klassificeringen (bistånd/ej bistånd) beroende på ursprungsland från höstterminen 2019.

1. Siffror för 2021 återfinns under Belarus utifrån ändring av landets namn.

UHR har genomfört ett webinarium tillsammans med CoE i Brygge, Belgien, för att informera presumtiva svenska studenter om utbildningen och om stipendiemedlen som UHR förmedlar.

Stöd för europeiskt strategiskt samarbete inom utbildningsområdet

Regeringen har utsett UHR till nationellt centrum för fem strategiska insatser delfinansierade av Erasmus+. Inom dessa insatser fördelas inte medel, utan syftet är att främja samverkan och information om internationalisering.

Eurydike

UHR har ansvar att vara nationellt Eurydikekontor i Sverige. Eurydikekontoret har tre huvuduppgifter; att bistå Utbildningsdepartementet med aktuell information om utbildningssystem och utbildningspolitik i Europa, att informera EU och deltagande länder om det svenska utbildningssystemet och svensk utbildningspolitik, samt att sprida information till den svenska utbildningssektorn om europeiska utbildningssystem och europeisk utbildningspolitik.

Under året publicerade nätverket nio rapporter varav två rapporter var tematiska. I en av rapporterna behandlades läraryrket och en vuxenutbildning, vilket är frågor som ligger högt upp på den europeiska agendan för utbildningsområdet.

UHR har publicerat nätverkets rapporter på uhr.se och i sociala medier. På världslärardagen publicerades både information som tydliggör vägarna in i lärar- och förskolläraryrkena samt utbildningarna och jämförande fakta om läraryrket i andra europeiska länder. I samband med en konferens för skolledare på temat internationella samarbeten och utbyten presenterades jämförande fakta om likvärdighet i utbildningen i övriga europeiska länder. Presentationen bidrog till att öka förståelsen hos målgruppen för att skolor i Europa hanterar liknande utmaningar gällande likvärdighet och att svenska skolor, genom internationellt samarbete och utbyte, både kan lära och bidra med kunskap i dessa frågor.

eTwinning

eTwinning är en digital plattform för digitalt samarbete mellan skolor, lärare och elever. Under året har Sverige stärkt närvaron på sociala medier och genomfört 52 digitala eTwinningmöten med lärare från förskola, grundskola och gymnasiet alla program. En nationell digital konferens på temat mediekompetens

och desinformation har anordnats i samarbete med Skolverket och Statens medieråd. Ett flertal utmärkelser till lärare och skolor har delats ut.

Europass

Genom Europass kan meriter och kvalifikationer beskrivas på samma sätt och värderas lika i hela EU, bland annat utifrån mallar för meritförteckning och dokumentation av studier eller praktik utomlands. Sverige har genomfört två digitala kampanjer på sociala medier riktade till unga vuxna och distribuerat 1 280 tryckta foldrar om Europass och Euroguidance till vägledare på landets gymnasieskolor. Annonsering har skett i tidskriften "Vägledaren".

Euroguidance

Euroguidance Sweden ska bidra till att utveckla en internationell dimension inom livslång vägledning och internationellt utbyte och samarbete mellan vägledare och andra intressenter inom vägledningsområdet. Sverige har genomfört tio utbildningsinsatser för studie- och yrkesvägledare genom föreläsningar på lärosätenas vägledarutbildning och på distans. Efter vårens kurs för högskolan svarade samtliga 25 deltagare ja på frågan om deras förväntningar hade infriats. Under hösten gavs kursen, i samarbete med EPALE, för första gången för vägledare inom vuxenutbildning. Europass och Euroguidance är representerade i arbetsgrupper inom regeringens samverkansprogram.

EPALE

EPALE är en digital mötesplats för aktörer inom vuxnas lärande i formell och informell vuxenutbildning. Sverige har genomfört två digitala kampanjer till lärare inom icke-formell och formell vuxenutbildning och anordnat två större konferenser riktade till målgruppen med syfte att öka kännedomen om både EPALE och Erasmus+. EPALE Sverige har samarbetat med flera organisationer inom vuxnas lärande, till exempel Encell, Sveriges folkhögskolor, MYH och Nordiskt nätverk för vuxnas lärande på Skolverket.

Information om EU-samarbetet för lärare och skolledare

UHR har i uppdrag att erbjuda utbildningar för lärare och skolledare i syfte att stärka EU-perspektivet i den svenska undervisningen. I samverkan med EU-kommissionens representation och Europaparlamentets kontor i Sverige utbildar UHR skolambassadörer för EU. Skolambassadörernas uppgift är att inspirera och

ge stöd i skolans övergripande arbete med aktiviteter kring EU och Europa. Under 2021 har inga nya lärare och skolledare antagits till skolambassadörsutbildningen, då utbildningsresor till Bryssel inte blivit av på grund av pandemin. Skolambassadörerna som antogs 2020 fick en digital utbildning våren 2021. Två webinarier riktade till skolambassadörerna, har genomförts under året, varav ett med fokus på kollegialt lärande och ett med fokus på internationella utbyten. Den årliga nätverkskonferensen för alla skolambassadörer, som har utbildats sedan 2010, har skjutits fram under 2021 på grund av pandemin och kommer att genomföras i början av 2022. UHR har tagit fram en animerad film som beskriver utbildningen till skolambassadör för EU. Filmen sprids i digitala och sociala medier i syfte att öka intresset och antalet ansökningar till skolambassadör för EU 2022.

Myndigheten har även i uppdrag att inför Europadagen anordna en informationsaktivitet för att få skolor att uppmärksamma dagen. I samband med Europadagen anordnades för femte året i rad en tävling på Instagram – #EUBilden2021, där skolklasser på högstadiet och gymnasiet fick möjlighet att publicera tre bilder som visar vilka frågor som de vill att Sveriges Europaparlamentariker tar sig an framöver. UHR tog emot 33 bidrag, vilket var en ökning jämfört med 2020 då det inkom 14 bidrag.

Främja ökad mobilitet och ökat deltagande

UHR främjar deltagande i programverksamheten genom marknadsföring och information om den, både till skolor, organisationer, lärosäten och andra aktörer som arbetar inom utbildningssektorn, och direkt till potentiella deltagare genom informationskampanjer. En viktig del av informationen bygger på de positiva effekter som andra deltagare har rapporterat på både institutionell och individuell nivå och UHR har i detta syfte under året även arbetat med att ta fram och sprida goda exempel.

Stort fokus har lagts på lansering av det nya Erasmus+ programmet och vid lanseringsevenetet i mars 2021 deltog 994 personer. Inledningsanföranden hölls av utbildningsminister Anna Ekström och kommissionär Mariya Gabriel, som ansvarar för utbildningsfrågor.

Bland andra större konferenser som genomförts finns Internationaliseringsdagarna (IDA) som UHR anordnade tillsammans med Mittuniversitetet på temat inkludering, med drygt 620 anmälda deltagare. Vidare hölls den årliga konferensen om vuxnas

lärande, detta år på temat "Vuxnas lärande med sikte mot framtiden – digitalt, grönt och inkluderande", där 90 personer deltog. Inför årets Inspirationsdag för Linnaeus-Palme, MFS och Praktikantprogrammet var 108 personer anmälda. Konferensen Skolan möter världen hade 320 deltagare. Den Globala Skolan har också genomfört 220 seminarier med över 14 434 anmälda deltagare under året. Då samtliga av de ovanstående konferenserna varit digitala har antalet deltagare varit betydligt fler än om de arrangerats fysiskt. Som exempel kan nämnas att IDA-dagarna har haft mer än dubbelt så många deltagare jämfört med när konferensen arrangerats fysiskt.

Antalet besökare på Utbyten.se under året var 201 691, vilket är en ökning med 10,2 procent jämfört med 2020. Inom ramen för olika kampanjer i sociala medier, framför allt riktade mot skolledare, studenter och elever, har UHR även nått 523 928 personer. Antalet genomförda informationsmöten eller specifika rekryteringsaktiviteter uppgår till 112 digitala evenemang under 2021. I dessa digitala möten har UHR informerat om möjligheterna till internationella utbyten och samarbeten genom de olika utbytes- och stipendieprogrammen och de digitala verktygen EPALe, eTwinning och Europass.

Särskilt fokus i informations- och rekryteringsaktiviteter har lagts vid de nya möjligheter som skapats inom Erasmus+ programmet. Till exempel anordnade UHR två informationsmöten kring möjligheter inom ackreditering, där 94 personer från 74 organisationer (i huvudsak skolor) deltog. Av dessa valde sedan hälften (37 organisationer) att ansöka om ackreditering. Det kan betraktas som ett gott resultat som bär väg för ett långsiktigt deltagande i Erasmus+ programmet.

Informationsinsatserna under 2021 har inte endast varit kopplade till främjande av internationalisering och rekrytering av nya deltagare. Liksom tidigare år har UHR givit mycket stöd till befintliga projektägare i deras genomförande av projekt. Stödet har varit extra viktigt under pandemin, där olika regelverk i flera avseenden har justerats för att möjliggöra genomförande, till exempel genom delvis virtuella utbyten.

Inom samverkan för ökad internationalisering har en viktig milstolpe varit den överenskommelse om samarbete med Skolverket som signerades under året.

Som en följd av detta har UHR kunnat ta fram utbildningsmaterial för rektorsutbildningarna, där utgångspunkt för internationalisering tas i skolans styrdokument för att sedan ge konkreta exempel på

hur det kan bidra till skolans systematiska kvalitetsarbete. Kompetensutveckling kring lärande för hållbar utveckling har utförts mellan UHR och Skolverket, bland annat utifrån den modul som Skolverket har utvecklat för lärare i årskurs 1–6.

UHR har även tagit fram en skrift och tre filmer, som syftar till att visa hur internationalisering kan bidra till skolutveckling och i skolans löpande förbättringsarbete. Marknadsföring av detta material har skett genom publicering på Utbyten.se samt kampanjer inom sociala medier. Ett annat sätt att synliggöra hur internationalisering kan stärka skolutveckling var utdelningen av det europeiska priset för innovativa lärare, som delades ut till fyra skolor av utbildningsminister Anna Ekström i oktober.

Utöver samverkan med Skolverket har UHR även fördjupat sitt samarbete med Sveriges kommuner och regioner (SKR). SKR:s andre ordförande talade vid lanseringen av det nya Erasmus+ programmet och UHR har deltagit i möten för två av SKR:s chefsnätverk: för skolchefer respektive gymnasiechefer. Möjligheten till ackreditering väcker stort intresse bland SKR:s medlemmar och UHR har också fått tillfälle att presentera dessa möjligheter vid en välbesökt konferens om EU-finansiering, arrangerad av SKR.

Annan samverkan som fortsatt under året är samarbetet med bland annat Kammarkollegiet, MYH, SUHF samt enskilda lärosäten. Det har bland annat resulterat i förmånligare försäkringsvillkor för utresande studenter.

UHR har även haft ett fortsatt ansvar att samordna nätverket för de elva svenska lärosäten som deltar som Europauniversitet. Under 2021 har tre möten anordnats, med deltagande från bland annat UKÄ, EU-kommissionen och Utbildningsdepartementet.

Uppföljning av utbildningssamarbeten med Storbritannien (brexit)

UHR har enligt regleringsbrevet 2021 (U2021/02015) fått i uppdrag att ”följa upp och analysera vilka konsekvenser som uppstår för ... svenskt deltagande i internationellt utbildningssamarbete och mobilitet med anledning av att Storbritannien lämnar Erasmusprogrammet.” Uppdraget ska rapporteras i två delar – en delrapport lämnades den 15 september 2021 och en slutrapport ska lämnas den 15 mars 2022.

UHR lämnade in delrapporten enligt plan i september 2021 och av rapporten framgår bland annat att Storbritannien är det land dit flest svenskar reser för samarbeten eller utbyten inom utbildningssektorn.

Konsekvenserna av brexit är tydliga framför allt för nya svenska studenter som ordnar sin utbildning utomlands på egen hand, så kallade freemovers. Studieavgifter för dessa studenter ökar markant i Storbritannien. Konsekvenserna av att Storbritannien lämnar Erasmus+ programmet är hittills mindre tydliga, bland annat för att det nya Erasmus+ programmet medger viss fortsatt samverkan med länder som inte är programländer. Dessutom fortsätter tidigare beviljade samarbeten inom Erasmus+ programmet fram till 2022 eller 2023 då kontrakten i regel är två- eller treåriga. Delrapporten har publicerats på uhr.se och presenterats i olika interna och externa forum.

Information om rekrytering och tjänstgöring inom EU:s institutioner

I syfte att arbeta långsiktigt för att nå högskolestuderande, i enlighet med skrivningar i regleringsbrevet, har UHR anordnat informationsträffar på åtta lärosäten. För att nå ut till samtliga målgrupper för uppdraget anordnades UHR 30 informationsträffar, webinarier, workshops och samtal med cirka 2 300 deltagare, jämfört med 17 informationsaktiviteter och 1 770 deltagare under 2020. Onlineaktiviteterna spelades in och fler än 2 500 tittade på inspelningar i efterhand. Flera av de ovannämnda aktiviteterna anordnades i tätt samarbete med Sveriges ständiga representation vid Europeiska unionen, Europeiska kommissionen representation i Sverige, Europaparlamentets kontor i Sverige, Europa direkt-kontor runt om i Sverige samt med stöd från studentambassadörer för EU. Detta samarbete gjorde UHR:s informationsinsatser mer attraktiva och skapade större engagemang i olika målgrupper. UHR har anordnat två praktikanträffar för svenska EU-praktikanter, med syfte att erbjuda informationsstöd och vägledning för svenska EU-praktikanter om hur man övergår från praktik till arbete inom EU:s förvaltning: en online-träff under våren och en träff i november på plats i Bryssel. Totalt deltog 71 praktikanter.

För att ytterligare stärka myndighetens arbete med uppdraget, har UHR tagit fram reklamfilmer. Tre reklamfilmer om UHR som en myndighet med expertkunskaper om EU-karriärmöjligheter samt tre filmer om livet i Bryssel och arbete vid EU:s institutioner.

För att uppfylla instruktionen i Förordning (2018:5) och för att stötta svenska sökande inför varje del av urvalsförfarande för fasta tjänster vid EU:s institutioner anordnade UHR sex träningstillfällen för datorbaserade prov i resonemangsförmåga och fyra tränings-

tillfällen inför datorbaserade prov för svenskspråkiga översättare. Sex sökande fick stöd i form av individuell coaching inför intervjuerna. Totalt deltog cirka 390 personer i UHR:s träningstillfällen.

För att nå ut till samtliga målgrupper inom uppdraget har arbetet fortsatt med utveckling av informationskanaler. Antal som följer och prenumererar på uppdragets informationskanaler har ökat 20 procent jämfört med 2020. 3 171 personer prenumererar på månatligt nyhetsbrev om praktik och arbete vid EU:s institutioner. 5 886 gillar och 6 254 följer EU Careers Sweden på Facebook, nästan 1 500 följer @eucareersweden på Instagram och nästan 1 000 följare finns hos EU Careers Sweden på LinkedIn. Under 2021 anordnades tolv annonskampanjer om möjligheter till praktik och arbete inom EU:s förvaltning. De nådde ut till fler än 600 000 personer – fler än 10 000 personer öppnade informations- och anmälningslänkarna.

Sweden Study Week, ett återkommande utbildningsprogram som regeringen ger UHR i uppdrag att arrangera för tjänstemän inom EU-kommissionen för att de ska lära sig hur svensk statsförvaltning fungerar, blev i år inte arrangerad på grund av för få anmälda. För att öka intresset för utbytestjänstgöring genomfördes två digitala informationsseminarier under våren, ett för chefer och HR-personal och ett för statsanställda, samt två under hösten. UHR har nått ut till 152 anställda på totalt 32 olika myndigheter och 51 chefer/HR-personal på 22 olika myndigheter.

Trots pandemin kunde två statsanställda åka på praktik i Bryssel i våras, och fyra i höstas.

Insatser för att informera om möjligheten till nordisk utbytestjänstgöring

UHR har i uppdrag att informera om och administrera nordiskt tjänstepersonsutbyte i syfte att få fler stats-tjänstepersoner att delta. UHR har under 2021 arbetat mot två målgrupper: statsanställda i allmänhet och chefer/HR-ansvariga. Chefer och HR-ansvariga är viktiga funktioner att nå ut till, eftersom hemmamyndigheten betalar lön och traktamente under en utbytestjänstgöring, och att de behöver informeras om vilka fördelar ett utbyte ger myndigheten. Pandemin har tvingat fram nya och mer effektiva sätt att informera om utbytesmöjligheterna och UHR har valt att informera via webinarier.

Under 2021 har Nordiska ministerrådets samarbetsorgan NORUT, som består av en representant från varje nordiskt land och region, gjort en informationskampanj i form av fyra reklamfilmer. UHR gjorde

också en kampanj där dessa filmer spreds, både i sociala medier och på programmets hemsida.¹¹ Kampanjen genomfördes första gången 2021. Filmerna i Facebook-annonserna har setts av 35 786 personer, och de har medfört 2 803 länkklick till programmets webbsida. Annonserna på LinkedIn har setts av 10 100 personer, varav 55 personer har klickat sig vidare till programmets webbsida. På grund av pandemin har ingen genomfört nordisk utbytestjänstgöring 2021.

Forum för internationalisering

UHR har i uppdrag att vara ordförande i Forum för internationalisering (Forum). Två möten har genomförts under året. Frågor kring myndighetssamverkan och samordning har varit ett återkommande tema på mötena och detta fokus har sin grund i Internationaliseringsutredningens förslag om att bilda en plattform för internationalisering (SOU 2018:78) samt regeringsuppdraget till UHR, Vetenskapsrådet och Verket för innovationssystem (Vinnova) att utveckla utredningens förslag. Diskussionerna på mötena bidrog till arbetet med uppdraget att vidareutveckla förslaget om plattform. Vidare har konsekvenserna av att Storbritannien lämnat EU och Erasmus+ programmet behandlats. Det har gett alla deltagande myndigheter en bredare förståelse för konsekvenserna av brexit och har bidragit till UHR:s uppdrag att analysera konsekvenserna av Storbritanniens utträde ur EU och Erasmus+.

Utöver dessa två återkommande teman under året, har också regelverket för studiemedel för distansstudier utomlands behandlats. Frågan var en del i CSN:s strävan att förbättra regelverket för denna typ av utlandsstudier, så att det lever upp till de nya former av utbytesstudier som har utvecklats.

Under året har Forums arbetsgrupp för migrationsfrågor fortsatt sitt uppdrag och den har under året bland annat färdigställt en lista över regler för statusbyten, till exempel från att ha uppehållstillstånd för studier till att få uppehållstillstånd för arbete. Sådana förändringar kan numera sökas utan att personen i fråga behöver lämna Sverige.

Gruppens arbete har bidragit till att öka förståelsen och samarbetet mellan Migrationsverket, lärosätena och övriga myndigheter. Det har även bidragit till att effektivisera arbetet med att identifiera, och i förlängningen avlägsna, migrationsrelaterade hinder

11. www.uhr.se/norut

för student- och forskarmobilitet. Flera av arbetsgruppens åtgärder har lett till utveckling av informationen på Migrationsverkets webbtjänst. Arbetsgruppen har också lämnat en kort slutrapport till regeringen (Utbildningsdepartementet) där resultat och genomförda åtgärder redovisas. Rapporten innehåller också en lista över åtgärder som kvarstår.

Samordning av insatser för internationalisering

UHR har tillsammans med Vetenskapsrådet och Vinnova, haft i uppdrag att vidareutveckla förslaget om en plattform för internationalisering som Internationaliseringsutredningen lämnade i betänkandet Ökad attraktionskraft för kunskapsnationen Sverige (SOU 2018:78). Uppdraget har bedrivits gemensamt av de tre myndigheterna och i dialog med universitet och högskolor samt andra berörda myndigheter och aktörer. Uppdraget har återrapporterats i en gemensam rapport till regeringen. Rapporten har även publicerats på de tre myndigheternas webbplatser.

Aktiviteter kopplade till Bologna-processen

Uppdraget att koordinera projektet ”RPL in practice (Recognition of Prior Learning)”, som UHR inledde 2019, avslutades under 2021. Projektet var i huvudsak finansierat av EU-kommissionen och hade en kontraktperiod som sträckte sig till och med den 14 april 2021. Projektets syfte var att främja olika sätt att erkänna kompetenser för tillträde till vidare studier och tillgodoräknande genom bedömning av reell kompetens. Målsättningen var att stimulera de deltagande länderna till att utveckla rutiner, processer och arbetsmetoder för bedömning av reell kompetens, RPL, som passar ländernas förhållanden. Deltagande länder var Irland, Island, Kroatien, Sverige och Österrike samt organisationen European Association of Institutions in Higher Education (EURASHE).

Ytterligare ett syfte med projektet var att sprida erfarenheter till en bredare målgrupp. Under året har flera externa informationsinsatser genomförts och goda exempel från projektet har bland annat presenterats vid en slutkonferens och vid tre ytterligare internationella konferenser, arrangerade av internationella partners. Totalt deltog 240 personer i projektets slutkonferens, varav 73 personer från 19 svenska lärosäten och sex andra organisationer.

Under året har projektet också utvecklat en självvärderingsmall för bedömning av reell kompetens, slutfört en rapport som sammanfattar projektets resultat samt producerat korta filmer där deltagarna redogör

för sina erfarenheter av att arbeta med bedömning av reell kompetens och deltagandet i projektet. Rapporten, självvärderingsmallen, dokumentation från slutkonferensen och filmerna och övrigt material utvecklat inom projektet finns publicerade på uhr.se. Utöver det nämnda har UHR också under året återrapporterat projektet till EU-kommissionen. Rapporten godkändes och därefter avslutades projektet.

Uppföljning och analys

I förordningen (2012:811) med instruktion för UHR framgår det att myndigheten ska ansvara för uppföljning och analys av frågor inom myndighetens verksamhetsområde.

Statistik och analys

I enlighet med uppdraget i UHR:s regleringsbrev har myndigheten lämnat sex rapporter med antagningsstatistik till regeringen (Utbildningsdepartementet). UHR analyserar antagningen vid sex tillfällen per år: sista anmälningssdag till höst- respektive vårtermin, första urval för antagning till höst- samt vårterminen, samt i två fördjupade analysrapporter över den samlade antagningsomgången vår respektive höst.

Den fördjupade analysrapporten innehåller dels en sammanfattning av hela antagningsomgången, dels kommentarer och analyser av trender i sökandebeteende från 2008 och framåt. I rapporten för vårterminen och höstterminen 2021 gjordes extra analyser när det gäller möjliga konsekvenser av det inställda högskoleprovet våren 2020, den förlängda giltighetstiden för provresultatet och det begränsade högskoleprovet hösten 2020 samt de två begränsade provtillfällena våren 2021. Det befarades att de förändrade förutsättningarna för provet skulle leda till att möjligheten att antas blev lägre, framför allt för yngre sökande som kom direkt från gymnasiet. Sannantaget förefaller de förändrade förutsättningarna ha haft liten inverkan på chansen för sökande att bli antagna. För enskilda individer, till exempel de som räknat med att kunna söka på ett högskoleprovsresultat från provet våren 2020, kan det uteblivna resultatet ha haft stor betydelse. Dessa sökande är såväl kvinnor som män, förekommer i alla åldersgrupper och söker olika utbildningar. I rapporten var det därför inte möjligt att urskilja dem för att göra specifika analyser av var och ens individuella möjligheter att antas till de utbildningar de sökt. Till många utbildningar verkar dock gruppen sökande 19

år och yngre ha antagits i samma eller högre grad både vår- och höstterminen 2021 jämfört med motsvarande tillfällen före pandemin 2019 och 2020.

Den sjunde Eurostudent-undersökningen

UHR har medverkat vid utformningen av den gemensamma europeiska undersökningen och har ansvarat för det svenska deltagandet i den sjunde Eurostudent-undersökningen (2018–2021). Det europeiska Eurostudent-projektet samlar in jämförbara data ur ett studentperspektiv med fokus på den sociala dimensionen av högre utbildning. Det handlar bland annat om hur studenternas ekonomiska situation ser ut, om de arbetar vid sidan av sina studier och hur de bor. Syftet med undersökningen är att ta reda på hur det är att vara student i Sverige och i övriga Europa. Projektet undersöker även internationell mobilitet. Under våren 2021 har UHR lämnat mikrodata från den svenska undersökningen till den sjunde undersökningen. Under 2021 har arbetet med den åttonde Eurostudent-undersökningen påbörjats.

Föreskrifter och allmänna råd

Av UHR:s instruktion framgår att myndigheten har till uppgift att meddela föreskrifter och fatta beslut i fråga om tillträde till högskoleutbildning, i enlighet med vad regeringen föreskriver.

Enligt Högskoleförordningen (1993:100), Förordning (2016:157) om erkännande av yrkeskvalifikationer och myndighetens instruktion meddelar UHR föreskrifter och allmänna råd som preciserar vilka krav som ställs för bland annat tillträde till högre utbildning, översättning av svenska examina till engelska och bilagan till examensbevis, Diploma Supplement. Myndigheten har i dagsläget ett 15-tal föreskrifter och allmänna råd som mer eller mindre detaljerat täcker myndighetens ansvarsområde.

Det ingår i uppgiften att vid behov utfärda nya regler, ändra och upphäva föreskrifter. Det kan handla om anpassningar efter förändringar i lagstiftning, utveckling på andra relevanta områden eller synpunkter från lärosäten, andra myndigheter eller andra parter.

Myndighetens föreskrifter utgörs av bindande regler medan de allmänna råden innehåller generella rekommendationer om hur lärosätena bör handla för att uppfylla föreskrifterna. Föreskrifterna och de allmänna råden ska både reglera och vägleda, i syfte att öka rättssäkerheten.

Under 2021 har UHR meddelat fem föreskrifter och allmänna råd. UHR har beslutat om nya föreskrifter

om gemensamt utbildningsprov för skidinstruktörer¹² samt en ändring av UHR:s föreskrifter¹³ om grundläggande behörighet och urval som innebär ett tillägg av nödvändiga kompetenser för grundläggande behörighet. UHR har även beslutat om ändringar i UHR:s föreskrifter¹⁴ om kvalificerade och relevanta yrkeskunskaper för särskild behörighet till utbildning som leder till yrkeslärarexamen, UHR:s föreskrifter¹⁵ om översättning till engelska av svenska examina vid Försvarshögskolan samt UHR:s föreskrifter¹⁶ om särskild behörighet.

Tillstånd och yttrande

Högskoleförordningen anger att UHR, för utbildning på grundnivå som vänder sig till nybörjare, får tillåta att ett lärosäte använder annan platsfördelning och/eller en annan urvalsmetod än vad förordningen reglerar. UHR ska också ges tillfälle att yttra sig över ett lärosätes förslag till att använda andra krav för särskild behörighet än de UHR föreskriver. För utbildning som påbörjas innan juni 2022 gäller fortfarande äldre bestämmelser. Under innevarande år har därav även ett mindre antal tillstånd att använda andra krav utfärdats, se **tabell 22**.

För utbildning som påbörjas efter maj 2022 tillämpas de nya bestämmelserna i Högskoleförordningen gällande lärosätenas möjlighet att som särskild behörighet använda andra krav än de UHR föreskriver.

Den nya tillämpningen har lett till ett utvecklingsarbete på UHR.

UHR har tagit fram vägledning för ansökan om tillstånd att använda annan platsfördelning och alternativt urval samt vägledning för begäran om yttrande över lärosätets förslag på föreskrifter om andra behörighetsvillkor för att underlätta för lärosäten att efterleva de nya bestämmelserna.

UHR har anpassat webbsidor och webbformulär för ansökan om tillstånd och begäran om yttrande.

UHR har informerat om den nya tillämpningen vid två intressemöten. Syftet har varit att säkerställa att lärosäten är medvetna om de förändringar som kommer och vad de i sin tur behöver göra.

12. UHRFS 2021:15

13. UHRFS 2013:1

14. UHRFS 2013:4

15. UHRFS: 2013:7

16. UHRFS: 2019:1

Tabell 22. Tillstånd och yttranden

	2021		2020		2019	
	Inkomna ärenden ¹	Avgjorda ärenden ²	Inkomna ärenden ¹	Avgjorda ärenden ²	Inkomna ärenden ¹	Avgjorda ärenden ²
Tillstånd om andra behörighetskrav	2	9	22	15	12	12
Tillstånd om alternativt urval och annan platsfördelning	6	9	15	10	8	11
Yttrande över andra krav	18	4				

1. Ärenden inkomna till myndigheten under respektive år.

2. Ärenden avgjorda under respektive år oavsett vilket år de inkom till myndigheten.

Främjande uppgifter

I förordningen med instruktion för UHR framgår att myndigheten ska främja breddad rekrytering till högskolan, motverka diskriminering inom högskolan utifrån alla diskrimineringsgrunder samt att främja lika rättigheter och möjligheter inom högskolan. Främjandearbetet är en del av myndighetens strategiska arbete med regeringsuppdraget kring breddad rekrytering, breddat deltagande och jämställdhet.

I november 2019 fick UKÅ i uppdrag av regeringen att genomföra en utvärdering av universitets och högskolors arbete med breddad rekrytering utifrån det krav i högskolelagen (1992:1434) som anger att universitet och högskolor i sin verksamhet ska "aktivt främja och bredda rekryteringen till högskolan" (1 kap. 5 § fjärde stycket). Uppdraget ska genomföras i dialog med UHR. Utvärderingen genomförs som en tematisk utvärdering och ska enligt ett beslut i ändringsregleringsbrev för 2019 redovisas senast den 1 mars 2022. UHR har medverkat i UKÅ:s arbete med uppdraget, inklusive förarbetet, genom att aktivt delta i projektgruppens arbete. Myndigheten har bidragit med sin kunskap, bland annat vid framtagandet av bedömargruppens stöddokument vid bedömning. UHR:s undersökning "Kan excellens uppnås i homogena studentgrupper? En redovisning av regeringsuppdraget¹⁷ att kartlägga och analysera lärosätenas arbete med breddad rekrytering och breddat deltagande" (UHR 2016) utgör en av utgångspunkterna för utvärderingen. Exempelvis har lärosätena kunnat använda de enkätsvar som de tidigare gett i samband med UHR:s undersökning som en utgångspunkt när de värderar sitt arbete och för att undersöka vad som hänt sen dess. I "Vägledning för tematisk utvärdering av breddad rekrytering"

ombeds lärosätena att ge goda exempel och beskriva hur exemplen relaterar till lärosätets målsättningar eller ge exempel där lärdomar har dragits, till exempel om processer har prioriterats och utvecklats utifrån UHR:s undersökning.

Kartläggning och analys av lärosätenas användning av lokala urvalsgrunder

I regleringsbrevet 2019 fick UHR i uppdrag att tillsammans med UKÅ kartlägga och analysera hur universitet och högskolor använder lokalt beslutade urvalsgrunder vid antagning till högre utbildning. Resultat av kartläggningen visar att lärosätena använder lokalt beslutade urvalsgrunder i en begränsad omfattning. Bland de utbildningar som använder lokala urvalsgrunder består den största andelen av utbildningar med konstnärlig och hantverksmässig inriktning. Provet är den urvalsgrund som främst används i det lokala urvalet och lärosätena anger att det huvudsakliga syftet med att använda lokala urvalsgrunder är att pröva särskilda färdigheter hos de sökande. Analysen visar att personer vars föräldrar har en låg utbildningsnivå har högre sannolikhet att antas genom lokalt beslutade urvalsgrunder. Sökande som antas genom lokalt beslutade urvalsgrunder har högre sannolikhet att ta examen jämfört med de som antas i andra urvalsgrupper. Kvinnor som antas genom lokalt beslutade urvalsgrunder har högre sannolikhet att ta examen (jämfört med andra urvalsgrupper) än vad män har. Personer med utländsk bakgrund som antas genom lokalt beslutade urvalsgrunder har högre sannolikhet att ta examen (jämfört med andra urvalsgrupper) än vad personer med svensk bakgrund har.

Det totala utbildningsutbudet till höstterminen 2019 bestod av 1 706 programutbildningar på grundnivå som vänder sig till nybörjare och omfattar minst 120 högskolepoäng (undantaget konstnärliga utbildningsprogram). Av dessa användes lokala urvalsgrunder till

17. Universitetskanslersämbetet, diarienummer: 411-00305-20

Tabell 23. Antal valideringar och utbetalade bidrag

Högskola/universitet	Antal valideringar			Bidragssumma utbetald (tkr)		
	2021	2020	2019	2021	2020	2019
Göteborgs universitet	219	224	209	1 641	1 631	1 308
Högskolan Dalarna	60	57	78	450	415	488
Högskolan Kristianstad	85	121	94	637	881	588
Högskolan Väst	43	38	48	322	277	300
Karlstads Universitet	153	115	144	1 146	837	901
Linköpings Universitet	69	62	106	517	451	664
Linnéuniversitetet	78	74	119	584	539	745
Malmö Universitet	113	111	85	847	808	532
Stockholms Universitet	485	412	320	3 634	3 000	2 003
Umeå Universitet	98	86	110	734	626	689
Summa	1 403	1 300	1 313	10 512	9 465	8 218

132 program vid 28 lärosäten. Underlaget i rapporten är baserat på en enkät som UHR och UKÄ skickade till lärosäten som använder UHR:s antagningssystem NyA och har angett att de, någon av antagningsomgångarna höstterminerna 2009 till 2014 samt höstterminen 2019, använt andra urvalsgrupper än betyg och resultat från högskoleprovet vid urval till någon utbildning på grundnivå som vänder sig till nybörjare. Kartläggningen baseras på lärosätenas enkätsvar avseende höstterminen 2019. Enkätresultat för höstterminerna 2009 till 2014 utgör underlag för analysen, som genomfördes av UKÄ.

Validering av yrkeslärares kunskaper

UHR har enligt regleringsbrevet för 2016 i uppdrag att samordna valideringsprocessen för särskild behörighet för sökande till yrkesläroutbildning. Som en del av uppdraget har UHR fortsatt rekrytera de yrkesexperter som samtliga lärosäten ska använda som bedömare vid validering av de sökandes yrkeserfarenhet och yrkeskompetens inom sökt ämne/sökta ämnen. För att få verka aktivt som bedömare ska samtliga tidigare och nyrekryterade bedömare genomföra UHR:s digitala utbildning (utbildningsfilm med e-learning-frågor). Det är dessutom obligatoriskt att delta i kollegiala bedörmöten, som anordnas programvis två gånger per år. Under dessa diskuteras valideringsrelaterade frågor utifrån sökandeärenden. UHR ser detta som nödvändig fortbildning för bedömare i deras valideringsarbete, utifrån ett kvalitetsperspektiv. Det finns idag 132 godkända bedömare samlade i UHR:s bedömarbank. UHR har även tillsatt en så kallad bedömarmentor för varje programområde. Hen ska verka som kollegialt stöd för medbedömare samt

anordna ovan nämnda kollegiala diskussionsträffar två gånger per år.

Det digitala valideringsverktyget YRK-Valda har fortsatt visat sig vara ett viktigt instrument för att uppnå transparens, synliggöra olikheter i utförda bedömningar och kunna kvalitetssäkra lärosätenas valideringsarbete. Även den digitala bedömarbanken är integrerad i YKR-Valda för sökning av och matchning mot lämpade bedömare. Under 2021 har Universitets- och högskolerådet tillsatt en extern referensgrupp för att ta fram indikatorer för vem som är lämplig att rekryteras och agera som ämnesbedömare (yrkesexpert). Hittills har bedömare tillsatts efter rekommendation och därefter gjort en självskattning av yrkesexpertis och ämnesbehörighet. Som en följd av den rapport som UHR:s referensgrupp tog fram under 2019, om bristande likvärdighet och yrkesvalideringsnormer som alltjämt råder lärosätena emellan, har myndigheten påbörjat en internutredning. Denna syftar till att undersöka möjliga alternativa lösningar för att implementera en nationell gemensam valideringsverksamhet som bättre kan kvalitetsgranskas. UHR har fortsatt utvecklingsarbetet i och med nätverket Yrksam. Deltagarna har diskuterat validering under två digitala halvdagsmöten. UHR bjöd också in verksamhetsansvariga och beslutsfattare från lärosätena för ett digitalt utbildnings-/informationsmöte under hösten.

År 2021 betalade UHR ut bidragsmedel på 10 512 tkr till de tio lärosätena som erbjuder yrkesläroutbildning, se **tabell 23**. Bidraget för genomförd validering av en sökande uppgick till 7 493 kr. Totalt utfördes 1 403 valideringar sammantaget för VT21/HT21. Från och med 2018 är lärosätena skyldiga att återrapportera

Tabell 24. Högskoleprovet

	2021	2020	2019
Antal anmälningar	99 006	26 615	119 146
varav kvinnor	54 400	14 074	60 447
varav män	43 770	12 392	57 671
varav okänt ¹	836	149	1 028
Totalkostnad för UHR (tkr)	28 437	16 237	30 973

1. Personer som saknar svenskt personnummer/skyddade personuppgifter.

sina kostnader för valideringsarbetet och hur erhållet bidrag nyttjats.

Bidrag för antalet valideringar inrapporterade per lärosäte för VT21/HT21. Bidragssumman till lärosätena 2021 är 7 493 kr per validering.

Insatser för nationella minoriteter

Myndigheten har i uppdrag att följa upp, analysera och redovisa sina internt och externt riktade insatser, till exempel information till enskilda om utbildning, utifrån minoritetspolitikens mål. Uppdraget har redovisats till Länsstyrelsen i Stockholms län och Sameetinget¹⁸. Under 2021 har UHR bland annat publicerat aktuell statistik om högskoleutbildningar i de nationella minoriteternas språk och kulturer, samt informerat om möjligheter att studera nationella minoritetsspråk¹⁹. Myndigheten erbjuder också korta filmer som syftar till att sprida kunskap om de nationella minoriteterna och att inspirera till högskolestudier²⁰. Ett lektionsmaterial för att informera grundskoleelever om högskolestudier finns också textat på nationella minoritetsspråk. UHR deltar årligen i samråd med företrädare för de nationella minoriteterna. Via samråden får UHR kunskap om vad de nationella minoriteterna anser vara viktigt att arbeta med och har möjlighet att lyfta olika frågor. En viktig fråga som återkommer i samråden är bristen på lärare i nationella minoritetsspråk.

UHR har också lämnat synpunkter inom Skolverkets uppdrag att lämna förslag på hur en nationell samordning av undervisningen i nationella minoritetsspråk inom skolväsendet kan organiseras så att undervisningen i språken stärks.

Högskoleprovet

2021 har i likhet med 2020 varit ett annorlunda år för högskoleprovet på grund av pandemin. För att säkerställa att provet kan genomföras på ett smittskydds-säkert sätt har dialog löpande förts med Folkhälsomyndigheten, de regionala smittskyddsenheterna, Regeringskansliet och de 21 provanordnande lärosätena.

Av smittskyddsskäl genomfördes högskoleprovet med begränsningar både vår och höst med stöd av 7 kap. 20 och 20a §§ högskoleförordningen (1993:100). Provet hölls vid två tillfällen på våren, 13 mars och 8 maj, med en begränsning till 35 000 skrivande per provtillfälle, sammanlagt 70 000. Till höstens provtillfälle, 24 oktober, begränsades antalet provdeltagare till 40 000. En åldersbegränsning på 19 år infördes till både vårens och höstens prov. Endast den som fyller 19 år det kalenderår då provet genomförs eller är äldre, och den som har börjat gymnasieskolan tidigare än det kalenderår då hen fyller 16 år och som går vårterminen i årskurs 3 den termin provet genomförs eller har gått ut gymnasieskolan, fick delta i provet.

Fördelningen per provanordnare av de potentiellt 70 000 respektive 40 000 provdeltagarna vid vårens prov och höstens prov baserades på antalet anmälda vid tidigare provtillfällen, i kombination med hur många skrivande lärosätena bedömde att de skulle kunna ta emot med hänsyn till smittskyddssäkerheten. Ett kösystem kopplades till anmälningsfunktionen för att hantera ett förväntat ökat söktryck på grund av det begränsade antalet platser.

I samråd med Folkhälsomyndigheten, de regionala smittskydden och de provanordnande lärosätena gjordes bedömningen inför vårens prov, mot bakgrund av då rådande smittspridningsläge i landet, att tidigare beslutade åtgärder om avstånd mellan skrivplatser inte var tillräckliga. Avståndet utökades därför från en meter till två meter. Vid några lärosä-

18. www.uhr.se/lika-mojligheter/nationella-minoriteter/uppfoljning-och-aterrapportering

19. www.uhr.se/lika-mojligheter/nationella-minoriteter/utbildningsstatistik-nationella-minoriteter/

20. www.uhr.se/lika-mojligheter/nationella-minoriteter/hjartespak/

ten innebar det antal skrivplatser som behövdes inte kunde erbjudas till det första provtillfället och att några skrivande därför behövde flyttas till det andra provtillfället. På så sätt gavs samtliga möjlighet att skriva högskoleprovet under våren. Avståndsrestriktion om cirka två meter gällde även vid höstens provtillfälle.

Högskoleprovet genomfördes på Åland vid vårens andra provtillfälle. På grund av pandemisituationen genomfördes inte provet på övriga orter utomlands. Detsamma gällde vid höstens prov.

58 917 personer 19 år eller äldre anmälde sig till vårens prov. Till höstens prov anmälde sig 39 440 personer.

Sökande yngre än 19 år fick göra en intresseanmälan via Studera.nu. Efter kontroller anmälde sig slutligen 335 skrivande till vårens prov. Till höstens provtillfälle var det endast aktuellt för UHR att verifiera att den som hade lämnat en intresseanmälan hade gått ut gymnasieskolan. Den gruppen begränsades till 500 och ingick i den totala begränsningen på 40 000. 175 personer yngre än 19 år anmälde sig slutligen till höstprovet.

Vanligtvis återbetalas inte anmälningsavgiften till högskoleprovet vid sjukdom eller av annat skäl för att inte kunna skriva. Som en åtgärd för att förebygga risk för smittspridning fanns 2021 möjlighet att få anmälningsavgiften, 450 kr, återbetald, om provdeltagaren på grund av insjuknande i covid-19 inte kunde genomföra provet. Möjlighet till återbetalning av anmälningsavgiften gällde även om medlem i provskrivarens hushåll hade konstaterat covid-19. Totalt 7 803 anmälda begärde återbetalning av anmälningsavgiften på våren. Vid höstens prov inkom begäran om återbetalning i 3 593 fall. Efter kontroll återbetalades anmälningsavgiften i 7 239 respektive 3 588 fall, vår och höst.

2021 var första gången UHR hanterade sökande med skyddade personuppgifter. Anmälan hanterades, i likhet med hantering för de yngre än 19 år, manuellt vid sidan av den ordinarie anmälan. Totalt var det 139 personer med skyddade personuppgifter som anmälde sig till årets prov. I och med att det nya administrativa systemet för högskoleprovet lanserades i juni fanns det ett systemstöd för att hantera skyddade personuppgifter vid höstens prov.

Diagram 1 visar totalt antal genomförda högskoleprov och åldersfördelningen i grupperna yngre än 25 år respektive 25 år och äldre. Majoriteten av de skrivande är under 25 år. Hösten 2020 var det endast prov-

deltagare utan tidigare giltigt provresultat som fick delta i provet. Därtill angavs ett tak om max 27 600 provtagare.

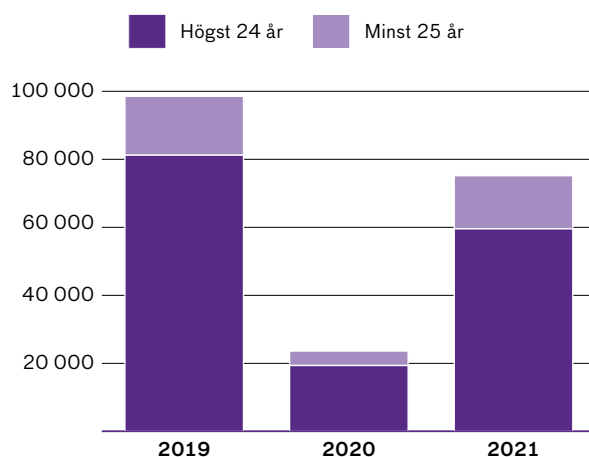
Uppdrag att ta fram fler högskoleprov i syfte att minska risken för smittspridning

Regeringen (Utbildningsdepartementet) gav hösten 2020 UHR i uppdrag att ta fram fler högskoleprov, så att minst tre prov per kalenderår finns tillgängliga under åren 2021 till 2023. Syftet var att minska risken för smittspridning av covid-19, genom färre skrivande per provtillfälle och bättre möjligheter till social distansering. En slutredovisning av tidplan och kostnader skulle lämnas den 30 maj 2021 (förlängd till 14 juni) med delredovisning senast den 15 oktober 2020. Bakgrunden till regeringens beslut var UHR:s beslut att ställa in höstens högskoleprov.

UHR har gett i uppdrag till Umeå universitet och Göteborgs universitet att, utöver att anordna delprov för två ordinarie provtillfällen, ta fram ytterligare delprov så att tre högskoleprov per kalenderår finns tillgängliga under 2021–2023 för att vid behov kunna anordna fler provtillfällen. Uppdraget löper enligt plan.

UHR konstaterade att både höstens och vårens provomgångar har inneburit ett flertal ändringar i högskoleförordningen med delvis olika regler för hösten och våren. Ledtiderna har varit korta och därmed har också tiden för förankring och kommunikation till berörda påverkats. Högskoleprovet har en omfattande logistik med många parter inblandade.

Diagram 1. Antal genomförda högskoleprov 2019–2021, fördelat på ålder

Intäkter och utgifter högskoleprovet

UHR ska enligt uppdrag i regleringsbrev 2021 följa upp och redovisa intäkter och kostnader för högskoleprovet 2020. Uppdraget redovisades till regeringen (Utbildningsdepartementet) i mars 2021. Av rapporten framgår att de totala intäkterna för högskoleprovet för de 21 lärosäten som anordnar provet och UHR uppgår till 46,9 mnkr, 12 mnkr var anmälningsintäkter och 34,9 mnkr övriga intäkter. De minskade intäkterna beror på att provet ställdes in våren 2020 och att antalet skrivande på hösten begränsades på grund av pandemin. De totala kostnaderna uppgår till 71,6 mnkr 2020. Orsaken till de ökade kostnaderna beror på att intäkterna från anmälningsavgifterna inte täcker de fasta kostnaderna för provet samt att pandemin lett till ökade kostnader för lokaler och provpersonal. ■

Övriga regeringsuppdrag

Jämställdhetsintegrering

Enligt UHR:s instruktion har myndigheten i uppdrag att integrera ett jämställdhetsperspektiv i sin verksamhet. I regleringsbrevet för 2021 framgår att UHR ska fortsätta att utveckla arbetet med jämställdhetsintegrering för att verksamheten ska bidra till att nå de jämställdhetspolitiska målen och senast den 1 september 2021 redovisa inriktningen för det fortsatta arbetet för åren 2022–2025. I slutet av augusti överlämnade UHR inriktningen för fortsatt arbete med jämställdhetsintegrering av verksamheten till regeringen (Utbildningsdepartementet). Därefter genomförde UHR ett digitalt seminarium för myndighetens personal om jämställdhetsintegrering och den nya inriktningen. De flesta av myndighetens personal har tagit del av seminariet. Seminariet spelades också in och finns tillgängligt att se i efterhand. Bedömningen är att det nu finns en god grund för fortsatt arbete med jämställdhetsintegrering av myndighetens verksamhet, eftersom en stor andel av personalen inhämtat kunskaper om jämställdhetsintegrering och den nya inriktningen.

För att bidra till att uppnå de jämställdhetspolitiska målen har UHR under året fortsatt arbetet med att utveckla myndighetens bildkommunikation i enlighet med myndighetens grafiska profil. Målsättningen är att UHR:s bildutbud ska genomsyras av ett mångfalds- och jämställdhetsperspektiv. Det innebär att UHR:s bildbank ska vara könsbalanserad och spegla mångfalden i dagens samhälle så att den kan nyttjas som verktyg i UHR:s verksamheter. Med könsbalanserad menas att UHR strävar efter att bildbankens innehåll ska ha en jämn könsfördelning.

Under hösten 2021 har UHR analyserat könsbalansen i bildbanken. I slutet av september omfattade bildbanken 58 procent kvinnor och 42 procent män. UHR har därefter kompletterat med bilder av män, vilket resulterat i att könsbalansen har utjämnats med en procent vid årsskiftet 2021/2022 (57 procent kvinnor och 43 procent män). UHR har för avsikt att förbättra könsbalansen och mångfalden i bildbanken som ett sätt att arbeta med jämställdhetsintegrering och utveckling av myndighetens kommunikation.

UHR har tidigare tagit fram undervisningsmaterialet "Välkommen till högskolan!" som riktar sig till elever i årskurs 3–6 inom grundskolan. Syftet är att materialet ska användas i arbetet att bredda rekryte-

ring till och deltagande inom högskolan samt att motverka könsbundna studieval. Materialet, som består av en kort animerad film och en uppföljande lektionsplanering med övningar, togs fram i samarbete med pedagogisk expertis och forskare specialiserade på normmedveten studievägledning. Filmen finns textad på de nationella minoritetsspråken finska, jiddisch, meänkieli, romani och nordsamiska samt på svenska, engelska, arabiska och i syntolkad version.

"Välkommen till högskolan!" ger studie- och yrkesvägledare möjlighet att tidseffektivt bedriva arbete med breddad rekrytering och könsbundna studieval, antingen själva eller genom att delegera undervisningsmaterialet till lärare på skolan. Materialet kan även användas av vägledare på högskolor och universitet i arbetet med breddad rekrytering gentemot grundskolan, vilket ökar utbildningssystemets möjligheter att nå barn tidigt.

Målsättningen är att materialet, genom dess spridning och användning inom grundskola och högskola, på sikt ska bidra till att uppnå det jämställdhetspolitiska delmålet om jämställd utbildning genom breddad rekrytering till och breddat deltagande inom högskolan samt färre könsbundna val till högskolan.

Under 2021 har UHR fortsatt att sprida filmen och materialet genom myndighetens nyhetsbrev för studie- och yrkesvägledare samt genom Skolverkets nyhetsbrev till myndighetens studie- och yrkesvägledarnätverk. Redaktionell text har publicerats i tidskriften Skolporten, som vänder sig till lärare och studie- och yrkesvägledare. Texten i Skolportens digitala upplaga visades 364 gånger, vilket enligt information från Skolporten är ett bra värde.

Filmen finns på UHR:s Youtube-kanal²¹ och de olika versionerna hade totalt 1 170 visningar vid årsskiftet, se **tabell 25**.

Under perioden 15 mars–10 juni publicerade UHR Instagram- och Facebookannonser avseende vägledningsmaterialet. Dessa riktades till alla i Sverige mellan 20 och 64 år som uppgett intresse för studie- och yrkesvägledare, friskola, förskolepedagogik, grundskola, pedagogik eller lärare och som har registrerat yrkestiteln förskollärare/lärare eller lärare/mentor i

21. www.youtube.com/playlist?list=PL-4E8d-zmmGgPLT5tix-OYQuYRHgsp1C7

Tabell 25. Antal visningar av filmen Välkommen till högskolan!

Välkommen till högskolan! (textad på fem språk) ¹	350 ²
Välkommen till högskolan! (syntolkad)	282
Välkommen till högskolan! (textad på meänkieli)	314
Välkommen till högskolan! (textad på romani)	101
Välkommen till högskolan! (textad på nordsamiska)	123

Motsvarande siffror för föregående år finns inte tillgängliga.

1. Den svenska versionen inkluderar textning på svenska, engelska, arabiska, finska och jiddisch. Det är inte möjligt att se antal visningar som sker med de olika textalternativen.
2. Antal visningar räknas från 8 mars 2021 då en ny version av filmen lades upp t o m 3 januari 2022; mellan maj 2018 och april 2021 visades filmen ca 4 500 gånger).

sina profiler på plattformarna. Annonseringen nådde 58 398 personer, varav 60 procent kvinnor, 39 procent män och en procent ej definierade. Annonserna resulterade i 1 137 unika länkklick. Totalt uppgick antal klick på länken till 1 419. UHR:s bedömning är att det är ett bra värde mot bakgrund av den korta annonstiden och den budget som användes (20 000 kr), samt att mer än 190 000 personer har exponerats för annonseringen, vilket är bra för igenkänning framöver.

Under året har UHR inlett ett samarbete med nätverket Include, ett nationellt lärosätensnätverk som arbetar med breddad rekrytering och breddat deltagande inom högre utbildning, för fortsatt spridning av materialet.

UHR:s bedömning är att verksamheten på sikt kan bidra till de jämställdhetspolitiska målsättningarna genom fortsatt spridning av undervisningsmaterialet till fastställda målgrupper.

Bistå i framtagande av stödmaterial

Myndigheten ska enligt uppdrag i regleringsbrevet 2018 bistå Skolverket i arbetet med att ta fram stödmaterial till en kartläggning av nyanlända elever i gymnasieåldern. Slutrapportering har gjorts av Skolverket under 2021.

Skolverket och UHR genomförde under hösten 2018 tre samråd med representanter från skolor, huvudmän, andra myndigheter, organisationer, lärosäten och forskare. Slutsatserna redovisades av Skolverket 2018 och därefter har inga ytterligare aktiviteter genomförts av UHR.

Utveckling av nationellt behörighetsprov och en försöksverksamhet

Myndigheten ska enligt uppdrag i regleringsbrevet 2020 utveckla ett nationellt behörighetsprov för

grundläggande behörighet och genomföra en försöksverksamhet med ett sådant prov enligt förordningen (2018:1510) om försöksverksamhet med behörighetsprov för tillträde till högskoleutbildning.

För att säkerställa uppdraget har UHR ingått en tre-årig överenskommelse med Institutionen för pedagogik och specialpedagogik vid Göteborgs universitet som ansvarar för att utveckla behörighetsprovet.

UHR har under 2021 bedrivit arbetet i projektform för att säkerställa att samtliga delar av försöksverksamheten arbetas fram på ett strukturerat och metodiskt sätt. Inom projektet hanteras frågor om föreskrifter, systemutveckling, provhantering och kommunikation.

UHR avser att teckna överenskommelser med fem lärosäten, som kommer att genomföra provet i samverkan med UHR. En särskild redovisning av uppdraget till regeringen (Utbildningsdepartementet) skedde i januari 2021.

Utveckla en sammanhållen datainfrastruktur för kompetensförsörjning och livslångt lärande

UHR fick i juni 2021 tillsammans med Arbetsförmedlingen, Skolverket, MYH, Vetenskapsrådet, Statistiska centralbyrån, DIGG och Vinnova i uppdrag att utveckla förutsättningarna för tillgängliggörande av data och digital information om utbildning och arbetsmarknad samt etablera former för förvaltning av en sammanhållen datainfrastruktur för kompetensförsörjning och livslångt lärande.

Uppdragets sex deluppdrag genomförs inom ramen för tre områden där UHR har deltagit i uppstarten av utvecklingen av gemensamma begreppsstrukturer inom utbildnings- och arbetsmarknadsområdet.

Ett sekretariat bemannat av representanter från respektive myndighet, inklusive UHR, med uppgift att samordna, stödja och kommunicera framdriften av regeringsuppdragets olika delar bildades i november.

Utreda krav på betyg C i undervisningsämnen som särskild behörighet till ämneslärarutbildning

Myndigheten ska enligt uppdrag i regleringsbrevet (U2020/02775/UH) utreda och analysera konsekvenserna av krav på betyg C i undervisningsämnet till ämneslärarutbildningen.

I uppdraget har ingått att kartlägga hur sökande och antagna påverkas samt att studera samband mellan betyg i undervisningsämnen och studenters prestationer och avhopp. Vidare ska myndigheten redogöra för hur lärarförsörjningen skulle påverkas på kort och

lång sikt. Myndigheten ska även analysera för- och nackdelar med högre behörighetskrav, beskriva konsekvenserna av dessa, samt lämna nödvändiga författningsförslag.

UHR har genomfört en effektstudie med antagningen till höstterminen 2020 som utgångspunkt för att simulera hur sökande och antalet antagna påverkas av de höjda kraven. Utöver det har UHR följt hur de som redan studerar påverkas vad gäller avhoppsfrekvens, avklarade poäng och bakgrund. Studien innefattar sökande med slutbetyg utfärdade fr.o.m. 1997 och sökande med gymnasieexamen utfärdad i enlighet med gymnasieskola 2011. Med utgångspunkt i den senaste lärarprognosen kombinerat med resultatet av hur studenterna påverkas har påverkan på lärarförserjningen beräknats.

Den genomförda effektstudien visar generellt att antalet behöriga sökande och antagna minskar, antalet avhopp minskar, poängproduktionen ökar och studentgrupperna blir mer homogena. De genomförda beräkningarna för lärarprognosen visar på en ökad brist på lärare. När det gäller effekten på lärosätena konstaterar UHR att nästan alla lärosäten får en minskning av antalet studenter, givet samma sökandepopulation som inför höstterminen 2020.

Uppdraget har genomförts i nära samverkan med Skolverket och UKÄ och redovisades till regeringen (Utbildningsdepartementet) i februari.

Försöksverksamhet med viktade högskoleprovsresultat

Myndigheten ska enligt uppdrag i regleringsbrevet 2018 (U2018/03177/UH) genomföra en försöksverksamhet där viktade resultat från högskoleprovets två delar används enligt förordningen (2018:1511) om försöksverksamhet med viktat högskoleprovsresultat vid urval.

Enligt uppdraget ska pilotverksamheten bedrivas vid urval till utbildning som påbörjas under perioden 1 juni 2019–31 maj 2021.

Vid antagningen till vårterminen 2021, som var pilotverksamhetens sista antagningsomgång, deltog tre lärosäten. Lärosätena kunde liksom tidigare välja att antingen ge mer tyngd åt den verbala delen av högskoleprovet eller den kvalitativa delen genom att vikta antingen 75/25 eller 60/40 för de utbildningar som ingått i pilotverksamheten.

Uppdraget ska slutredovisas till regeringen (Utbildningsdepartementet) senast den 1 december 2023. Redovisningen ska innehålla en uppföljning av om syf-

Tabell 26. Beviljade medel (kr) per lärosäte för utvecklingsinsatser av distansutbildning

Lärosäte	2021
Högskolan Dalarna	1 000 000
Umeå Universitet	1 000 000
Högskolan i Gävle	1 000 000
Högskolan Väst	1 000 000
Karlstads Universitet	1 000 000
Sveriges Lantbruksuniversitet	1 000 000
Linnéuniversitetet	1 000 000
Karolinska institutet	500 000
Summa	7 500 000

Då detta är ett nytt uppdrag har UHR endast beviljat medel under 2021.

tet med viktade högskoleprovsresultat har uppfyllts och en konsekvensbeskrivning av ett eventuellt införande av viktade högskoleprovsresultat.

Distansutbildning

I regleringsbrevet för 2021 fick UHR uppdraget att under 2021 och 2022 genomföra en satsning för ökad kvalitet och genomströmning i distansutbildning vid universitet och högskolor. Syftet med satsningen är enligt regleringsbrevet att ge ökad tillgång till högskoleutbildning och utveckla digitala verktyg för distansutbildning, men också att bidra till att stärka kompetensförsörjningen i hela landet. Projekten ska utveckla lärosätenas långsiktiga förutsättningar att erbjuda distansutbildning. Enligt uppdraget ska myndigheten i ett första steg ta fram modeller för hur distansutbildning med hög kvalitet kan erbjudas. I ett andra steg ska myndigheten utlysa medel till lärosätena, för att under 2022 i projektform bidra till att etablera en bas för lärosätena att erbjuda distansutbildning av hög kvalitet. UHR har utifrån detta uppdrag organiserat projektet "Kvalitet i distansutbildning".

En utgångspunkt för projektet har varit att arbeta tillsammans med lärosäten där distansutbildning är ett strategiskt verksamhetsområde. Bakgrunden till detta är uppfattningen att det finns kunskaper och erfarenheter kring distansutbildning vid svenska lärosäten, men att dessa kunskaper inte är sammanställda och gemensamma. Från lärosäten och nätverk har det framkommit önskemål om en samlade punkt för delning av kunskaper över lärosätesgränserna. Projektet har därför etablerat en långsiktig plattform för kollegialt lärande inom distansutbildningsområdet. Erfaren-

Tabell 27. Fördelning per lärosäte av beviljade medel (kr) för projektutveckling av distansutbildning

Lärosäte	2022	2021
Sophiahemmet Högskola	1 806 000	
Malmö universitet	1 980 000	
Stockholms universitet	2 000 000	
Högskolan i Skövde	1 961 000	
Gymnastik- och idrottshögskolan	886 000	
Kungl. Tekniska högskolan	1 866 000	
Blekinge Tekniska Högskola	0	2 000 000
Jönköping University	500 000	500 000
Summa	10 999 000	2 500 000

Då detta är ett nytt uppdrag har UHR endast beviljat medel för 2021 och 2022.

heter visar på att en övergripande strategi för distansutbildning behöver omfatta hela lärosätets organisation, för att ge studenterna en högkvalitativ distansutbildning. Av den anledningen ska den projektverksamhet som genomförs vid lärosäten fokusera på att utveckla lärosätets långsiktiga organisatoriska förhållanden att erbjuda distansutbildning.

Projektet innehåller tre centrala delar: kvalitetsutveckling och kvalitetssäkring av distansutbildning, utlysning och genomförande av projekt vid lärosäten och plattform för kollegialt lärande. Projektet har under 2021 identifierat och fastställt viktiga kvalitetsområden att adressera vid utvecklingen av distansutbildning med hög kvalitet och inlett insamlingen och spridning av erfarenheter inom dessa områden.

En utlysning av projekt öppnade den 13 september och stängde den 14 november. Totalt inkom 19 ansökningar från 19 lärosäten. I december fattade myndighetens god beslut om att bevilja åtta ansökningar till en total summa av 13 499 mnkr. Projekten startar i februari 2022.

Projektet har etablerat en plattform för kollegialt lärande kring distansutbildning. Kärnan i plattformen är webbtjänsten distans.uhr.se. Andra informationskanaler har varit webinarier, webbmöten och podd.

Projektet har sammanställt en internationell forskningsöversikt kring kvalitet inom distansutbildning.

I regleringsbrevet står det att minst 7 500 mnkr, av de medel som finns avsatta för detta ändamål, ska fördelas till lärosäten för kostnader för utvecklingsinsatser, se **tabell 26**.

Myndigheten har också beslutat om fördelning av projektmedel under 2022, se **tabell 27**. I reglerings-

brevet för 2022 anges att minst 11 mnkr ska fördelas till lärosäten. Myndigheten har beslutat fördela 13 499 mnkr.

Uppföljning av pilotverksamhet av reell kompetens

UHR fick 2016 i uppdrag att samordna en pilotverksamhet med syfte att etablera en varaktig struktur för stöd till lärosätenas arbete med bedömning av reell kompetens för behörighet till studier och tillgodoräkande. 23 lärosäten deltog i pilotverksamheten som avslutades 2018.

I regleringsbrevet för 2021 fick UHR i uppdrag att göra en uppföljning av de deltagande lärosätenas fortsatta arbete efter pilotverksamhetens slut. Syftet var att undersöka om pilotverksamheten har skapat en hållbarhet i arbetet med reell kompetens och hur väl arbetet har integrerats i lärosätenas verksamhet. Slutredovisningen Uppföljning av pilotverksamheten för bedömning av reell kompetens (REKO) (UHR 2021) publicerades i juni.

Uppföljningen gjordes i form av en enkät som deltagande lärosäten svarade på. Enkäten bestod av 37 frågor, uppdelade i åtta kategorier: uppföljning av pilotverksamheten på lärosätet, etablerad struktur för bedömning av reell kompetens vid lärosätet, vägledning och information om reell kompetens, bedömning av ärenden, samverkan med andra lärosäten runt bedömning av reell kompetens, systemstöd för validering av reell kompetens, validering av utländsk akademisk utbildning med ofullständig dokumentation och övriga kommentarer. Enkäten visade att arbetet med reell kompetens har efter pilotverksamhetens slut integrerats i de flesta lärosätenas ordinarie verksamhet. ■

Kompetensförsörjning

Attrahera och rekrytera

Under 2021 har 46 nya medarbetare börjat på myndigheten i olika anställningsformer, 35 kvinnor och 11 män. Vanligtvis tillämpas tillsvidareanställning, som föregås av provanställning. I vissa fall tillämpas tidsbegränsade anställningar, exempelvis vid arbetstoppar och när myndigheten under en begränsad tid behöver specifik kompetens eller extra stöd.

UHR:s bedömning är att kompetensförsörjningen under året har fungerat relativt väl och bidragit till att verksamhetens mål kunnat uppnås. Vissa kompetenser är svårare att rekrytera, det gäller främst viss IT-kompetens, ekonomer och vissa chefsbefattningar. Svårigheten har inneburit omprioriteringar av verksamhet och att visst utvecklingsarbete har skjutits på framtiden.

Antalet anställda var 320 medarbetare i januari 2021, under året har antalet anställda ökat och i december 2021 var antalet anställda 343 medarbetare. Medelantalet anställda, beräknat på helårsbasis, ökade under året med 11 medarbetare till 332 (varav 96 män och 236 kvinnor) för helår 2021, jämfört med 321 medarbetare i medelantal för helår 2020. Det är framför allt inom analys och den internationella verksamheten som rekrytering har skett.

Introduktion av nyanställda

Under året har UHR genomfört två digitala introduktionsutbildningar för nyanställda medarbetare. Syftet är att nya medarbetare ska välkomnas på ett strukturerat sätt samt få information om UHR:s verksamhet och den statliga värdegrunden. Alla nyanställda har en individanpassad introduktionsplan.

Kompetensväxla och avslut

Under 2021 har totalt 21 personer avslutat sina anställningar inklusive tidsbegränsade anställningar. Av dem

var 16 kvinnor och 5 män och 1 var pensionsavgång. Under 2021 förekom inga ärenden till personalansvarsnämnden.

Det lokala avtalet om omställningsmedel på UHR har omförhandlats. Det möter nu bättre nuvarande och framtida utmaningar på UHR samt övriga arbetsmarknaden på ett mer systematiskt sätt och främjar den omställning som medarbetare behöver i sitt arbetsliv. Syftet är ett aktivt omställningsarbete, vilket är en del i arbetet att stärka UHR som en modern arbetsgivare och svarar bättre mot det centrala avtalet om lokala omställningsmedel.

Arbetsmiljö, pandemi och distansarbete

Årets arbetsmiljöarbete har präglats av pandemin. Under de första nio månaderna arbetade varje månad 92–97 procent av UHR:s medarbetare hemifrån utifrån Folkhälsomyndighetens rekommendation. Detta har redovisats månadsvis till Arbetsgivarverket i enlighet med regeringsuppdrag. En hemarbetsmiljögrupp inrättades med uppgift att hantera de arbetsmiljöfrågor som uppstod samt för att förbereda för återgången till kontoren efter pandemin. Resultatet av gruppens arbete blev bland annat en höjning av friskvårdsbidraget med 1 000 kr under året samt inhyrning av höj- och sänkbara bord till de medarbetare som hade behov av det. Hemarbetsmiljögruppens arbete avslutades med en slutrapport i juni 2021.

UHR:s chefer har kontinuerligt getts tillfälle att diskutera utmaningar med att leda på distans och vikten av en tillfredsställande organisatorisk och social arbetsmiljö, även vid distansarbete.

Under 2021 har myndigheten utvecklat hela det systematiska arbetsmiljöarbetet genom att ta fram och utveckla riktlinjer och rutiner inom området samt säkerställt att arbetet sker med systematik, god kommunikation och samverkan med arbetsmiljöombud och

medarbetare. Detta är en av aktiviteterna i syfte att utveckla och stärka UHR som en modern arbetsgivare.

Arbetet på distans har fungerat väl på myndigheten och under året har en riktlinje tagits fram om fortsatt distansarbete med verksamhetens behov i fokus. Myndigheten har erbjudit ergonomiska hjälpmedel och terminalglasögon vid behov. UHR har under 2021 erbjudit friskvårdsersättning med 3 500 kr per helårsanställd.

Lön och lönekartläggning

Arbetet med att jämföra kvinnors och mäns löner utvecklades under året. UHR:s bedömning är att arbetet nu genomförs mer effektivt och med högre kvalitet, med utökat användande av ett systemverktyg. Det konstaterades att det inte fanns några osakliga eller oförklarliga löneskillnader kopplade till kön.

Arbetet med att utveckla lönepolitiken och lönebildningen fortsätter. UHR:s chefer sätter mål i medarbetarsamtalet som vid lönerevisionen utvärderas tillsammans med myndighetens lönekriterier, vilket bidrar till att sätta verksamhetens mål och individens arbetsinsats mer i fokus.

Praktik för nyanlända arbetssökande och personer med funktionsnedsättning

Universitets- och högskolerådet har under 2021 tagit emot en person enligt regeringsuppdraget att ta emot nyanlända personer och personer med funktionsnedsättning.

Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron har varit fortsatt låg och det samma gäller långtidssjukfrånvaron. Detta kan delvis förklaras med pandemin och därmed hemarbetet. Kvinnors sjukfrånvaro är sammanlagt högre, se tabell 28. Myndighetens anställda utgörs av 71 procent kvinnor och 29 procent män.

Universitets- och högskolerådet arbetar proaktivt tillsammans med företagshälsovården i syfte att förebygga sjukfrånvaro bland annat genom samtalsstöd, erbjudande om vaccination samt ergonomisk rådgivning. Myndigheten har ett nära samarbete med företagshälsovården och i vissa fall med andra aktörer i syfte att underlätta för sjuka medarbetare att komma tillbaka i arbete. ■

Tabell 28. Sjukfrånvaro

	2021	2020	2019
All personal	3,02%	3,06%	5,13%
varav långtidssjukskrivna 60 dagar eller längre	62,11%	44,75%	51,74%
Kön			
Kvinnor	3,66%	3,64%	5,83%
Män	1,44%	1,69%	3,55%
Ålder			
Yngre än 30 år	0,12%	1,45%	2,27%
30–49 år	2,13%	2,29%	3,98%
50 år eller äldre	4,35%	4,23%	7,10%

Uppgifterna i tabellen visar procentuell sjukfrånvaro för respektive grupps totala arbetstid. Källa: Arbetsgivarverket

Finansiell redovisning

Av myndighetens totala förvaltningsanslag om 249 733 tkr återstår 31 700 tkr, varav maximalt anslagssparande om 7 301 tkr förs över till nästkommande år. En betydande orsak till överskottet på förvaltningsanslaget är pandemin vilket inneburit att verksamhet genomförts digitalt eller i vissa fall ställts in, avsatta medel för uppdrag till flera av myndighetens underleverantörer har heller inte kunnat nyttjats fullt ut.

Årets ekonomiska resultat utgörs också av ett överskott inom uppdragsverksamheten, där den avgiftsfinansierade verksamheten inom samordnad antagning står för överskottet på 2 391 tkr. Den avgiftsfinansierade verksamheten består främst av bas-, master- och licenstagstjänst inom samordnad antagning samt högskoleprovet. Licenstagstjänsten står för den största avvikelsen jämfört med det planerade underskottet och orsaken är bl.a. att planerade insatser inte kunnat genomföras på grund av intern och extern resursbrist.

UHR:s intäkter av bidrag uppgår till 62 668 tkr, motsvarande belopp år 2020 uppgick till 81 281 tkr. Årets

minskade bidragsintäkt beror på det extra regeringsuppdrag UHR fick med anledning av det inställda högskoleprovet våren 2020, där merparten har betalats ut till lärosätena för deras kostnader. Övriga avvikelser beror på en nettoeffekt mellan bidragsintäkter och uteblivna eller minskade kostnader på grund av pandemin.

I samband med höständringsbudgeten erhöll UHR ett ändrat regleringsbrev där anslag 2:64 ap.36 Nationell samordnare för högskoleprovet tillfördes ytterligare 20 000 tkr. Av det totala anslaget på 50 000 tkr är 46 832 tkr förbrukade för såväl myndighetens egna som för provanordnande lärosätens ökade kostnader för genomförandet av högskoleprovet. Högskoleprovet finansieras förutom via anmälningsavgifterna (17 924 tkr), via anslag 2:64 ap.36 Nationell samordnare för högskoleprovet (46 832 tkr), bidrag från regeringen för att ta fram fler högskoleprov och minska risk för smittspridning (438 tkr) och myndighetens förvaltningsanslag (10 513 tkr).

Resultaträkning

(tkr)	Not	2021	2020
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	1	260 231	219 743
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	232 906	209 949
Intäkter av bidrag	3	62 688	81 281
Finansiella intäkter	4	4 326	21
Summa		560 152	510 993
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	5	-251 736	-239 311
Kostnader för lokaler		-24 549	-28 816
Övriga driftkostnader	6	-257 422	-231 445
Finansiella intäkter	7	-4 339	-42
Avskrivningar och nedskrivningar		-19 713	-20 434
Summa		-557 760	-520 047
Verksamhetsutfall		2 391	-9 054
Uppbördsverksamhet			
Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras		0	292
Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet		0	-292
Summa		0	0
Transfereringar			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag	8	87 577	92 020
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag	9	4 782	52 507
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	10	376 427	385 906
Finansiella kostnader	11	-5 026	-10 957
Lämnade bidrag	12	-463 760	-519 477
Summa		0	0
Årets kapitalförändring	13	2 391	-9 054

Balansräkning

(tkr)	Not	2021-12-31	2020-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling	14	58 095	53 488
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	15	362	22
Summa		58 457	53 510
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	16	3 300	4 004
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	17	13 716	15 556
Summa		17 016	19 560
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		90	195
Fordringar hos andra myndigheter	18	7 391	8 699
Övriga kortfristiga fordringar	19	3 237	633
Summa		10 718	9 527
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	20	11 704	12 342
Upplupna bidragsintäkter	21	1 720	633
Summa		13 424	12 975
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	22	11 486	-9 897
Summa		11 486	-9 897
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret		120 309	111 780
Övriga tillgodohavande i Riksgäldskontoret	23	462 579	0
Kassa och bank	24	0	501 636
Summa		582 888	613 416
SUMMA TILLGÅNGAR		693 989	699 090
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital			
Balanserad kapitalförändring	25	13 703	22 757
Kapitalförändring enligt resultaträkningen		2 391	-9 054
Summa		16 094	13 703
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	26	88	339
Övriga avsättningar	27	17 315	13 606
Summa		17 402	13 946
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	28	72 543	72 917
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	29	38 672	31 202
Leverantörsskulder		13 002	12 256
Övriga kortfristiga skulder	30	21 685	12 963
Summa		145 902	129 338
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	31	24 294	23 536
Oförbrukade bidrag	32	490 297	518 568
Summa		514 591	542 104
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		693 989	699 090

Anslagsredovisning

Redovisning mot anslag

Anslag (tkr)	Not	Ingående överföringsbelopp	Årets tilldelning enl. regl. brev	Omdisponerat anslagsbelopp	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp
Uo 01 Rikets styrelse								
9:1 Svenska institutet för europapolitiska studier samt EU-information (Ramanslag)								
ap. 2 EU-information – del till Universitets- och högskolerådet (ram)	33	2 070	5 000		-2 070	5 000	-3 119	1 881
Uo 16 Utbildning och universitetsforskning								
2:2 Universitets- och högskolerådet (Ramanslag)								
ap. 1 Universitets- och högskolerådet (ram)	34	21 600	243 365		-15 232	249 733	-218 033	31 700
2:64 Särskilda utgifter inom universitet och								
högskolor (Ramanslag)								
ap. 14 Validering av yrkeslärare (ram)		307	12 396			12 703	-12 348	356
ap. 36 Nationell samordnare för högskoleprovet (ram)		12 908	50 000		-12 008	50 900	-46 832	4 068
2:67 Särskilda bidrag inom högskoleområdet (Ramanslag)								
ap. 2 Särskilda bidrag – del till Universitets- och högskolerådet (ram)	36	32	417		-32	417	-264	153
4:1 Internationella program (Ramanslag)								
ap. 1 Internationella program m.m. (ram)	37	-768	81 589			80 821	-67 212	13 609
Summa utgående överföringsbelopp		36 149	392 767		-29 341	399 575	-347 808	51 767
2:64 Särskilda utgifter inom universitet och								
högskolor (Ramanslag)								
ap. 7 Kulturskolekliv (ram)		41		-41				
ap. 24 Behörighetsprov (ram)		12 867		-12 867				
ap. 25 Distansutbildning (ram)		0		0				
Summa avslutade anslag		12 907		-12 907				
Summa totalt		49 056	392 767	-12 907	-29 341	399 575	-347 808	51 767

Redovisning av beställningsbemyndigande i årsredovisningen

Anslag/ Anslagsbenämning (tkr)	Not	Tilldelat bemyndigande	Ingående åtaganden	Utestående åtaganden	Utestående åtaganden fördelning per år		
					2022	2023	Slutår 2024
Uo 16 4:1 Ramanslag							
Utbildning och universitets forskning							
ap.1 Internationella program m.m. (ram)		168 000	90 412	90 412	60 275	30 137	0
Summa		168 000	90 412	90 412	60 275	30 137	0

Av bemyndigandet har 54 procent utnyttjats. Förklaringen till den låga utnyttjandegraden är att beslut om bidrag till lärosätena för avgiftsskyldiga studenter endast fattas tre terminer framåt i tiden, maxbeloppet för bidraget per kalenderår är 60 276 tkr. Fördelningen mellan åren av belopp för infriade åtaganden är indikativ.

Noter

Resultaträkning

(tkr)		2021	2020
Not 1	Intäkter av anslag		
	Intäkter av anslag	260 231	219 743
	Summa	260 231	219 743
	Intäkter av anslag		
	Anslag 16 2:2 ap.1 Universitets- och högskolerådet	208 033	193 730
	Anslag 16 2:64 ap.14 Validering av yrkeslärare	1 836	2 514
	Anslag 16 2:64 ap.7 Kulturskolekliv	0	1 052
	Anslag 16 2:64 ap.24 Behörighetsprov	0	2 133
	Anslag 16 2:64 ap.25 Distansutbildning	0	100
	Anslag 16 2:64 ap.36 Nationell samordnare för högskoleprovet	46 832	17 092
	Anslag 9:1 ap.2 EU-information	3 119	2 930
	Anslag 4:1 ap.1 Internationella program m.m.	411	191
	Summa	260 231	219 743

Anslag 16 2:2 ökade under året med 14 mnkr. En del av anslagsposten är det nya uppdraget kring ökad kvalitet och genomströmning i distansutbildning och 10 mnkr har betalats ut som bidrag till lärosäten. Finansieringen av behörighetsprovet ryms också inom förvaltningsanslaget. Posten innehåller en ökning av kostnader för bedömning av betyg, orsaken är förändring av antalet ärenden. Inom anslag 16 2:64 ap.36 erhöll UHR medel från tilläggsbudget för att täcka merkostnader p.g.a pandemi för höstens högskoleprovet, posten innehåller också merkostnader för två högskoleprov under våren.

Under 2021 har samtliga poster påverkats av den rådande pandemin, genom digitaliserade eller i vissa fall inställda konferenser och möten samt ett minskat resande.

Not 2	Intäkter av avgifter och andra ersättningar		
	Intäkter enligt 4 § avgiftsförordningen	3 447	3 401
	Avgifter för högskoleprovet	17 924	4 814
	Övriga offentligrättsliga avgifter	49	7
	Avgifter för antagningstjänst m.m.	97 058	83 375
	Tjänsteexport antagningstjänst m.m.	25 911	25 167
	Avgifter för NyA-förvaltning	85 380	89 908
	Tjänsteexport NyA-förvaltning	3 064	3 038
	Övriga intäkter av avgifter och andra ersättningar	73	239
	Summa	232 906	209 949

Ökning för posten Avgifter för högskoleprovet beror på att två högskoleprov genomfördes under våren och att ett högskoleprov genomfördes under hösten, föregående år genomfördes endast ett prov på hösten. En anledning till ökningen i posten Avgifter för antagningstjänst m.m. är styrelsebeslutet om avgiftshöjning för licens-, master- och bastjänst på 12 mnkr.

Not 3	Intäkter av bidrag		
	Intäkter av bidrag från Sida	24 345	25 596
	Intäkter av bidrag från Kammarkollegiet	628	17 786
	Intäkter av bidrag från Stockholms universitet	723	1 769
	Intäkter av bidrag från Arbetsförmedlingen	0	64
	Intäkter av bidrag från Europeiska unionen (EU)	34 445	33 082
	Intäkter av bidrag från Nordiska ministerrådet	2 547	2 458
	Intäkter av bidrag övriga	0	526
	Summa	62 688	81 281

Tidigare del av erhållet bidrag från Kammarkollegiet har ersatts med anslagsposten Nationell samordnare för högskoleprovet.

Resultaträkning

(tkr)		2021	2020
Not 4	Finansiella intäkter		
	Ränteintäkter på Riksgäldskontoret	0	3
	Övriga finansiella intäkter, Riksgäldskontoret, Valutakoncernkonto	4 259	0
	Övriga ränteintäkter	67	18
	Summa	4 326	21

Riksgäldskontoret följer Riksbankens reporänta och från 8 januari 2020 har den varit 0%. I april anslöts UHR till valutakoncernkonto (VKK) på Riksgäldskontoret. VKK är en del av den statliga betalningsmodellen. Det innebär att UHR följer Riksgäldskontorets fastställda valuta för Nordplus och Erasmus+ valutakonto.

Not 5	Kostnader för personal		
	Lönekostnader (exkl arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal)	-162 615	-154 200
	Varav lönekostnader ej anställd personal	-1 902	-2 622
	Sociala avgifter	-85 540	-81 256
	Övriga kostnader för personal	-3 581	-3 855
	Summa	-251 736	-239 311

Anledningarna till de ökade lönekostnaderna är utökade uppdrag med tillhörande rekryteringsbehov.

Not 6	Övriga driftkostnader		
	Resekostnader	-455	-1 502
	Annonsering, PR och övrig information	-3 550	-3 807
	Inköp av varor	-3 505	-2 458
	Datatjänster/Dataprogram	-121 436	-115 828
	Kurs- och konferensavgifter för ej anställda	-161	-771
	Konsultkostnader	-47 579	-44 829
	Köp av övriga tjänster	-94 782	-73 981
	Aktivering av utgifter för egenutvecklade anl.tillg.	18 635	16 889
	Övrigt	-4 589	-5 158
	Summa	-257 422	-231 445

Antalet resor, möten och konferenser har minskat till följd av pandemin och flertalet möten och konferenser har arrangerats digitalt istället för fysiskt.

De ökade kostnaderna för datatjänster och för köp av övriga tjänster beror till största del på merkostnader för högskoleprov, tryckerikostnader av extra prov samt konstruktion av högskoleprov.

Posterna Datatjänster och Konsultkostnader innehåller kostnader för uppdraget att bygga ut den nationella betygsdatabasen Beda. Posten Köp av övriga tjänster innehåller kostnader för uppdraget Behörighetsprov. Ökningen av posten Datatjänster beror också på att UHR köper tjänster för hela eller delar av flertalet förvaltningsobjekt.

Jämförelsetalet inom posten Övrigt är ändrat på grund av ny indelning.

Not 7	Finansiella kostnader		
	Räntekostnader på Riksgäldskontoret	0	-5
	Övriga finansiella kostnader. Riksgäldskontoret, valutakoncernkonto	-4 259	0
	Övriga finansiella kostnader	-80	-37
	Summa	-4 339	-42

Riksgäldskontoret följer Riksbankens reporänta och från 8 januari 2020 har den varit 0%. I april anslöts UHR till valutakoncernkonto (VKK) på Riksgäldskontoret. VKK är en del av den statliga betalningsmodellen. Det innebär att UHR följer Riksgäldskontorets fastställda valuta för Nordplus och Erasmus+ valutakonto.

Resultaträkning

(tkr)		2021	2020
Not 8	Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag		
	Program Atlas	164	3 121
	Programdelar inom Erasmus+	6 362	18 768
	Stipendier för studieavgiftsskyldiga	60 275	60 276
	Validering yrkeslärare	10 512	9 465
	College of Europe	264	390
	Distansutbildning	10 000	0
	Summa	87 577	92 020

Förändringen för Atlasprogrammet beror på ökat antal återkrav pga inställd verksamhet till följd av pandemin.

Posten Programdelar inom Erasmus+ innehåller förändring av avsättning, medel för kommande återbetalning för "Call 2017" och "Call 2018" till EU, samt stödinsats av medel till svenska universitet avseende kvalitetshöjande insatser inom Erasmus+. Medlen har minskat från föregående år.

Distansutbildningsuppdraget är ett nytt uppdrag 2021, del av uppdraget avser bidrag.

Not 9	Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag		
	Program MFS och Praktikantprogrammet, Sida	2 846	32 568
	Program Linnaeus-Palme, Sida	936	18 849
	Program inom ASEM-DUO	1 000	1 000
	Summa	4 782	52 507

Den stora förändringen inom Sidaprogrammen beror på ökat antal återkrav till följd av pandemin. Inom programmet Linnaeus-Palme har ingen utlysning genomförts. Jämförelsetalen inom posterna MFS och Praktikantprogrammet är ändrade på grund av ny indelning.

Not 10	Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag		
	Erasmus+ finansierat av EU	362 804	359 796
	Nordplus junior finansierat av Nordiska ministerrådet (NMR)	13 623	26 045
	Informationsinsatser inom EU finansierat av Nordiska ministerrådet (NMR)	0	65
	Summa	376 427	385 906

Ansökningar för programmet Nordplus samt beviljade medel har minskat till följd av pandemin. I posten ingår utbetalade bidrag och återkrav.

Not 11	Finansiella kostnader		
	Finansiella kostnader, Erasmus+	-3 262	-10 957
	Räntekostnader Nordplus samt Erasmus+	-1 764	0
	Summa	-5 026	-10 957

Posten Finansiell kostnad, Erasmus+ avser kommande beräknad återbetalning av bidragsmedel till EU för "Call 2017" och "Call 2018". Kostnaden är justerad med andra medel inom Erasmus, medel som inte räknades in i det totala beloppet. En annan orsak är att procentsatserna för 2018 års förbrukning var något lågt uppskattade.

Avsättningens storlek är en bedömning utifrån antaganden om förbrukningsgrad i pågående projekt, byggd på historiska data. Först vid slutredovisning av projekten vet UHR hur stor skulden kommer att bli. Återkravsfaktura från EU för "Call 2017" beräknas att återbetalas under sommaren 2022, "Call 2018" beräknas att återbetalas under 2023.

Räntekostnader avser ränta på Riksgäldens valutakoncernkonto (valutakonto) för kvartal två till fyra, samt ränta på Danske bank kvartal ett.

Resultaträkning

(tkr)		2021	2020
Not 12	Lämnade bidrag		
	Nordplus junior finansierat av Nordiska ministerrådet (NMR)	-13 500	-26 045
	Erasmus+ finansierat av EU	-364 263	-367 608
	Stipendier för studieavgiftsskyldiga	-60 275	-60 276
	Atlas	-164	-3 121
	Linnaeus-Palme	-1 516	-18 849
	MFS och Praktikantprogrammet	-2 266	-32 658
	Validering yrkeslärare	-10 512	-9 465
	ASEM-DUO	-1 000	-1 000
	Bidrag finansierat av Nordiska ministerrådet	0	-65
	College of Europe	-264	-390
	Distansutbildning	-10 000	0
	Summa	-463 760	-519 477
	Återkrav och återbetalningar ingår i beloppen.		
	Generell pandemieffekt för programdelarna.		
	Ingen utlysning har skett inom programmet Linneus-Palme, inga utbyten har kunnat genomföras under pandemin.		
	Jämförelsetalen inom posterna MFS och Praktikantprogrammet är ändrade på grund av ny indelning.		
Not 13	Årets kapitalförändring		
	Antagningsverksamhet	-629	-8 260
	Systemförvaltning	3 020	-794
	Summa	2 391	-9 054
	Underskottet i antagningsverksamheten är i enlighet med styrelsens beslut att minska det ackumulerade överskottet.		
	Överskottet inom licenstjänst beror på att planerad verksamhet ej är genomförd.		
Not 14	Balanserade utgifter för utveckling		
	Ingående anskaffningsvärde	427 154	426 875
	Årets anskaffningar	20 807	14 237
	Pågående projekt dataprogram, årets förändring	-133	3 066
	Årets försäljningar/utrangeringar, anskaffningsvärde	0	-17 024
	Summa anskaffningsvärde	447 828	427 154
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-373 666	-372 457
	Årets avskrivningar	-16 067	-18 233
	Årets försäljningar/utrangeringar, anskaffningsvärde	0	17 024
	Summa ackumulerade avskrivningar	-389 733	-373 666
	Utgående bokfört värde	58 095	53 488
Not 15	Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		
	Ingående anskaffningsvärde	4 664	4 751
	Årets anskaffningar	402	0
	Årets försäljningar/utrangeringar, anskaffningsvärde	-401	-87
	Summa anskaffningsvärde	4 665	4 664
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-4 642	-4 686
	Årets försäljningar/utrangeringar, avskrivningar	401	87
	Årets avskrivningar	-62	-43
	Summa ackumulerade avskrivningar	-4 303	-4 642
	Utgående bokfört värde	362	22

Balansräkning

(tkr)		2021-12-31	2020-12-31
Not 16	Förbättringsutgift på annans fastighet		
	Ingående anskaffningsvärde	4 222	2 063
	Årets anskaffningsvärde	0	4 222
	Årets försäljningar/utrangeringar, anskaffningsvärde	0	-2 063
	Summa anskaffningsvärde	4 222	4 222
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-218	-2 063
	Årets försäljningar/utrangeringar, anskaffningsvärde	0	2 063
	Årets avskrivningar	-704	-218
	Summa ackumulerade avskrivningar	-922	-218
	Utgående bokfört värde	3 300	4 004
Not 17	Maskiner, inventarier, installationer m.m.		
	Ingående anskaffningsvärde	29 313	20 574
	Årets anskaffningar	1 053	14 812
	Årets försäljningar/utrangeringar, anskaffningsvärde	-178	-6 073
	Summa anskaffningsvärde	30 188	29 313
	Ingående ackumulerade avskrivningar	-13 757	-17 856
	Årets avskrivningar	-2 881	-1 940
	Årets försäljningar/utrangeringar, avskrivningar	166	6 039
	Summa ackumulerade avskrivningar	-16 472	-13 757
	Utgående bokfört värde	13 716	15 556
Not 18	Fordringar hos andra myndigheter		
	Fordran ingående mervärdesskatt	4 851	4 504
	Kundfordringar hos andra myndigheter	2 519	4 195
	Övriga fordringar	21	0
	Summa	7 391	8 699
Not 19	Övriga kortfristiga fordringar		
	Fordringar, återkrav Erasmus+	3 237	633
	Summa	3 237	633
	Förändring av fordringar beror på ökat antal återkrav till följd av pandemin		
Not 20	Förutbetalda kostnader		
	Förutbetalda hyreskostnader	6 107	5 634
	Övriga förutbetalda kostnader	5 597	6 708
	Summa	11 704	12 342
Not 21	Upplupna bidragsintäkter		
	Upplupna bidragsintäkter från EU	1 720	633
	Summa	1 720	633
	Den största delen av fordran avser kontrakten för EPALE och för Euroguidance. EPALE ska slutrapporteras och regleras under våren 2022. Kontraktperioden för Europass och Euroguidance är förlängd på grund av fördröjning av nya Erasmus+. Ansökan om nya medel för Europass och Euroguidance är nu godkänd av EU.		

Balansräkning

(tkr)	2021-12-31	2020-12-31
Not 22 Avräkning med statsverket		
Uppbörd		
Ingående balans	0	0
Redovisat mot inkomsttitel	0	-292
Medel hänförliga till inkomsttitel som betalats till icke räntebärande flöde	0	292
Fordringar/Skulder avseende Uppbörd	0	0
Anslag i icke räntebärande flöde		
Ingående balans	10 301	2
Redovisat mot anslag	129 775	118 033
Medel hänförliga till transfereringar m.m. som betalats till icke räntebärande flöde	-131 294	-107 734
Fordran avseende anslag i icke räntebärande flöde	8 782	10 301
Anslag i räntebärande flöde		
Ingående balans	-21 600	-3 137
Redovisat mot anslag	218 033	193 810
Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-243 365	-212 273
Återbetalning av anslagsmedel	15 232	0
Skuld avseende anslag i räntebärande flöde	-31 700	-21 600
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag		
Ingående balans	0	80
Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	0	-80
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	0	0
Övriga fordringar/skulder på statens centralkonto		
Ingående balans	1 402	7 080
Inbetalningar i icke räntebärande flöde	78 485	107 827
Utbetalningar i icke räntebärande flöde	-176 777	-220 947
Betalningar hänförliga till anslag och inkomsttitlar	131 294	107 442
Övriga fordringar på statens centralkonto	34 404	1 402
Summa Avräkning med statsverket	11 486	-9 897
Not 23 Övriga tillgodohavanden i Riksgäldskontoret		
Erasmus+ programperiod 2014–2020 samt 2021–2027	429 838	0
Nordplus	32 741	0
Summa	462 579	0
Not 24 Kassa och bank		
Erasmus+	0	480 751
LLP programperiod 2007–2013	0	28
Nordplus	0	20 857
Summa	0	501 636
LLP 2007–2013 är avslutat.		
Från april 2021 ingår UHR i statens valutakoncernkonto (VKK) på Riksgäldskontoret. VKK är en del av den statliga betalningsmodellen. Utgående medel från valutakonto Nordplus samt Erasmus+ överfördes från Danske bank till Riksgäldskontoret.		

Balansräkning

(tkr)		2021-12-31	2020-12-31
Not 25	Myndighetskapital		
		<i>Balanserad kapitalförändring, avgiftsbelagd verksamhet</i>	<i>Kapitalförändring enligt resultaträkningen</i>
			Summa
	Utgående balans 2020	22 757	-9 054
	Ingående balans 2021	22 757	-9 054
	Föregående års kapitalförändring	-9 054	9 054
	Årets kapitalförändring		2 391
	Summa årets förändring	-9 054	-11 445
	Utgående balans 2021	13 703	2 391
			16 094
	Balanserad kapitalförändring samt kapitalförändring består av avgifter från antagning och studieadministration.		
Not 26	Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		
	Ingående avsättning		339
	Årets pensionskostnad		62
	Årets pensionsutbetalningar		-313
	Utgående avsättning		88
			417
			211
			-289
			339
	En anställds delpension är avslutad och ingen ny delpension är beslutad under året.		
Not 27	Övriga avsättningar		
	Avsättning för lokalt omställningsarbete		
	Ingående balans	2 649	2 195
	Årets förändring	480	454
	Utgående balans	3 129	2 649
	Övrig avsättning Erasmus+		
	Ingående balans	10 957	0
	Årets förändring	3 229	10 957
	Utgående balans	14 186	10 957
	Summa Övriga avsättningar	17 315	13 606
	Posten Finansiell kostnad, Erasmus+ avser kommande återbetalning av bidragsmedel till EU för "Call 2017" och "Call 2018". Kostnaden är justerad med andra medel inom Erasmus, medel som inte räknades in i det totala beloppet. En annan orsak är att procentsatserna för 2018 års förbrukning var något lågt uppskattade.		
	Avsättningens storlek är en bedömning utifrån antaganden om förbrukningsgrad i pågående projekt, byggd på historiska data. Först vid slutredovisning av projekten vet UHR hur stor skulden kommer att bli. Återkravsfaktura från EU för "Call 2017" beräknas att återbetalas under sommaren 2022, "Call 2018" beräknas att återbetalas under 2023.		
Not 28	Lån i Riksgäldskontoret		
	Avser lån för investeringar i anläggningstillgångar.		
	Ingående balans	72 917	61 673
	Under året nyupptagna lån	21 462	31 713
	Årets amorteringar	-21 836	-20 469
	Utgående balans	72 543	72 917
	Beviljad låneram enligt regleringsbrev	90 000	90 000

Balansräkning

(tkr)		2021-12-31	2020-12-31
Not 29	Kortfristiga skulder till andra myndigheter		
	Utgående mervärdesskatt	570	599
	Arbetsgivaravgifter	4 272	3 929
	Leverantörsskulder andra myndigheter	33 830	26 674
	Summa	38 672	31 202
Not 30	Övriga kortfristiga skulder		
	Personalens källskatt	3 676	3 503
	Anmälningavgifter avgiftsskyldiga studenter	9 767	9 459
	Övrig skuld återbetalning av Erasmus+ medel	7 921	0
	Övrig skuld, leverantör samt justering av betalflöde	321	1
	Summa	21 685	12 963
<p>Posten Övrig skuld återbetalning av Erasmus+ medel avser outnyttjade medel för åren 2014–2016 och del av år 2017. Programperioden 2014–2016 är avslutad och slutrapporterad och UHR inväntar svar från EU kring den fortsatta hanteringen.</p>			
Not 31	Upplupna kostnader		
	Upplupna semesterlöner inklusive sociala avgifter	18 041	16 965
	Övriga upplupna löner inklusive sociala avgifter	1 460	1 305
	Övriga upplupna kostnader	4 793	5 266
	Summa	24 294	23 536
Not 32	Oförbrukade bidrag		
	Bidrag som erhållits från annan statlig myndighet	28 318	13 266
	Bidrag som erhållits från icke-statliga organisationer eller privatpersoner	4 084	3 033
	Återkrav Erasmus+	3 237	633
	Oförbrukade bidrag LLP	0	28
	Oförbrukade bidrag Erasmus+	421 917	480 751
	Oförbrukade bidrag Nordplus Junior	32 741	20 857
	Summa	490 297	518 568
<p>Förändringen i posten Bidrag som erhållits från annan statlig myndighet beror på minskat utnyttjande av medel inom de Sidafinansierade programmen, till följd av pandemin.</p> <p>Förändringen i posten Oförbrukade bidrag Erasmus+ beror på minskat utnyttjande av medel, till följd av pandemin. Förändringen beror också på att inbetalningarna från EU har minskat.</p> <p>Förändring mellan åren kan skilja beroende på vilken sida av årsskiftet bidragen betalas ut och vilken eurokurs som råder den 31 december. Den faktiska utbetalningen sker i valutan EUR.</p>			
	varav bidrag från statlig myndighet som förväntas tas i anspråk:		
	inom tre månader	210	0
	mer än tre månader till ett år	22 546	5 912
	mer än ett år till tre år	5 562	7 354
	mer än tre år	0	0
	Summa	28 318	13 266

Anslagsredovisning

Not 33 Uo 01 9:1 ap. 2

Svenska institutet för europapolitiska studier samt EU-information

Enligt villkor i regleringsbrevet får högst 2 500 tkr användas för att genomföra kunskapshöjande åtgärder kring de möjligheter som finns till praktiktjänstgöring och anställning inom EU:s institutioner, byråer och organ. 1 704 tkr är utnyttjade under året.

Högst 2 500 tkr får användas för utbildningar för lärare och skolledare som syftar till att öka kunskapen om och engagemanget för EU-frågor i Sverige. 1 415 tkr är utnyttjade under året.

Utgående överföringsbelopp 1 881 tkr får inte disponeras enligt regleringsbrev budgetår 2022.

Anslagssparandet för bägge villkoren beror främst på att fysiska utbildningar och andra aktiviteter inte kunde genomföras på grund av pandemin. Aktiviteter har arrangerats digitalt eller har blivit inställda.

Not 34 Uo 16 2:2 ap. 1

Utbildning och universitetsforskning

Universitets- och högskolerådet

UHR får disponera 3 % av utgående överföringsbelopp. Av utgående överföringsbelopp om 31 700 tkr får 7 301 tkr disponeras enligt regleringsbrev budgetår 2022.

Enligt villkor i regleringsbrevet avser 15 000 tkr medel för uppdraget om att öka kvaliteten och genomströmningen i distansutbildning vid universitet och högskolor och i enlighet med villkoret ska minst 7 500 tkr fördelas som bidrag. Av medlen har 14 088 utnyttjats varav 10 000 har utbetalats som bidrag.

En betydande orsak till överskottet på förvaltningsanslaget är pandemin vilket inneburit att verksamhet genomförts digitalt eller i vissa fall ställts in, avsatta medel för uppdrag till flera av myndighetens underleverantörer har heller inte kunnat nyttjats fullt ut.

Anslaget är räntebärande.

Not 35 Uo 16 2:64 Ramanslag

Utbildning och universitetsforskning

Särskilda utgifter inom universitet och högskolor

ap. 7 Kulturskolekliv

Utgående överföringsbelopp om 41 tkr får inte disponeras.

Anslagsposten är omfördelad till anslag 2:64 ap.21 samt avslutad enligt regleringsbrev budgetår 2021.

Anslaget är icke räntebärande.

ap. 14 Validering av yrkeslärare

UHR får disponera hela utgående överföringsbelopp enligt regleringsbrev budgetår 2021.

Anslaget är icke räntebärande.

ap. 24 Behörighetsprov

Utgående överföringsbelopp om 12 867 tkr får inte disponeras.

Anslagsposten är omfördelad till anslag 2:64 ap. 21 samt avslutad enligt regleringsbrev budgetår 2021.

Anslaget är icke räntebärande.

ap. 25 Distansutbildning

Anslagsposten har inget överföringsbelopp.

Anslagsposten är omfördelad till anslag 2:64 ap. 21 samt avslutad enligt regleringsbrev budgetår 2021.

Anslaget är icke räntebärande.

ap. 36 Nationell samordnare för högskoleprovet

Enligt regeringsbeslut I:18, 2021-12-09 U2021/04624 (delvis) U2021/04786, erhöU UHR ytterligare tilldelning om 20 000 tkr.

Utgående överföringsbelopp om 4 068 tkr får inte disponeras.

Anslagsposten har använts till att finansiera merkostnader hos såväl lärosäten som hos UHR vid genomförande av vårens och höstens högskoleprov.

Anslaget är icke räntebärande.

Not 36 Uo 16 2:67 ap. 2

Särskilda bidrag – del till Universitets- och högskolerådet

Enligt villkor i regleringsbrevet får högst 27 tkr disponeras för att finansiera förvaltningskostnader. Anslaget har endast används för bidragsutbetalningar.

Utgående överföringsbelopp om 153 tkr får inte disponeras enligt regleringsbrev budgetår 2022. Beviljade stipendier utnyttjades inte på grund av att stipendiaterna antogs till annan utbildning.

Anslaget är icke räntebärande.

Not 37 Uo 16 4:1 ap. 1

Internationella program

Enligt villkor i regleringsbrevet ska 60 276 tkr användas för bidrag som avses i förordningen (2010:718) om stipendier för studieavgiftsskyldiga studenter. 60 275 tkr är utbetalda.

I enlighet med uppsatta villkor för de decentraliserade programdelarna inom Erasmus+ kan villkoret utnyttjas om underskott uppstår för bidragsmedlen från EU. Villkoret har utnyttjats med 3 229 tkr. Utgifter för att främja ökat deltagande har utnyttjats med 474 tkr.

En betydande orsak till överskottet är pandemin, vilket inneburit ett underutnyttjande av budgeterade medel.

Anslaget är icke räntebärande.

Tilläggsupplysningar

Belopp i tusental kronor där ej annat anges. Summeringsdifferenser kan förekomma.

Redovisningsprinciper

Tillämpade redovisningsprinciper

Universitet- och högskolerådets redovisning följer god redovisningssed och årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till denna. Bokföringen följer förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till denna.

Efter brytdagen har fakturor överstigande 80 tkr bokförts som periodavgränsningsposter.

Värderingsprinciper

Anläggningstillgångar

Som anläggningstillgångar redovisas maskiner och inventarier som har ett anskaffningsvärde om minst 25 tkr och en beräknad ekonomisk livslängd som uppgår till lägst tre år. Avskrivning sker månadsvis från den månad tillgången tas i bruk.

UHR bedömer att den ekonomiska livslängden på bärbara datorer som används vid myndigheten underskrider tre år, det innebär att datorer kostnadsförs direkt.

Avskrivningstid är förändrad utifrån ny bedömning och gäller från 1 september 2020.

Förändringen påverkar ej värden före 31 augusti 2020, utan endast nya investeringar som aktiveras från 1 september 2020.

T.o.m. 31/8	Tillämpade avskrivningstider fr.o.m. 1/9 2020
(5 år)	5 år Immateriella anläggningstillgångar – Egen utveckling
(3 år)	5 år Immateriella anläggningstillgångar – Dataprogram och Licenser
(3 år)	4 år Datorer och kringutrustning
(3 år)	5 år Maskiner och andra tekniska anläggningar
(5 år)	7 år Övriga Inventarier
(6 år)	6 år Förbättringsutgifter på annans fastighet

Omsättningstillgångar

Fordringar har tagits upp till det belopp varmed de beräknas inflyta. Fordringar i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs.

Övriga omsättningstillgångar har tagits upp till anskaffningsvärdet alternativt verkligt värde om detta är lägre än anskaffningsvärdet, om inte annat anges i not.

Skulder

Skulderna har tagits upp till nominellt belopp. Skulder i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs.

Fordringar och tillgångar värderas till balansdagens kurs enligt valutakoncernkontots kurs.

Ersättningar och andra förmåner

Arvode till styrelsen enligt 7 kap 2§ FÅB och uppdrag i andra myndigheters styrelse och råd samt aktiebolagsstyrelser. I beloppet ingår ersättning utbetald från UHR till styrelseledamöter och ledande befattningshavare.

Namn	Uppdrag i andra statliga myndigheters styrelse och råd samt aktiebolagsstyrelser	Ersättning 2021 (tkr)
Catharina Elmsäter-Svärd, ordförande	Ordförande i styrelsen för Institutet för framtidsstudier Ordförande i styrelsen för Railcare Group AB (publ)	45
Maria Linna Angestav, vik. generaldirektör ¹		386
Eino Örnfeldt, generaldirektör ²	Suppleant i styrelsen för ARRA Fastigheter Aktiebolag Suppleant i styrelsen för Clear Advice i Sverige AB	954
Sara Andersson		21
Peter Aronsson	Ledamot i styrelsen för Vandalorum Ledamot i Insynsråd för länsstyrelsen Kalmar, Kronoberg Ledamot och vice preses i Smålands akademi Ledamot i Vitterhetsakademien Ledamot i Linnéakademins forskningsstiftelse Ledamot i redaktörsråd för tidskrifterna Nordisk Museologi, Culture Unbound, Museum and Theory, Histories Delägare och styrelseledamot i Micki Leksaker AB	21
Berit Kjeldstad ³	Ordförande i styrelsen för Høgskolen i Østfold	10
Jan Larsson	Ledamot i styrelsen för Jan Larsson kommunikation AB Ordförande i styrelsen för EFN Ekonominyheter AB	21
Daniel Lindblom		21
Matilda Strömberg	Ersättare i Överklagandenämnden för studiestöd	21
Kent Waltersson	Ledamot i styrelsen för AB Stångåstaden	21

1. Vikarierande generaldirektör t.o.m. 2021-05-02

2. Generaldirektör fr.o.m. 2021-05-03

3. Ledamot t.o.m. 2021-06-30.

Sammanställning av väsentliga uppgifter

(tkr)	2021	2020	2019	2018	2017
Låneram Riksgäldskontoret					
Beviljad	90 000	90 000	90 000	90 000	90 000
Utnyttjad	72 543	72 917	61 673	61 394	64 120
Kontokrediter Riksgäldskontoret					
Beviljad	31 000	31 000	31 000	31 000	31 000
Maximalt utnyttjad	0	0	0	0	0
Räntekonto Riksgäldskontoret *					
Ränteintäkter	0	3	160	314	317
Räntekostnader	0	5	285	624	550
Avgiftsintäkter					
Avgiftsintäkter som disponeras					
Beräknat belopp enligt regleringsbrev	225 000	221 000	209 800	224 600	224 370
Avgiftsintäkter	232 906	209 949	224 544	226 839	218 178
Anslagskredit					
Beviljad	7 300	14 226	7 756	5 237	4 403
Utnyttjad	0	768	0	0	0
Anslagssparande**					
Utgående anslagssparande	51 767	49 825	5 155	4059	6 503
Bemyndiganden					
Tilldelade	168 000	168 000	165 000	153 000	153 000
Summa gjorda åtaganden	90 412	90 413	90 411	90 414	90 414
Personal					
Antalet årsarbetskrafter (st)	294	279	282	287	269
Medelantalet anställda (st)	332	321	326	331	305
Driftkostnad per årsarbetskraft	1 815	1 790	1 651	1 698	1 509
Kapitalförändring					
Årets	2 391	-9 054	-11 697	-5 884	-2 777
Balanserad	13 703	22 757	34 454	37 237	40 014

* Riksgäldskontoret följer Riksbankens reporänta och från 8 januari 2020 har den varit 0 %.

** I posten ingår anslagssparande för Uo 16 Utbildning och universitetsforskning.
2:2 Universitets- och högskolerådet (Ramanslag) med beloppet 31 700 tkr.

Intern styrning och kontroll

UHR:s arbete med intern styrning och kontroll är integrerat i ordinarie verksamhetsplanering och uppföljning. I samband med verksamhetsplaneringen har riskanalyser genomförts, i syfte att identifiera risker som kan leda till att mål inte uppnås eller att myndighetskrav inte uppfylls.

UHR:s arbete med intern styrning och kontroll utövas bland annat genom ett antal styrdokument. Arbetsordningen (UHR dnr 00170-2020) reglerar ansvar och befogenheter mellan styrelsen och generaldirektören. Generaldirektörens vidaredelegering regleras i dokumenten Delegationsordning vid Universitets- och högskolerådet (UHR dnr 00429-2019) och i dokumentet Attestträtt (UHR dnr 00039-2021).

2021 är första året som UHR tillämpar den nya styrmodellen som införlivats i processen för verksamhetsplanering och uppföljning. Treåriga mål med årliga delmål är satta och verksamheten har i större utsträckning än tidigare år använt resultatindikatorer och nyckeltal i syfte att på sikt effektivisera verksamheten.

Under våren 2021 presenterades en treårsbudget för beslut. Syftet med den långsiktiga budgeten är att få ett längre perspektiv på finansiella beslut, men också för att så tidigt som möjligt få en bild av kommande års budget i form av preliminära anslagsramar och budget för gemensamma kostnader. Parallellt med treårsbudgeten har beslut tagits om avgifter för kommande år, vilket innebar att de övergripande förutsättningarna för kommande års budget var relativt klara redan innan sommaren.

Granskningar

Under året (mars till december) har intern revisionen genomfört granskning av UHR:s följsamhet till *Förordningen om intern styrning och kontroll (FISKEN)*, myndighetens arbete för att motverka korruption och efterlevnad av offentlighetsprincipen. Internrevisionen har också arbetat med rådgivande insatser löpande under året. Vid Riksrevisionens granskning av årsredovisning 2020 bedömdes årsredovisningen i alla väsentliga avseenden ge en rättvisande bild av myndighetens ekonomiska resultat, finansiering och finansiella ställning. Riksrevisionen fann också att UHR har lämnat en resultatredovisning och informa-

tion i övrigt som är förenlig med och stödjer en rättvisande bild i årsredovisningen som helhet. Riksrevisionen fann också att det vid revisionen av årsredovisningen inte framkommit något som skulle tyda på att ledningen i sin bedömning av intern styrning och kontroll inte följt förordningen (2007:603) om intern styrning och kontroll.

Identifierade risker för 2021

I samband med arbetet med verksamhetsplaneringen för 2021 genomförde UHR riskanalyser, dels på respektive avdelning, dels på myndighetsövergripande nivå. Under året har UHR arbetat med förebyggande åtgärder inom olika riskområden; risk för korruption och andra oegentligheter i samband med verksamhetens utövande, risk för att vårens två högskoleprov inte kan genomföras på grund av orsaker kopplade till covid-19, informationssäkerhet, driftproblem i UHR:s IT-struktur, användandet av molntjänster som inte är förenliga med Schrems II-domen, fusk under högskoleprovet och fusk med dokumentation som rör bedömning av utländska betyg och antagning, felaktigheter i samband med utbetalningar och hantering av bidrag, avgifter, stipendier samt att långvarig fysisk distansering påverkar verksamheten negativt. Åtgärderna har följts upp i samband med den ordinarie verksamhetsuppföljningen som sker tertialvis samt i slutet av verksamhetsåret.

UHR:s bedömning är att nuvarande process för bedömning av risker har identifierat och hanterat risker inom myndighetens mest kritiska områden, vilket stärkt myndighetens beredskap. Under året har UHR sett över arbetet med återkommande risker. Resultatet av detta arbete återspeglas i riskanalysen för 2022.

Internrevisionens bedömning inför styrelsens intygande om intern styrning och kontroll

Internrevisionens sammanfattande bedömning av myndighetens interna styrning och kontroll, som omfattar perioden mars till och med december, är att det inte har framkommit allvarliga brister i myndighetens interna styrning och kontroll. Mellan den 1 januari och den 28 februari var tjänsten som internrevisor vakant.

Intygande om intern styrning och kontroll

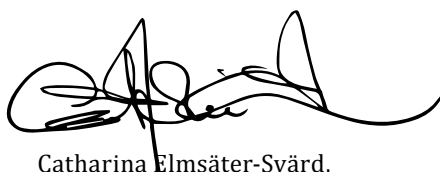
Den årliga rapporten om intern styrning och kontroll samt revisionsrapporter under året ligger till grund för styrelsens bedömning om den interna styrningen och kontrollen. Utifrån att inga brister av väsentlighet identifierats bedömer styrelsen att den interna styrningen och kontrollen för verksamhetsåret varit betryggande. ■

Beslut om årsredovisning

Vi bedömer att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten har varit betryggande under den period som årsredovisningen avser.

Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning. ■

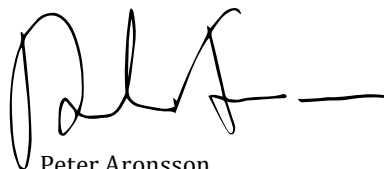
Solna 2022-02-17

Catharina Elmsäter-Svärd,
ordförande

Sara Andersson

Peter Aronsson

Jan Larsson

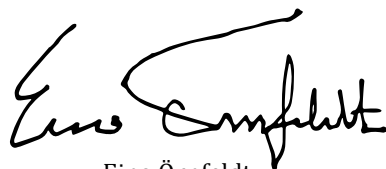
Daniel Lindblom

Matilda Strömberg

Kent Waltersson

Eino Örnfeldt,
Generaldirektör, UHR

Utbildning, utbyte och utveckling – för alla som vill vidare

UHR är en statlig myndighet med flera uppdrag inom utbildningsområdet. Vi finns i Stockholm och i Visby.

UHR:s fem huvudsakliga ansvarsområden:

- Information inför högskolestudier, ansvar för högskoleprovet, ta fram regelverk och samordna antagningen till högskolan.
- Utveckla och förvalta IT-system och e-tjänster åt utbildningssektorn.
- Förmedla internationella utbyten och kompetensutveckling för hela utbildningskedjan.
- Bedöma utländska utbildningar.
- Främjande uppgifter och analyser av frågor inom UHR:s ansvarsområde.